

SZÁMÍTÁSTECHNIKA

INFORMATIKAI ÉS ÜZLETI HETILAP WWW.SZAMITASTECHNIKA.HU XVI. ÉVFOLYAM 39. SZÁM 2001. SZEPTEMBER 25. ÁRA: 250 FORINT

Behálózott eszközök

A Sony termékei egyre több funkciót integrálnak magukba 10. oldal

Webes kockázatok

Az internetes stratégia kialakítása kockázatokkal is jár 22. oldal

FreightMixer.com

Hogyan használják a vállalatok az e-szolgáltatásokat? 25. oldal

Digitális demokrácia II.

Az IT a demokratikus együttélési normákat is befolyásolja 28. oldal

Terítéken a Tetra

Várhatóan négy, esetleg öt rendszerszállítót hívnak meg a Tetra-pályázatra.

A Magyar Posta Tetra Rt. felépítése folyamatban van. A cél az, hogy a készenléti rádiótelefon-szolgáltatás Budapesten és környékén még ebben az évben elinduljon, mondta Kalmár István, a Magyar Posta elnök-vezérigazgatója szeptember 20-án, a Parlament Informatikai és Távközlési Bizottsága előtt. Az új cégnek a Magyar Posta többségi tulajdonosa, a Magyar Fejlesztési Bank pedig kisebbségi tulajdonosa.

Képviselői kérdésekre válaszolva Kalmár elmondta, hogy a beruházás értékéül korábban megnevezett 51,3 milliárd forint becslésekből adódott. A mostani információk szerint ez a keretösszeg várhatóan nagyobb a tényleges költségeknél – jöllehet a valós igények valószínűleg túllépi a becsült, mintegy 50 ezres terminálszámot. Pontos összeg egyébként már csak azért sem mondható, mert még nem volt meg a szállító kiválasztására irányuló pályázat.

A készenléti rádiókommunikációs rendszernek tudvalevően a kormány az egyik fő felhasználója. Kalmár István a Magyar Posta Tetra Rt. és a kormány kapcsolatát a Miniszterelnöki Hivatal közvetítésével látja megvalósítható-

tónak. A hálózatgazda a Közlekedési és Vízügyi Minisztérium lesz, a Tetra Rt. végzi el a beruházást és üzemelteti a hálózatot.

Ami a projekt finanszírozását illeti, Kalmár hangsúlyozta: nem a Magyar Posta vesz majd fel hitelt, hanem a Magyar Posta Tetra Rt.

Megbízható forrásból származó információk szerint a Tetra Rt. – a nagyon közeli jövőben – négy, esetleg öt rendszerszállítót hív meg a tenderre. Lehetőséges, hogy a Motorola, a Nokia, a Marconi és a Simoco mellett a Rohde & Schwarz is beadhatja pályázatát. Csak egy infrastruktúra-szállítót választanak, és ettől a gyártótól vásárolják meg az első terminálokat is. Mivel a Tetra nyílt szabvány, azért a későbbiekben más

gyártóktól is szándékoznak végkészülékeket vásárolni.

A Tetra Rt. kezében lesz a projekt-felügyelet, a hálózatépítés és -üzemeltetés irányítása, a hálózati hibák kijavítása stb. Az irányító feladatokat ellátó cég – amelynek munkatársai nagyrészt a két Westel munkatársai közül kerülnek ki – természetesen számos alvállalkozót von be a munkálatokba.

Mint az már korábban napvilágot látott, a hálózatépítéskor támaszkodni akarnak meglévő infrastruktúrára (tornyokra, átviteltechnikai berendezésekre, telephelyekre stb.), így a Belügyminisztérium, a Honvédelmi Minisztérium, a Westelek, a Matáv és az Antenna Hungaria hálózataira. Értesüléseink szerint

(Folytatás a 4. oldalon)

BTK: modernizáció és szigorítás

A büntető törvénykönyvben eddig is voltak olyan paragrafusok, amelyek büntetést nyilvánítottak a számítógépes csalást, az utóbbi évek bünesetei (elsősorban rendszerekbe való betörések) bebizonyították, hogy a néhány évvel ezelőtti elfogadott változat nem ad elegendő védelmet a bűnözőkkel szemben. Másfelől az Európa Tanács elkészítette és a közeljövőben elfogadja az informatikai bűn-

zésről szóló egyezményt, s ahhoz – az előzetes hírek szerint – Magyarország is csatlakozni fog. Ezért az Igazságügyi Minisztérium – más területekre vonatkozó szabályozásokkal együtt – módosította a Btk. ide vonatkozó részét, és a kormány szeptember 4-i ülésének elfogadó határozata alapján benyújtotta az Országgyűlésnek.

(Folytatás a 9. oldalon)

NetWare 6

A Novell Magyarország szeptember 18-án bejelentette a NetWare hálózati operációs rendszer legújabb, 6-os verziójának megjelenését. A NetWare 6 a Novell operációs rendszerének első olyan változata, amely az alapoktól támogatja a Novell egységes hálózati koncepcióját. Az új változat előnyei között van, hogy az, beépítve a heterogén vállalati infrastruktúrába, nem követeli meg a hálózat más elemeinek cseréjét, s ennek jóvoltából költséghatékony.

(Folytatás a 7. oldalon)

Office XP

Mire ünnepélyes keretek között bejelentették, már a viszonteladók nál is volt a Microsoft Office XP legújabb irodai programcsomagjának magyar változata. A termék Standard és Professional verzióban kapható, mennyiségi licenckonstrukciókban.

(Folytatás a 4. oldalon)

Frischmann a HÍF elnöke

Stumpf István kancelláriaminiszter szeptember 21-én átadta kinevezését Frischmann Gábornak, a HÍF elnökének. A Hírközlési Főfelügyelet elnöke a december 23-án életbe lépő Egységes Hírközlési Törvény értelmében megalakuló döntőbizottság elnöke lesz. A most átadott kinevezés formailag is lezárja a Főfelügyelet önállósodása felé vezető utat.

9 770587 151006

A hálózatból élő vállalatok esküsznek az APC-re.

Több mint 10 millió elégedett ügyfél biztosítja elérhetőségét az APC segítségével.

Az APC Smart-UPS, a világ legmegbízhatóbb hálózatának alapja, szerves részét képezi napjaink e-üzleti infrastruktúrájának.

A legrugalmasabb, leginkább hibátűrő és legbiztonságosabb rendszerek is megbízható energiaellátást igényelnek. A díjnyertes Smart-UPS készülékek kimagasló teljesítményt nyújtanak az Ön e-ügyfelei hozzáférési igényeinek kielégítésében.

Az Ön szünetmentes tápegysége áramkimaradás esetén megfelelő tápellátást biztosít a web- és e-kereskedelmi szerverek számára?

Az APC díjnyertes Smart-UPS készülékeinek teljesítménye 420 VA-tól 5000 VA-ig terjed, ezáltal tökéletes védelmet nyújtanak a kis- és nagyvállalati szerverek számára is.

A Smart-UPS megbízható tartalék-tápellátást, a PowerChute plus szoftver segítségével biztonságos leállítást, a Web/SNMP menedzsment kártyán keresztül pedig távoli menedzselhetőséget biztosít.

Még ma lépjen kapcsolatba az APC-vel, és tapasztalja meg a „legendás megbízhatóságot”.

Jellemzők:

- Smart-Boost/Smart Trim: Az alacsony és magas feszültség korrigálásával biztonságos kimeneti feszültséget biztosít.
- Cserélhető akkumulátorok: az állásidő kiküszöbölésére és az alacsonyabb működési költségek érdekében.
- A beépített SmartSlot lehetővé teszi a Smart-UPS testreszabását többek között a távoli menedzselhetőség és az újraindítási lehetőségek segítségével.
- A széleskörű tájékoztatást nyújtó kijelző és a riasztások pontos információt adnak az akkumulátor és a töltés állapotáról.

Az APC további megoldásai:

A torony és rack-felépítésű APC Symmetra Power Array™ rugalmas védelmet biztosít a létfontosságú alkalmazásokat futtató szerverek, távközlési eszközök és magas megbízhatóságú alkalmazások számára.

Az APC PowerChute plus szoftver értesítéseket küld, környezetfigyelést végez, és biztosítja a szerverek biztonságos leállítását.

Az APC szünetmentes tápegységeinek felügyelete és kezelése távolról webböngészőn vagy SNMP NMS-en keresztül is elvégezhető egy SNMP-kártya segítségével.

A Redundant Switch, mint kiegészítő megoldás magasabb szintű rendelkezésre állást biztosít a díjnyertes Smart-UPS-ek használatára során.

APC
Legendary Reliability™

Vezetéknév _____
Keresztnév _____
Beosztás _____
Cég _____
Cím _____
Irányítószám _____ Város _____
Ország _____
Telefon _____ Fax _____

E-mail _____
Szeretne az APC termékeivel, szolgáltatásaival és akcióival kapcsolatos hírlevelet kapni e-mailben? Igen Nem
Most először lép kapcsolatba az APC-vel? Igen Nem
Vállalkozás típusa: Magánfelhasználó/Otthoni iroda
 Kis-/közepes vállalat (kevesebb mint 500 alkalmazott)
 Nagyvállalat (több mint 500 alkalmazott)
 Államigazgatási szerv
 Számítógép-viszonteladó/APC-partner

Ingyenes feszültségvédelmi katalógus.

- IGEN!** Meg szeretném tudni, hogyan válasszam ki a rendszeremhez legjobban illő szünetmentes tápot. Küldjenek INGYENES katalógust.
- NEM,** ezúttal nem kérek ingyenes katalógust, de szeretnék feliratkozni negyedévenként megjelenő hírlevelük levelezési listájára.

E-mail: apcHUN@apcc.com

Jelszó 64256v

©2001 American Power Conversion. Valamennyi védjegy a tulajdonosok birtokát képezi. SU3A0EF-HU

POWERLINE +36-1-209-4678 • FAX: +36-1-209-4677

E-mail: apcHUN@apcc.com

APC Magyarország, 1114 Budapest, Könyves György u. 5. II/3.

Rohanunk a forradalomba

Váncsa István szeptemberi naplója egy szakácskönyv elkészültének informatikai hátterét ecseteli, ám ennek kapcsán azt is megkérdezi: „aki az információs forradalomról lelkezzik, mi az istenről beszél egyáltalán?”

12. oldal

www.szamitastechnika.hu

2001. SZEPTEMBER 25.

Palm m125

A Palm legújabb kézi számítógépe több szempontból is újdonság: először ebbe építették be a 33 megahertzes Motorola Dragonball processzort, és ebben debütál a Palm 4.0 operációs rendszer is.
http://www.szt.hu/hirek_arch.php
(2001. 9. 21.)

TARTALOM 39. HÉT

AKTUÁLIS

4

TERMÉK ÉS TECHNOLÓGIA

12

TRENDEK ÉS MEGOLDÁSOK

22

INFORMÁCIÓ ÉS TÁRSADALOM

26

- 4 INTERNETES ArchiCAD (RÉVESZ GÁBOR)
- 4 OLCÓS VPN HARDVER (CSÓRIÁN SÁNDOR)
- 5 MEGÚJULT EGYETEMI INFORMATIKA
A Miskolci Egyetem egymilliárd forintot költött informatikai beruházásra (SCHÖPP ATTILA)
- 5 VEZÉRLŐKÖZPONT VIDEOFALLAL
Megnyitotta hálózatfelügyeleti központját a Vodafone (MALLÁSZ JUDIT)
- 6 ERŐSÍT A MICROGRAFX (RÉVESZ GÁBOR)
- 6 ÁTALAKULT AZ IBM SZOFTVERCSOPORT (SCHÖPP ATTILA)
- 7 ASP-TÁVKÖNYVELÉS (MÁRTONFFY ATTILA)
- 8 CÉGVILÁG
- 9 EPSON-KIVETÍTŐK A DNN-TŐL (RÉVESZ GÁBOR)
- 10 BEHALÓZOTT ESZKÖZÖK (HORVÁTH LÁSZLÓ)
- 10 FÉNYKÉPEK KÉSZÍTÉSE ÚJ HP-ESZKÖZÖKKEL (HORVÁTH LÁSZLÓ)
- 10 „GLOKALIZÁCIÓS” STRATÉGIÁK
Világméretű tendenciák érvényesítése helyi szinten (MÁRTONFFY ATTILA)
- 11 VÉLEMÉNY
AZ 51-ES CSAPDÁJA (RÉVESZ GÁBOR)
- 11 ÉRTÉKMENTŐ XEROX
A cég digitalizálja az OSZK Mátyás-corvinát (ZIMÁNYI KATALIN)
- 11 SUN-DISZTRIBÚTOR LETT A DNS HUNGÁRIA (CSÓRIÁN SÁNDOR)

- 12 ROHANUNK A FORRADALOMBA
Szeptemberi naplójában Váncsa István az élete főművének szánt szakácskönyv összeállításának ürügyén ismertet meg bennünket a hierarchikus szövegek kezelésével, illetve több, erre szolgáló szoftverrel. Az ő kedvence a Treepad lett (VÁNCSA ISTVÁN)
- 18 PALMTOPTÓL A TELEFONKÖZPONTIG
A HP a közelmúltig – az obligát operációs rendszereken kívül – csak egy-két területre fejlesztett szoftvereket, igaz, ezeket annál nagyobb sikerrel dobta piacra (BARTÓK NAGY JÁNOS)
- 20 LINUX: ÍRÓASZTALRA KÉSZEN?
Kérdés, hogy a Linux a kiszolgálók után mikor hódítja meg az irodai számítógépeket is. A szerző szerint csupán a távoli jövő ígérete, hogy az asztali gépeken a Windowst felváltsa a Linux (MIGUEL DE IGAZA)

- 22 WEBES KOCKÁZATOK
Magyarországon is egyre nagyobb kockázatot jelent az internetes stratégia kialakítása a vállalatok számára (MÁRTONFFY ATTILA)
- 24 FÉNYES, ÚJ E-VILÁG
A Taylor Nelson Sofres Interactive az idei év első felében immár másodszor mérte fel a világ elektronikus kereskedelmi helyzetét (MÁRTONFFY ATTILA)
- 25 FREIGHTMIXER.COM: A JÖVŐ PIACTERE
Egy képzeletbeli cég – a FreightMixer – esetében azt vizsgáljuk, miként használják majd a vállalatok az elektronikus szolgáltatásokat információgyűjtésre, illetve több online üzlet szimultán megkötésére (ZIMÁNYI KATALIN)
- 26 GÖRDÜLÉKENYSÉG (SCHÖPP ATTILA)

- 28 DIGITÁLIS DEMOKRÁCIA 2.
Előző számunkban közöltük annak a beszélgetésnek az első részét, amelyben Dessewffy Tibor szociológust, Gerő András történészt és Halmai Gábor alkotmányjogászt arról kérdeztük, milyen új vonásokkal gazdagítja az információs technológia a mai demokratikus rendszereket. A második részben elsősorban arról lesz szó, vajon mennyire befolyásolja a közbeszédet, s ezáltal a demokratikus együttélési normákat (MIHANCsik ZSÓFIA ÉS RÉVESZ GÁBOR)
- 30 CD-MUSTRA
A mustrában szereplő CD-ROM-ok a történelem képe(slapja)it elevenítik fel. Sajátos lehetőséget ad az emlékezésre a Hadtörténeli Múzeum első világháborús képes levelezőlap-gyűjteményének jökora részéről készített összeállítás (CSÓRIÁN SÁNDOR)

A kormány döntése értelmében a Magyar Posta építheti ki és üzemeltetheti a készenléti rádiókommunikációs rendszert.

... A beruházás egyharmadának még az idén el kell készülnie; erre a fázisra – amelyben a tervek szerint Budapestet és vonzáskörzetét fedik le a hálózattal, valamint 10–15 ezer felhasználót látnak el végkészülékkel – 19 milliárd forintot irányoztak elő.

http://www.szt.hu/ujsag_archivum.php (2001/27)

Piacon az Office XP

(Folytatás az 1. oldalról)

Az Office XP több száz újítást tartalmaz. Közülük néhányat röviden ismertettünk *Jean-Philippe Courtois*, a Microsoft EMEA-társaságának elnöke a szoftvert

bejelentő sajtótájékoztatóján. A Share Point Team Services jóvoltából a munkacsoportok folyamataikat és tevékenységüket beépített webhelymegoldással, azaz könnyen kezelhető webes munkafelületen menedzselhetik.

A dokumentum-helyreállítási funkcióknak abban az esetben vehetjük hasznát, ha hirtelen rendszerösszeomlás következik be: az aktuális munkák automatikusan és folyamatosan mentődnek, így helyreállíthatók. Az irodai programcsomag további érdekessége az intelligens címke. Ez a felhasználó munkáját segíti, mégpedig úgy, hogy a tartalomhoz kapcsolódó kiegészítő információkat nyújt.

A funkció fejlesztésé-

ben, illetve „magyarításában” olyan cégek vettek részt, mint a MorphoLogic, a Megatrend, a Profilax, a Scala, a Frankensoft és az A-CAT.

A sajtótájékoztatóról került annak az aláírására *Stumpf István* kancelláriaminiszter és *Jean-Philippe Courtois* között, amelynek révén felsőoktatási intézmények 350 ezer diákja és tanára férhet hozzá térítésmentesen – tanulási, oktatási és demonstrációs célból – Microsoft-szoftverekhez a következő három évben. A rendkívüli árengedménnyel átadott jogtisztas programok használatáért a Miniszterelnöki Hivatal és az Oktatási Minisztérium évi 1 milliárd forintot fizet a Microsoft Magyarország Kft.-nek.

MÁRTONFFY ATTILA

+online: http://www.szt.hu/hirek_hir.php
(2001. június 1.)
<http://www.microsoft.com/hun/officexp/>
<http://www.microsoft.com/hun/tanfolyam/>

Jean-Philippe Courtois és Stumpf István

Olcsó VPN hardver

Termékeit bemutató szakmai konferenciát szervezett szeptember 19-én az Eicon Networks és hazai disztribútora, a SCI-Modem Kft. Az Eicon a hálózat eléréséhez és a biztonságos hálózathasználathoz gyárt eszközöket. Diva elnevezésű termékcsaládja az ügyféloldalon ISDN- és ADSL-adapterkártyákat, ISDN- és ADSL-modemeket, valamint termináladaptereket kínál a kis- és közepes méretű vállalatoknak és irodáknak.

A kiszolgálóoldalon nagy teljesítményű ISDN-adapterek és faxkiszolgáló adapterek tartoznak a Diva-családba.

A biztonságos hálózathasználatot a Safepipe eszközcsaláddal támogatja a cég. A LAN hálózatot a távolsági hálózathoz csatlakoztatott Safepipe egy dobozban tartalmaz útválasztót, tűzfalat, DHCP kiszolgálót és VPN-kezelőt. Titkosításra az IPSec protokollt és a 3DES kódolást alkalmazza. Az eszköz

egyszerűen kezelhető, rugalmasan konfigurálható, beállítása nem igényel különösebb szakértelmet. Versenytársainál jóval alacsonyabb ára révén jó az ár/teljesítmény aránya is. A Safepipe, teljesítményétől függően, négyféle típuszámmal kapható, a legkisebb 1xxx sorozattól a legnagyobb teljesítményű 6xxx eszközökig, amelyek már a valós idejű hangátvitel titkosítására (VoIP) is alkalmasak. A cég a Safepipe-kampány részeként most egy hónapos ingyenes kipróbálásra is kölcsönadja az eszközöket.

CSÓRIÁN SÁNDOR

Internetes ArchiCAD

Szeptember 19-én a Graphisoft munkatársai építészeknek rendeztek bemutatót, ahol a cég fő termékének számító ArchiCAD 7.0-s változatát ismertették. A bemutató aktualitását az adta, hogy nemrég piacra került a magyar nyelvű változat.

A bemutatót *Kazár Gábor* kereskedelmi és marketing-elnök-helyettes vezette be. A Graphisoft általános helyzetéről szólva a jelenlegi állapotot a „tűzfűtött várakozások után következő kijózanodási fázisként” jellemezte. Továbbra is az ArchiCAD a cég vezető terméke, de az építőipari elemkönyvtárak és berendezési tárgyak képi létrehozását megkönnyítő GDL-technológia elterjedéséhez is nagy reményeket fűznek. *Kazár Gábor* szerencsés helyzetnek nevezte, hogy a cég teljesítményét nem befolyásolják az elszomorító tőzsdei állapotok. Céljuk továbbra is az év végi operatív nyereségesség elérése. Tervezőeszközeinek továbbfejlesztése mellett az új Archi-

CAD egyik legfontosabb újdonsága az, hogy nyit az internet felé. Ez részint az elkészült tervek, tervrészletek nyilvánosságára hozásánál jelent segítséget: alaprajzok, metszetek, homlokzatok vagy a teljes épületet bemutató filmek publikálhatók ezen a módon. A másik hely, ahol a hálózat segíti a tervező munkáját, az internetes építőipar könyvtárakból az elembeillesztés lehetősége, ami megsokszorozza a felhasználható elemek számát. A magyarított változat újdonsága a helyesírás-ellenőrzés lehetősége; csupán az kell hozzá, hogy a gépen működjön a Microsoft Word.

Végül néhány új épületről is szó esett: az ArchiCAD németországi sikerei közül a berlini kancellária tervei emelhetők ki, Magyarországon pedig *Zobóki Gábor* tervezte ArchiCAD-del a Modern Művészetek Múzeumának épületét, és a MOM-park egy részét is.

REVÉSZ GÁBOR

Terítéken a Tetra

(Folytatás az 1. oldalról)

az említettekén kívül bármilyen más hálózat is szóba jöhet. Még az sem lehetetlen, hogy erősáramú távvezetésekre helyezzenek el bázisállomásokat. A kiválasztás legfőbb szempontja a gazdaságosság.

Egy lapzártánkkor érkezett hír szerint a Magyar Posta Tetra Rt. vezérigazgatói posztját szeptember 24-étől *Búza Éva* tölti be (a

Magyar Fejlesztési Bank korábbi elnök-vezérigazgatója), az általános vezérigazgató-helyettesi posztot *Papp Miklós* (korábban a Westel Rádiótelefon Kft. vezérigazgatója, majd a Magyar Rádió gazdasági alelnöke).

MALLÁSZ JUDIT

+online: http://www.szt.hu/ujsaq_archivum.php
(2001/27, 29, 35)

Most érdemes licitálni!

www.szt.hu

A legmagasabb ajánlat
2001. szeptember 21.
18000 Ft volt!

SZÁMÍTÁSTECHNIKA
Online

Logitech WingMan
Formula GP

Most érdemes licitálni!

www.szt.hu

KIKIÁLTÁSI
ÁR: 1 Ft!

SZÁMÍTÁSTECHNIKA
Online

AGFA CL-18 digitális
fényképezőgép

A licitálás utolsó napja: 2001. szeptember 28.

Megújult egyetemi informatika

Szeptember elején adták át a Miskolci Egyetem új informatikai rendszerét. *Tisza Miklós* fejlesztési rektorhelyettes elmondta, hogy a közel egymilliárd forintos informatikai beruházás egy nagyobb intézetfejlesztési projekt része, amelyekre az egyetem tevékenységének bővülése miatt volt szükség. A teljes projektre 6,76 milliárd forintos állami támogatást kaptak, amit 845 millió forintos önrésszel egészítettek ki.

A kivitelezőket nemzetközi pályázaton választották ki. A Haitec állította üzembe az új központi kiszolgálót, egy IBM RS/6000 SP szervert. Az öt node-ból álló gép összesen 10 processzort, 2 gigabájt memóriát és több mint 36 gigabájt belső háttértárat tartalmaz. A multimédiás szerver funkcióit

ellátó SGI Origin2000 Media számítógépet és a hozzá való munkaállomásokat is a Haitec szállította. A SzinvaNet egyik nagy feladata a hálózat teljes felújítása volt: Gigabit Ethernetre cserélték le a gerinchálózatot, és mindenhoova Cisco-eszközöket állítottak be. Most a sávszélesség többszöröse a korábbiaknak, és mindenütt kiépült az internetkapcsolat. A SzinvaNet szállította a PC-eket is: közel 600 NEC személyi számítógép került az egyetemre, velük rendezték be a 13 központi számítógépes oktatótermet, illetve elégítették ki a tanszékek igényeit.

A tanszéki laboratóriumokba igény szerint unixos szerverek és munkaállomások is kerültek; köztük nemcsak IBM-, hanem Sun-gépek is vannak.

SCHOPP ATTILA

Vezérlőközpont videofallal

Megnyitotta új hálózatfelügyeleti központját a Vodafone Magyarország. A 200 millió forintos beruházással felújított, 1500 négyzetméter alapterületű központba olyan intelligens videofallal építettek, amelyen a teljes hálózat, valamint minden aktív hálózati elem állapota folyamatosan nyomon követhető, illetve amelynek segítségével a hibák gyorsan behatárolhatók. A hiba észlelését követően a szakemberek a videofalon keresztül távolról is ki tudják javítani a kisebb rendellenességeket, komolyabb probléma esetén pedig értesítik a helyszín közelében dolgozó kollégákat. A központban 20 szakképzett mérnök dolgozik, a hálózatfelügyelet 24 óráig. A videofal a Barco szoftverére épül, a rendszert a Mikropro Rendszerház szállította. A teljes hálózatvezérlő központ Nokia szoftverrendszerre HP-platformon működik.

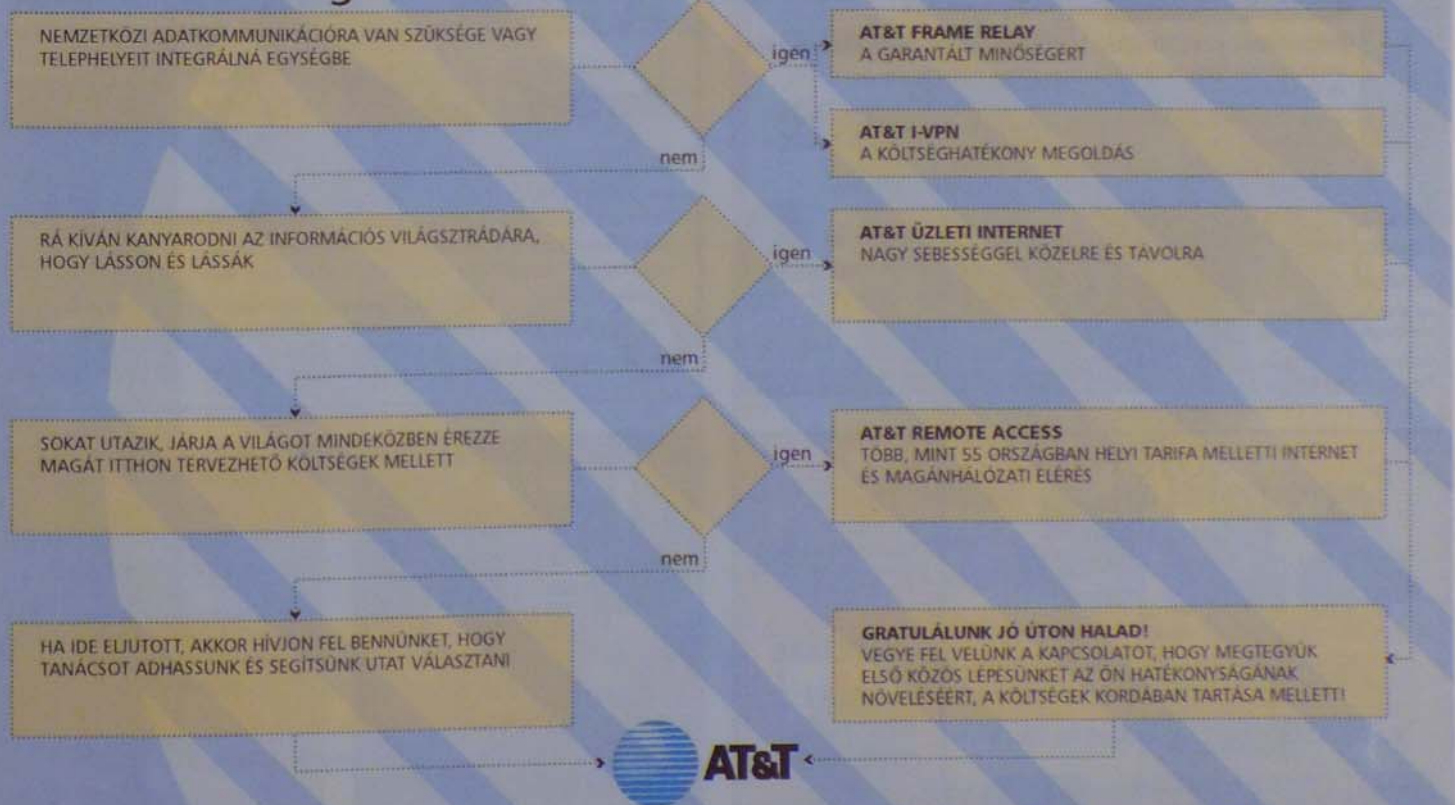
A Vodafone magyarországi bázisállomásainak száma már megközelíti az 1000-et, év végéig pedig meghaladja az 1100-at, mondta *Vitai Attila* vezérigazgató. A hálózat lakossági lefedettsége jelenleg 72 százalékos, év végére pedig, a tervek szerint, megközelíti majd a 95 százalékot. Idén a budapesti fejlesztéseket helyezték a középpontba: eddig több mint 100 bázisállomást létesítettek, különös tekintettel a beltéri lefedett-

ségre és a budai hegyekre. Az ideai tervekben további 20 budapesti bázisállomás szerepel. Jövő évi terv a harmadik kapcsolóközpont üzembe helyezése Martfűn. A Vodafone Magyarországnak ma több mint 320 ezer aktív ügyfele van.

MALLÁSZ JUDIT

+online: <http://www.vodafone.hu>
<http://www.szit.hu/>
ujseg_archivum.php
(2001/31, 34, 35)

Mekkora a világ?

Belföldi és Nemzetközi üzleti-kommunikáció az AT&T hálózatán keresztül
web: www.att.com/hungary telefon: +36 (1) 382-5588 e-mail: framelay@att.hu

Erősít a Micrografx

Szeptember 19-én az üzleti életben szükséges grafikus programokat fejlesztő és forgalmazó cég európai leányvállalata szakmai napon mutatta be termékeit. A bemutató célja a magyarországi jelenlét erősítése volt. Képviselői – a Számalk Disztribúció és a köré csoportosult 15-20 viszonteladó – révén a Micrografx eddig is jelen volt a piacon, de komolyabb eladási-ösztönző vagy figyelemfelkeltő akcióra korábban nem került sor. A szakmai napon megjelent érdeklődők a cég bemutatkozása után a műszaki és művészeti illusztrációk készítésére alkalmas Designer 9-es változatról, valamint a szintén ezt a célt szolgáló Picture Publisher 10-es változatról hallgattak meg előadásokat. Ezt követően az üzleti diagramok készítésére alkalmas iGrafx család tagjaival ismerkedtek meg. Új termék a Process 2000 család: elemei az

üzleti folyamatok grafikus eszközökkel végzett analizására, a vállalati folyamatmenedzsment grafikus támogatására és a minőség-ellenőrzés folyamatának támogatására alkalmasak.

A Számalk Disztribúció igazgatója, *Darvas Krisztián* szerint a cég európai vezetése is felismerte, hogy a magyarországi piacnyeréshez erősebb támogatás szükséges, és ezt meg is fogják adni. Ennek első jele a közeljövőben induló értékesítési akciójuk. A Micrografx megvásárlására a Corel nemrég tett ajánlatot: a véletlenek egybeesése folytán Magyarországon a Corel is Számalk-vállalkozás, a Codra Kft. képviseli.

REVÉSZ GÁBOR

+online: http://www.szt.hu/hirek_arch.php
(2001. 7. 17.)
http://www.szt.hu/ujseg_archivum.php
(1999/38, 39)

Átalakult az IBM szoftvercsoport

Követve az anyacégben zajló változásokat, az IBM Magyarország szoftvercsoportja is négy termékcsoport (brand) köré szerveződve folytatja tevékenységét. A négy egység: a WebSphere (elektronikus kereskedelmi alkalmazások és MQSeries), a DB2 (archiváló és üzletiintelligencia-rendszerek, adatbázis-kezelők), a Lotus (tudáskezelési, csoportmunka és távtanulási szoftverek), illetve a Tivoli (felügyeleti megoldások).

Fóris Zoltán, a szoftvercsoport nemrégiben kinevezett új vezetője elmondta, hogy az átalakítás nem technológiai jellegű, sokkal inkább a szervezeti hatékonyság javítása volt a cél. Magyarországra ez kevésbé áll, hiszen itt a Lotus és a Tivoli sohasem volt önálló cég. Az átszervezés másik oka viszont a

Fóris: ...a szervezeti hatékonyság javítása volt a cél

hazaiakat is érinti: hatékonyabban szeretnék hirdetni a piacon az IBM szoftvermegoldásait.

Magyarországon mindegyik részlegben 3-4 értékesítési munkatárs dolgozik majd; közülük

egy lesz a felelős a területért. A szoftvercsoporton belül lesz külön partnertámogatói csapat is; azokkal a partnerekkel tartja a kapcsolatot, akik a szoftvercsoport több egységével is együttműködnek.

A szoftvercsoport hatodik szervezeti egysége a Lotus Professional Services (LPS) lesz. *Rácz György* – aki a Lotus Magyarország éléről került az LPS kelet-európai vezetői székébe – olyan deszantsapathoz hasonlított az LPS-t, amely előkészíti a terepet a reguláris hadsereg szerepét betöltő IBM Global Services számára. Ez annyit tesz, hogy kisebb bevezetési projekteket vállal, és nevével ellentétben nemcsak Lotus-termékekre, hanem az MQSeries-re és az adatbázis-kezelőkre is. Fóris nagy reményeket fűz a bevételeit tavaly 500 százalékkal növelő LPS tevékenységéhez: szerinte ugyanis leginkább ők tudnak betörni a nagyvállalathoz, és ezzel növelni a szoftvercsoport bevételeit.

SCHOPP ATTILA

ANNON SUPPORT RENDSZERHÁZ Kft.

1055 Bp., Honvéd u. 40. Fsz. 8. Fax: 269-3058
Tel: 269-2233, 301-0429
1119 Bp., Etele út 10. Fsz. 1. Fax: 204-9292
Tel.: 382-0313, 382-0314

Megoldást szállítunk!

- strukturált hálózatok tervezése és kivitelezése

- teljes informatikai rendszerek kiépítése

- rendszerkarbantartás, technikai támogatás

Tanácsadás!

- jogtisztasági audit

- szoftverkészlet bevizsgálás

- licencgazdálkodási és beszerzési tanácsadás

Változik a Microsoft licencelés!

Október 1-ig még frissíthet:

Frissítés Extra

- verziófrissítés
- verziókövetés két éven keresztül
- két év után is kedvezményesen meghosszabbítható a követés

Office 2000 Megfontolandó!

MS OFFICE XP ENTERPRISE MAGYAR VERZIÓ	2001. Október 1-ig	2001. Október 1-igtól
Office Standard verzió	Frissíthet 2 év verzió követés	Frissíthet 2 év verzió követés
Office Professional verzió	igen 88 250,-	igen 118 200,- nem 142 250,-

A link az AFA-1-nem tartalmazza! Az árak a közzététel napján érvényesek!

E-mail: info@psr.hu WWW.PSR.HU

36004

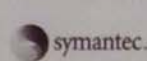
Szüksége van szoftverre, de nem tudja, hogy honnan szerezze be? Hívjon minket! Külföldi termékek széles választéka!

Borland

Adobe

Tekintse meg árlistánkat és akcióinkat a www.gemofis.hu weboldalon. Interneten történő megrendelés esetén, a feltüntetett árból, 2% kedvezményt adunk.

GEMOFIS KFT.

Tel.: 384-7080, Fax: 384-7082
E-mail: gemofis@gemofis.hu
GSM: (30) 9-428-132
Budapest, 1146 Hungária krt. 131.

Microsoft Sales Specialist

30014

DIGITÁLIS SÖTÉTKAMRA

POFON EGYSZERŰ: CSAK EGY GOMBNYOMÁS!
KODAK "EASYSHARE" RENDSZER
"DX" SOROZATÚ FÉNYKÉPEZŐGÉPEK
1,3/2,3/3,3 MP felbontás 99.992 forinttól
AZ USB DOKKOLÓ AZ AKKUT IS TÖLTI

FOTÓNYOMTATÓ
FOTÓPÁPIR
FILMSZKENNER
KÁRTYAOLVASÓ

Kodak

A HIVATALOS
MAGYARORSZÁGI
KODAK ÉS DATAFAB
DISZTRIBUTOR

DIGITÁLIS TECHNIKA Kft.
Budapest, 1149 Egressy út 5.
T. / F. 221-6770, 221-6772
Cím: 9024 Nagy I. u. 35.
T. / F. 990517-000, Fax: 517-501
AFA nélkül árak!
www.kodakdigital.hu
kodak@dit.hu

39002

www.szt.hu

Hirdetésfelvétel: Kereskedelmi Iroda
Telefon: 474-8860 • Telefax: 302-0299
E-mail: hir@ldg.hu

A szerkesztőségi anyagok
virussenőrzését az
F-Secure Anti-Virus
programmal végezzük,
melyet a
2F 2000 Kft.,
a szoftver magyarországi
képviselője biztosít.

<http://www.2f.hu>

Megjelent a NetWare 6

(Folytatás az 1. oldalról)

Az új rendszer sokkal jobban méretezhető elődeinél, és egy kiszolgálóban legfeljebb 32 processzorral működhet, illetve 32 csomópontból álló fűrtöt támogat. *Jekler Rudolf*, a Novell Magyarország kommunikációs képviselője egy vállalati sikerről is beszámolt: mintegy 5000 rendszerintegrátort, VAR-forgalmazót és konzultáns céget érintő felmérés alapján idén a Novell nyerte el a Varbusiness Award összesített első díját.

A NetWare 6 technológiai újdonságait *Hargitai Zsolt* rendszermérnök foglalta össze. Ezek három nagy terület szerint csoportosíthatók: a hozzáférés, a tárolás és a nyomtatás alapján. A hozzáférést a beépített NetWare WebAccess segíti, a Novell Portal Services egyszerűsített változata; segítségével az internet irányából lehet elérni a rendszert. A tárolást támogatja

az NSS 3.0, amely elosztott, fűrtön létrehozott tárolórendszert is kezel, maximum 8 terabájtnyi adatmennyiségig. A tárolórendszer az interneten keresztül, többféle protokollal is elérhető. A Windows-ügyfelek a CFS protokollal, a Unix/Linux-ügyfelek az NFS protokollal, a Macintosh-felhasználók az AFP protokollal használhatják erre a célra. A tárolórendszer FTP protokollal böngészőből is hozzáférhető.

A NetWare 6 emellett az iFolder névre hallgató, szinkronizált tárolást segítő terméket is magában foglalja. Az iFolder minden felhasználónak létrehoz a kiszolgálón egy tárolóhelyet, és automatikusan ide menti el a munkaállomás kiválasztott mappájának tartalmát. Ha a felhasználó, mondjuk, az otthoni géperől jelentkezik be, akkor a gépen lévő iFolder mappája automatikusan frissül a kiszolgálón lévő tartalommal, vagyis a fel-

használó folytatni tudja a munkáját. Az iFolder a HTTP protokollal használja, így át tud menni a tűzfalon, és titkosításra is lehetőséget ad.

A nyomtatási lehetőségek bővítésére a NetWare 6-ost az IPP-vel is ellátták (Internet Printing Protocol), amely a hagyományos nyomtatószoftvereken keresztül működik. Így IPP alapon nyomtatni lehet az IPP-t nem ismerő nyomtatókkal is. Újdonság az automatikus nyomtatótelepítés: ha a felhasználó olyan nyomtatót választ, amely az ő gépére nincs telepítve, akkor a rendszer automatikusan letölti és konfigurálja a gépére a nyomtatómeghajtót.

A NetWare 6-tól megváltozik a Novell licenccsajátosága is: az új termékek körében felhasználó alapú licenccsajátosítás váltja fel az eddigi, kiszolgáló alapú licenccsajátosítást.

CSÖRIÁN SÁNDOR

ASP-távkönyvelés

Alkalmazáskiszolgáltatás alapú távkönyvelési rendszer jelent meg a piacon, amely fejlesztője, a Euroexpert Holding szerint Magyarországon első a maga nemében. A folyamatos, nagy sávszélességű elérést, a szerverek elhelyezését és üzemeltetését a PanTel biztosítja. Az Oracle-adatbázison alapuló, Magic nyelven írt rendszert online üzemeltésre optimalizálták, de használható offline módon is.

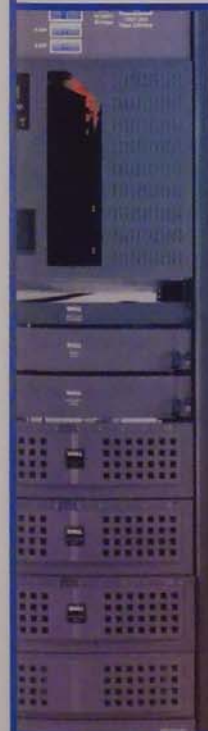
A könyvelői, adótanácsadói és könyvvizsgálói tevékenységet folytató, magyar tulajdonú Euroexpert távkönyvelési megoldása a térben egymástól távol lévő vállalati vezető, számviteli ügyintéző és ügyviteli szolgáltató közt teszi gyorsabbá és hatékonyabbá az adatkommunikációt, egyúttal lehetőséget ad naprakész adatrögzítésre, könyvelésre, illetve pénzügyi-számviteli információszolgáltatásra is. A rendszer emellett több he-

lyen biztonságosan archiválja a bizonylatokat, igény szerint banki ügyintézkést bonyolít, aminek a szakmai és jogi háttérrel is biztosítja, eligazít a változó jogszabályok közt, karbantartja a vállalkozás számítógépes rendszerét, és szakmai információs adatbanki tevékenységgel támogatja a rendszer előfizetőit.

A tavaly 215 millió forintos forgalmat lebonyolító, 40 fős társaság ASP-ként működteti a rendszert, azaz a központi szerverparkra telepített szoftvert a felhasználók bérleti díj ellenében vehetik igénybe. A díj összege, mint azt *Lengyel Tibor*, a Euroexpert Holding elnök-vezérigazgatója elmondta, az évi nettó 20 millió forintos forgalmat el nem érő vállalkozásoknál évi nettó 20 ezer forint, az ennél nagyobb árbevételű cégeknek viszont havonta kell ennyit fizetniük.

MÁRTONFFY ATTILA

DELL Storage megoldások

A DELL PowerVault termékcsaládja teljes körű megoldást biztosít a hagyományos SCSI technológiától (DAS) a kis- és középvállalkozások számára ajánlott, hálózatra kapcsolt NAS termékeken keresztül a tipikusan nagyvállalati, teljes adathálózati (SAN) megoldásokig.

A minden elemükben hibátűrő DELL rendszerek maximális védelmet nyújtanak – kiemelkedő átviteli sebesség mellett – a vállalati alkalmazások, információk számára.

A DELL adattárolási megoldása az üzlet növekedésével együtt dinamikusan, költséghatékonyan bővíthető 100 GB-tól 4,3 TB-ig, ezzel növelve az informatikai befektetések értékét.

A HUMANsoft Kft. széles körű támogatási rendszerrel – a díjtalan helyszíni konzultációtól kezdve a tesztlaboron át az emelt szintű szerviz szolgáltatásokig – segíti elő a vállalati igényeknek megfelelő informatikai háttér kiépítését.

További információ:
<http://www.humansoft.hu/dell/storage.php>
 Műszaki konzultációs lehetőség: 270-7660

HUMANSOFT
 www.humansoft.hu

HUMANsoft Kft.
 1131 Budapest, Dolmány u. 12.
 Telefon: 270-7600, fax: 270-7679
 E-mail: dellinfo@humansoft.hu

Ugye nem építene így áruházat a valóságban?

Miért tenné ezt az Interneten?

**Kedvező ár,
 rugalmas kialakítás,
 alacsony üzemeltetési
 költségek**

Elektronikus áruházak
 az **Areco Systems** sok éves
 fejlesztési és üzemeltetési
 tapasztalataival.

areco Areco Systems Kft.
 1119 Budapest, Fehérvári út 83. Tel: 464-7500, Fax: 464-7555
 E-mail: info@areco.hu, Honlap: www.areco.hu

Sikerre Programozzuk!

Cégünk a legújabb WEB, Internet, Java, Javascript, XML technológiával, Oracle designer, Developer, JDeveloper eszközökkel fejlesztett egyedi megoldásokkal áll Ügyfelei rendelkezésére. Országos szintű, üzemelő referenciákkal rendelkezünk.

FreeSoft

1119 Budapest, Vahot u. 6.
Tel.: 371-2910, fax: 371-2911
E-mail: info@freesoft.hu,
Internet: www.freesoft.hu

39005

F-Secure Anti-Virus vírusvédelmi megoldások

Gazdaságos

Három víruskeresés
egy rendszerben

- F-PROT
- Kaspersky Anti Virus
- Orion

Kényelmes

Központi menedzselhetőség

Biztonságos

Szakkerü termék támogatás

F-SECURE

- Valós idejű és manuális keresési módszerek
- Automatikus napi frissítés
- Kiváló platformfedettség

*Ha Internetezik, ezért erre is kiterjedő védelmet keres
Ha szeretné biztonságban tudni számítógépét
Ha táncadást is van szüksége*

Forduljon hozzánk!

Cím: 1016 Budapest, Hégycsúcs ut. 5.
Telefon: 488 7700 Fax: 488 7709
web: http://www.zf.hu e-mail: info@zf.hu

Manuálismák:

Dos, Windows 3.1x, 95/98
Windows NT 4.0 workstation
Windows 2000
Windows Millennium Edition
OS/2 Warp

Szerverek:

Windows NT 4.0 Server
Windows 2000 Server
Novell Netware
OS/2 Warp
Linux

Tűzfalak és levelező szerverek:

Check Point FireWall-1
Trusted Information Systems Gasnet
Egyéb CVP kompatibilis tűzfalak
POP3, SMTP, UUCP levelezés
MS Exchange, Lotus Notes/Domino

38012

CÉGVILÁG

A JÖVŐ KAPCSOLATAI címmel kísérleti mobilmultimédia napot rendezett a Westel; erre az alkalomra elkészítette három tartalomszolgáltatásának mobilmultimédiára optimalizált változatát, és bemutatta segítségével videók és zenék HSCSD és GPRS technológiával való letöltését színes képernyős mobilterminálokra. A Westel+Press weboldalain a friss híreket mozgóképek és hangfelvételek is illusztrálták. A 777sms.huról rövidfilmeket, MP3-zenét és egyéb multimédia-érdekeségeket lehetett letölteni. Bemutakozott a 777sms integrált webes és WAP-os szolgáltatása is; azzal az oldal keretein belül saját web- és WAP-oldalakat készíthettek a felhasználók. A rendezvény vizsgálta azt is, hogy mi az a tartalom, amely vonzóvá teheti a technika adta egyre sokrétűbb lehetőségek kihasználását.

Mallász Judit

A BÁV TOVÁBBFEJLESZTI ONLINE AUKCIÓS RENDSZERÉT; kereskedelmi weblapja 2001 júliusában kezdte meg működését, és nagy sikert aratott: az első 2 hónapban felkínált 20 műtárgyból 12 gazdára talált. Az online rendszer fejlesztése mellett (grafikákkal és népművészeti tárgyakkal) bővítik az eladásra kínált tárgyak körét és számát is. A felmerült igényeknek megfelelően a felkínált műtárgyakat a Szent István körüli BÁV-üzlet mellett más boltokban is meg lehet nézni. Az üzlet-helyiségekben számítógépeken át azonnal licitálni is lehet műtárgyakra. A Kortárs Galéria jóvoltából a kortárs művészet jeles alkotásai is bekerülnek az online kínálatba, s azokat is meg lehet nézni a helyszínen és licitálni is lehet rájuk. A Vatera segítségével kifejlesztett weblapon csak a BÁV által felkínált tárgyak jelennek meg; egyébként azok a Vatera adatbázisában is megvannak és azon át licitálni is lehet rájuk. A fizetés egyelőre hagyományos módon történik, de a jövő év elejére alighanem kidolgozzák már a biztonságos online fizetési rendszert.

Trautmann Balázs

A SZERENCSEJÁTÉK RT. egy, a Westellel 24 hónapra kötött bérleti szerződés révén 15 GPRS-terminállal bővítette adatátviteli eszközparkját; a mobil eszközök egyelőre kísérleti jelleggel működnek. A Szerencsejáték Rt. online fogadási rendszere eddig kétféle adatátviteli módot használt: a GTS Magyarország

VSAT megoldását, valamint a Matáv földi vezetékes hálózatát. A 3800 online fogadóiroda nagyjából 40 százalékában műholdas, 60 százalékában pedig földi az összeköttetés. Mindkét technológia megbízhatóan működik, ezért továbbra is üzemben marad. A GPRS egyik fő előnye a terminálok mobilitásában rejlik (alkalmi fogadóirodák), emellett – az átvitt adatmennyiségre alapuló számlázás révén – üzemeltetési költségei is lényegesen kisebbek a másik két kommunikációs forma költségeinél, hangzott el a sajtótájékoztalón. A Szerencsejáték Rt. nem tartja lehetetlennek, hogy ha a kísérlet sikerül, akkor a későbbiekben csak egy vagy két adatátviteli technológiát alkalmaz majd az online fogadási rendszerben.

Mallász Judit

KEVESEBB EURÓPAI DOTKOM-VÁLLALKOZÁS MENT CSÖDÖBÉ

az elmúlt egy évben, mint amennyit a kutatók vártak, derült ki a PricewaterhouseCoopers friss tanulmányából. A kutatók tavaly júliusban 400 – Németországban, Franciaországban, Hollandiában és Angliában működő – internetes vállalkozást mértek fel, majd az idén júniusban is felkeresték őket. Az első meglepetés akkor érte a kutatókat, amikor kiderült, hogy a cégek 90 százaléka ma is működik, sőt a német dotkomok kétharmada idén még nyereséget is termel. A sikernek az a legfőbb összetevője, hogy a cégek igyekeznek a költségeket alacsony szinten tartani, illetve hajlandók felülvizsgálni üzleti modelljüket. Rendszerint a kisebb cégek maradtak talpon; azok kevesebb dolgozóval működnek és nem költenek annyit marketingre. A cégeknek alig negyede tervez létszámbővítést, és ma már nem is a vállalkozó kedvű, kreatív embereket keresik, hanem azokat, akiknek vannak vezetési, üzleti tapasztalataik.

Schopp Attila

CSÖKKENT AZ ORACLE ELSŐ NEGYEDÉVES EREDMÉNYE

derült ki a cég közleményéből. Az augusztus 31-én lezárult három hónapban a forgalom 2,24 milliárd dollárt tett ki, egy évvel elelőlt még 2,26 milliárdot. A nettó nyereség 500 millió dollárról 510 millióra nőtt. A cég 8 alkalmazottját vesztette el a két héttel elelőtti New York-i támadásban; a megváltozott körülmények miatt a közeljövőben az eredmények kismértékű romlására számítanak.

Schopp Attila

BTK: modernizáció és szigorítás

(Folytatás az 1. oldalról)

Ha az Országgyűlés elfogadja a módosításokat, akkor a számítógépes rendszerekbe való betörés vagy a jelszóval való visszaélés vétségnek minősülnek majd, és 1 évig terjedő szabadságvesztéssel büntethetők. Éppígy vétség lesz a jogosulatlan bentmaradás is: a törvényalkotók ezen a legálisan birtokolt jelszóhoz kötött időbeli korlátozás túllépését értik. Ennél súlyosabb megítélés alá esik majd a betörés utáni adatmódosítás (például egy webhely tartalmának felülírása) vagy az adatok törlése, illetve elérhetetlenné tétele – ez esetben a büntetés 2 évig terjedhet. A javaslat indoklása kifejti, hogy egyetlen adat megváltoztatása is végzetes hibákat okozhat, s emiatt az adatok védelmében nincs alsó „menyiségi” határ. Büntetnek minősül majd a jogosulatlan adatbevitel is, mivel jogtalan hasznoszerzésre adhat módot.

Végül megjelenik a Btk.-ban a jogtalan hasznoszerzés céljából elkövetett betörés fogalma; ez is büntetnek számít, és

3 évig terjedő szabadságvesztéssel sújtható. Ami az értékatárt illeti: a Btk. más paragrafusában leírtak szerint e kategória értékatára 200 ezer forinttól kétmillió forintig terjed. Jelentős kár esetén (2–50 millió forint) a szabadságvesztés 1-től 5 évig terjedhet, különösen nagy kár esetén 2-től 8 évig (50–500 millió forint), különösen jelentős kár esetén pedig 5-től 10 évig (500 millió forintot meghaladó károkozás esetén).

§ Új elem lesz a büntető törvénykönyvben a jelszót és titkosítórendszereket védő paragrafus. Aszerint vétségnek minősül majd és 2 évig terjedő szabadságvesztéssel büntethető a betörőprogram készítése, megszerzése, forgalomba vagy más módon való nyilvánosságra hozatala (beleértve az „ingyenes közzétételt”), sőt büntetés vár az illegális behatoláshoz szükséges információkat eláruló munkatársakra is.

A technológiai fejlődés miatt a Btk.-ban megváltoztatták a számítástechnikai rendszer fogalmát is; az a módosítás el-

fogadása után felöleli majd a hagyományos értelemben számítástechnikai eszközöknek nem tekinthető berendezéseket is, köztük a hagyományos telefonkártyákat, a mobiltelefonok SIM kártyáit, a telefonrendszereket vezérlő mikroszámítógépeket és a számítástechnikai beren-

dezések felhasználásával működő hírközlési és telekommunikációs rendszereket. Az új meghatározás a számítástechnikai rendszer fogalmát kiterjeszti az egyes rendszerek összekapcsolásával létrejött hálózatra is: számítástechnikai rendszernek veszi az adattovábbításra és a kapcsolatfelvétellel szolgáló eszközöket, valamint a jeleket továbbító vezetékeket és rádiófrekvenciákat is.

REVÉSZ GÁBOR

Epson-kivetítők a DNN-től

Az eddig is bemutatószerzőkkel foglalkozó DNN Professional Graphics bejelentette, hogy az eddigi NEC-választékot fenntartva a jövőben az Epson videoprojektorait is értékesíti, ugyancsak professzionális felhasználóknak. *Németh György*, a DNN ügyvezetője elmondta, az Epson európai képviselőjével kötött megállapodás szerint cége a japán gyártó teljes videoprojektor-sorozatát értékesítheti majd. A DNN arra számít, hogy egyre többet ad el az Epson kivetítőiből. Tervük az, hogy még az idén, mintegy 150 millió forintos bevétel mellett,

100–150 készüléket értékesítenek; ez a teljes évi bevételnek nagyjából az egyötödét teszi ki.

A bemutató szakmai részében tartott előadáson elhangzott, hogy az Epson a hagyományos megoldásokon kívül hálózati csatlakozóval ellátott, IP-címmel rendelkező modellt is gyárt, amely így a vállalati hálózat bármely pontjára beköthető. A teljes termékkatalógus mintegy 10 modellt ölel fel; köztük 3200 lumen fényességű készülék is található, ez pedig a nagybemutatók igényeit is kielégíti.

REVÉSZ GÁBOR

A fekete-fehér
ideje lejárt!

A közepes- és nagyteljesítményű hálózati nyomtatás területén a fekete-fehér nyomtatók ideje lejárt. A Minolta bemutatja az első hálózati színes lézernyomtatót egy fekete-fehér árérték.

299900 Ft*

- Minolta-QMS magicolor 2200DeskLaser
- 5 lap/perc színes,
  - 20 lap/perc fekete-fehér nyomtatási sebesség,
  - 1200 dpi felbontás
  - standard hálózati interfész
  - alacsony nyomtatási költség

Minolta Magyarország Kft.
Budapest (06 1 206 2266)
Debrecen (06 52 432 299)
Kaposvár (06 82 318 440)
Szeged (06 62 420 877)
www.minolta.hu • E-mail: info@minolta.hu

MINOLTA
QMS

The essentials of imaging

Ön megtalálja ügyfelét?

A béka tökéletesen rejtőzködik. Vadászik, a gólya elől bujkál, esetleg délutáni sziesztaját tölti? Ki tudja!

Pedig, ha fontos számunkra a béka, mindez lényeges lehet – és jó, ha ezek az információk kéznél vannak.

Az Euronet Rt. a kommunikáció szakértője, megoldásaival a minőségi ügyfélkezelést támogatja:

- Automatikus hangbemondó rendszerek (IVR)
- Call Center megoldások, kis operátorszám esetén is
- Contact Center megoldások (kapcsolat minden médiumon keresztül)
- Ügyfélkapcsolat-kezelő szoftverek

Tudjon meg többet az Euronet Rt. kínálatáról október 18-án!

euronet +36 1 270-9500
www.euronetr.hu

Behálózott eszközök

MP3-lejátszás a Clie N770C MemoryStickről

Általában minden Sony-termék elegáns, így a cég számítástechnikai berendezései is vonzó külsejükkel vonják magukra először a figyelmet. A népszerű Vaio (Video Audio Integrated Operation) termékcsalád elemei pedig egyedi hardveres és szoftveres megoldásokkal is kitűnnek.

Most megújul a termékpaletta a Vaio noteszgépeknél és asztali PC-knél egyaránt: a gépek – lehetőség szerint vezeték nélküli – összekapcsolását és internetelérését tűzték ki célul. A vezeték nélküli Ethernet és a Bluetooth technológia integrálása segíti a kábelenküli kapcsolódást az új modellekben. Esetenként bluetoothos mobiltelefon biztosítja a számítógépek internetelérését, de néhány új digitális fényképezőgép vagy videokamera is alkalmas levelezésre, szörfölésre. Offline adatátadáshoz szinte minden Sony terméknek van MemoryStick me-

móriakártya fogadására alkalmas rése és az egyedi Jog Dial tekerős feladatkioldólasztása. Ez még a legújabb Clie kézi-számítógépre is igaz, amely a szokásos funkciók mellett például MP3-lejátszóként, nagy felbontású színes kijelzőjének köszönhetően pedig álló- és mozgóképnézőként is funkcionálhat.

Megjelentek a kínálatban a toll vagy öngyújtó méretű MP3-lejátszók is, néhány asztali PC pedig, elegáns monitorával, távirányítós hifitoronyként és film-lejátszóként is működtethető. A Sony-monitoroknál egymás mellett alkalmazható a lapos LCD-t és a hagyományos katódsugárcsöves technológiát; az utóbbi új modelljeinél már egyes olcsóbb típusokba is beépülnek az eddig csak nagyobb tudású gépekben alkalmazott képminőség-javító technológiák.

HORVÁTH LÁSZLÓ

+online: <http://www.vaio.sony-europe.com/eng/index.html>

Fényképek készítése új HP-eszközökkel

Néhány éve van csak jelen a digitális fényképezőgépek piacán a Hewlett-Packard, készülékcsaládjában azonban egyre népszerűbb. A most bemutatott HP Photosmart 318 az eddigi 215-ös és 315-ös kiváltásával az olcsóbb kategóriát képviseli. Felbontása – 2,1 megapixel – megegyezik a szintén most megjelenő HP Photosmart 612-ével. Annyi köztük a különbség, hogy a 612-esnek a digitális mellett optikai zoomja is van. A harmadik újdonság, a HP Photosmart 715-ös már nagyobb tudású, 3,3 megapixel felbontású digitális fényképezőgép.

Ezzel egy időben az otthoni felhasználók egy új eszközt, az öt funkciót magába foglaló PSC 950-est is megismer-

hetik, amelyet fényképnymtatási képességekkel is elláttak. Alapja egy fotóminőségű tintasugaras nyomtató a legfejlettebb PhotoREt III színkezeléssel. A tetején lévő síkágys lapolvasó színes vagy fekete másolóként is hasznosítható a nyomtatóval. Színes vagy fekete fax küldhető-fogadható a beépített modem segítségével. A PSC 950 a legismertebb háromféle (SmartMedia, CompactFlash és MemoryStick) memóriakártyát képes fogadni; a képeket átadhatja a számítógépnek, de a PC nélkül papírképet is készíthet róluk.

HORVÁTH LÁSZLÓ

„Glokalizációs” stratégiák

Új hibridszóval ismerkedhetek meg a Megatrend informatikai konferenciájának résztvevői, a glokalizációval. Lényege: világméretű tendenciák érvényesülése helyi szinten.

Nem szabad fetisizálni a technológiát, inkább helyesen kell megválasztani az alkalmazását az ember-eszköz-tartalom hármas jellemezte információs társadalomban – mondta *Klimkó Gábor*, az Informatikai Kormánybizottság főtanácsadója a Megatrend-konferencia bevezető előadásában. Magyarország az információs társadalom kialakításában le van ugyan maradva az Európai Uniótól, de hátránya nem végső, aktív kormányzati szerepvállalással csökkenthető a digitá-

lis szakadék. Az intézményi háttér megteremtésével, a stratégia kidolgozásával, a költségvetési források biztosításával, illetve megfelelő jogi szabályozással és infrastruktúrával hazánk vezető szerepet is betölthet a térségben.

A bevezető előadás után *K. Szabó Imre*, a Megatrend Rt. elnök-vezérigazgatója változtatást hozott az elmúlt évtized változásait, majd a gazdaság és az informatika párhuzamos fejlődésének összefüggéseiről beszélt, illetve a várható tendenciákról és a megoldandó feladatokról.

Rámutatott: a globalizáció piaci kihívásai nagyok – magasak a piaca jutási költségek, éles a verseny, drága a kutatás-fejlesztés, gyorsak a változások –, de

a folyamat lehetőségeket is kínál a lokális cégeknek a piacbővítésben, a munkamegosztásban és a specializációban. A sikerkritériumok közé pedig olyan fogalmak tartoznak, mint az egységes piaci arculat, a magas szintű erőforrás-menedzselés és az egységes, konszolidált gazdálkodás.

A konferencia szekcióülésekkel folytatódott; olyan témákkal ismerkedhetek meg a hallgatók, mint a Megatrend Infosys vállalatirányítási rendszere, a távközlés lehetőségei, az elektronikus közgazdaság, az Oracle adatbázisok, a biztonságtechnika, vagy az intelligens mobil eszközök.

MÁRTONFFY ATTILA

+online: <http://www.megatrend.hu>

Értékmentő Xerox

Szeptember végéig digitalizálja az Országos Széchényi Könyvtár (OSZK) tulajdonában lévő eredeti Mátyás-corvinákat a Xerox Magyarország Kft. A májusban bejelentett „Gutenberg, XXI. század” elnevezésű kezdeményezés keretében lehetőség nyílik rá, hogy elektronikus formában bárki hozzáférjen a védett történelmi kincsekhez. Gergely Ákos, a Xerox Magyarország marketingigazgatója elmondta, hogy eddig kilenc kötet ké-

szült el a corvinák reprintjeiből, amelyek szeptember 18–29. közt tekinthetők meg az Országos Széchényi Könyvtárban. Hristo Manov ügyvezető igazgató hozzátette, hogy az együttműködés a teljes corvinaállományra szól. Monok István, az OSZK főigazgatója kiemelte: a társadalom gyors információkat vár a könyvtáraktól, ugyanakkor egyre nagyobb igény van a „nem-hagyományos” dokumentumok digitalizálására is.

Szemerei Péter, a Miniszterelnöki Hivatal Informatikai Kormánybiztoságának főcsoportfőnöke emlékeztetett rá, hogy a magyar digitális tartalmak létrehozása állami támogatást kap, emellett az NKÖM azt is tervezi, hogy egy éven belül 300–500 magyarországi könyvtárost részesítenek szakirányú – internet-használatot oktató – képzésben, 200 könyvtár pedig számítógépet, illetve internetelérést kap.

ZIMÁNYI KATALIN

+online: http://www.sztl.hu/hirek_arch.php
(2001. 1. 12., 9. 16.)
<http://www.oszk.hu/tamogato/corvina.html>

Szemerei Péter: ...állami támogatással

Sun-disztribútor lett a DNS Hungária

A Sun Microsystems Magyarország szeptember 14-én írta alá a szerződést új disztribútorával, a DNS Hungária Kft-vel. A DNS (Digital Network Services) Hungária a DNS csoport tagja. Anyavállalatát, a németországi DNSint.com AG-t ebben a formájában 1999-ben alapították; ma a cégesoportnak kilenc európai országban van képviselete, forgalma, az idei megtorpanást leszámítva, dinamikusan növekedett az elmúlt években. A 2000-es üzleti év árbevétele 698 millió márka volt, erre az évre pedig mintegy 700 millió márkás forgalmat irányoztak elő.

A DNS Európában hagyományos partnere a Sunnak: termék- és szolgáltatás-palettájára elsősorban a Sun kínálatára, illetve a hozzá kapcsolódó termékekre (Citrix, Wyse stb.) és szolgáltatásokra épül. Kertész Gábor, az augusztusban alapított DNS Hungária ügyvezetője elmondta, hogy a magyar leányvállalat célja a partnerhálózat kiszélesítése, új üzleti lehetőségek felkutatása, illetve az, hogy választási lehetőséget kínáljon a Sun hagyományos viszonteladóinak. A hazai képviselet a DNS logisztikai hátterére támaszkodva gyors és rugalmas kiszolgálást ígér partnereinek.

Keresztes János: ...a hazai piac, mintegy fél-éves szünet után, lassan megélnék

Keresztes János, a Sun ügyvezetője szerint a hazai piac, mintegy fél-éves szünet után, lassan megélnék. Úgy vélte, hogy a Compaq és a HP egyesülése elbizonytalanított néhány felhasználót, és ez lehetőséget jelent a Sunnak. Ma itthon az egyik legígéretesebb területnek az adattároló megoldások szegmense látszik, olyannyira, hogy az EMC egyeduralmát is szeretnék megatni.

CSÓRIÁN SÁNDOR

VÉLEMÉNY

Az 51-es csapdája

Ebbe a csapdába szerencsére nem hal bele senki, de az 51-es hívószám, vagyis az internetes körzetszám még elég sok gondot okoz mostanában a törvényhozással és törvényértelmezéssel foglalkozóknak. Az

első csapda akkor támadt, amikor tavasszal a Miniszterelnöki Hivatal egy rendelettel több részre osztotta az addig egységes számmezőt, és bizonyos részmezőket, megszüntetve az internethívásnak szóló támogatottságot, a helyi hívás kategóriájába sorolt át. Ez a rendelet szeptember elején életbe lépett, és némi zavart okozott, mert a szolgáltatók nem igen értették, miért is változtatták meg a telefonszámok az internetes behívószámokat. A zavar persze csak egyszeri: mindenki megszokja majd az új számokat, és az élet megy tovább.

A másik csapda éppen most jön. Még májusban, az új Hírközlési Törvény kidolgozása után, azaz már a módosító indítványok időszakában a törvényszövegben egyszer csak megjelent a távközlési szolgáltató és az internetszolgáltató közötti

díjmegosztás elve, pontosabban az, hogy a két szolgáltató közt a díjmegosztás mértékét a Miniszterelnöki Hivatal szabja meg. Most, alig három hónappal a törvény életbe lépése előtt is világos már, hogy a megosztás nem olyan egyszerű, mint az első pillanatban látszott. Azóta például kiderült, hogy voltaképpen nincs egységes minta a megosztás technikájára és mértékére, ezért a munka elkezdéséhez az alapokig kell leásni. Az alapok azonban elég mélyen vannak, ezért egyre többen úgy vélik, hogy december végére bizony nem lesz rendelet a díjmegosztásról. Mellesleg az is kiderült, hogy a törvény szellemének betartása esetén nem maradhatnak érvényben a mostani szolgáltatói kedvezmények.

A probléma gyakorlati megoldására volna mód. A Matáv ugyanis még tavasszal azt javasolta, hogy az internetszolgáltatók „nagykereskedőként” vásároljanak perceket, és az így kapott kedvezményt továbbadva küldjék ki a számlát a felhasználónak. A javaslat nem aratott különösebb sikert: a Matáv-

tulajdonú Axelerón kívül csak egy szolgáltató, a Vivendi tett próbát, és erre a javaslatra alapozva bocsátotta ki új díjcsomagjait. A többiek magát a gondolatot is elutasították, mondván, hogy túl nagy teherrel és kockázattal járna. Kiderült azonban, hogy az Axelero és a Vivendi csomagjai csak azoknak jók, akik legfeljebb havi 30–35 órát interneteznek, előlött a díjak magasabbak, mint az eddigi költségek. Am ha a díjszökevényes a kitűzött kormányzati cél, akkor ez nemigen tekinthető kedvező helyzetnek.

Biztos van más megoldás is. Azt azonban figyelembe kell venni, hogy az esti időszakban ma körülbelül annyiba kerül egy perc, mint amennyire az internetszolgáltatók igényt tartanak. Márpedig olyan megosztás kevésbé látszik életképesnek, amelybe az egyik fél nulla, a másik pedig száz egyseget kap. Külön kérdés az ingyenes internetszolgáltatók ügye: mert ha a távközlési cég kevesebbet ad át nekik, akkor vagy másfajta tevékenységből, vagy a forgalmukkal növekvő reklámbevételekből kell fedez-

... a törvény szellemének betartása esetén nem maradhatnak érvényben a mostani szolgáltatói kedvezmények.

niük a kiadásait, ami a mostani recessziós időkben nehéz feladatnak látszik.

Ez az igazi csapda. Hiába mondják ugyanis a távközlési szolgáltatók, hogy a telefonos infrastruktúrát nem netezésre találták ki, s hogy erre a célra az ADSL szolgáltatók az ország nagy részén, addig a „nagyfelhasználók” biztosan rosszul járnak. Az ilyen felhasználók havi számlája nem tesz ki többet 10 ezer forintnál, és természetesen akkor sem szeretnének ennél sokkal többet fizetni, ha a csomagkedvezményekben leírt tiltások megszűnnének.

Mi hát a megoldás? Bizony, újra csomagot kellene képezni. Az ADSL-nél nem drágább csomagot, és azt addig kellene életben tartani, amíg az adott helyre el nem érkezik az igazi megoldás. Már csak az a kérdés, hogy ki fizesse a különbözetet. Nos, nemigen van más válasz, mint az, hogy ez az állam dolga. Hiszen a bevételmegosztási csapdát is az állam állította.

RÉVESZ GÁBOR

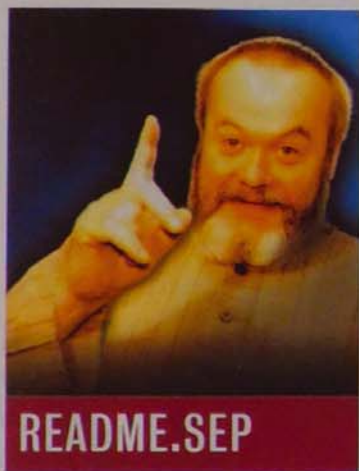
Rohanunk a forradalomba

Több mint fél évszázada vagyok ezen a világon, ebből csaknem harminc esztendeje foglalkozásszerűen szövegeket állítok elő, s mostanság mindinkább úgy érzem, eljött az ideje, hogy létrehozzak valami maradandót. Elég volt a hülyéskedésből, a főmű megírása következik, hogy majd kilencszázkilencvenkilenc év elteltével, amikor megszavazzák, ki volt a harmadik évezred legnagyobb magyarja, a nevem legalábbis rajta legyen a listán. Úgy értem, az első nyolc között.

A főmű természetesen nem úgy születik, hogy leülünk a gép elé és egy üres dokumentum elejére odaírjuk, hogy „Főmű”, ellenkezőleg, amikor az ember rájön, hogy neki küldetése van, őt a sors erre a feladatra kiválasztotta, addigra a főmű nagyobbrészt együtt is áll. Szinte csak technikai feladatok vannak még hátra, a főmű – a *chef d'œuvre* vagy *opus magnum*, ahogy tetszik – egybeszerkesztendő, majd gondosan eldugandó valahová.

Kiadatni ugyanis nem fogom, erre a műre nem most van szüksége a világnak, hanem majd évszázadok múlva, amikor az emberi nem túljut a szellemi sötétség ama mélypontján, ami felé jó ideje gyorsuló ütemben közeledik, emelkedő pályára lép és a rég kihalt fausti kultúra iránt újra érdeklődni kezd. Ahogy a reneszánsz idején ráleltek az antik hagyomány megmaradt kincseire, úgy fogja egy ki tudja mikor szárbá szökkenő új reneszánsz felfedezni az európai kultúra értékeit, illetve azt, aminek a nyomai véletlenül fennmaradnak. Méltatlan személyem főműve e tekintetben kivételt képez, ez ugyanis nem véletlenül marad fenn, hanem azért, mert a Kunlun hegység megközelíthetetlen sziklaüregeinek egyikébe rejtem, vagy elásom egy lakatlan szigeten, esetleg vízhatlan kapszulába zárván süllyesztem a sarkvidék jégpáncélja alá.

Addig is lesz vele némi babra, például össze kell raknom, azaz meg kell adnom neki a végső formáját, és ez a mű jellegeből fakadóan nem is annyira egyszerű. Erősen hierarchikus felépítésű dokumentumról van szó, végső építőkövei igen rövidke és egy szerztegázó fastruktúra végpontjain helyezkednek el, de nem mindig lehet világosan tudni, hogy

miért éppen ott vannak, ahol. Amikor ugyanezzel az erővel lehetnének egészen másutt is.

Ideje megemlítenem, hogy a készülő *opus magnum* voltaképp szakácskönyv, azaz méltatlan személyem egy receptgyűjtemény szerzőjeként kíván a halhatatlanságba bevonulni. Hasonlóan egy Apicius nevű kollégához, akinek a *De re coquinaria* című munkája az elmúlt kétez év leghíresebb szakácskönyve volt (a teljes latin szöveg a <http://users.ipa.net/~tanker/apicius.htm> címen található), pedig néhány receptje a szó legkonkrétabb értelmében mérgező ételekhez vezet. Egyébként pedig Apicius szövege (a mérgező receptekkel együtt is) alig több mint három szerzői ív, ami az én szerény dolgozatom becsült terjedelmének elenyésző töredéke csupán. Ha tehát Apicius kolléga ezzel a teljesítménnyel két évezred első számú kulinárius tekintélyeként villoghatott, akkor cseppet sem kizárt, hogy a távoli, boldogtalan jövőben az Önök szerény jegyzetíróját – méltatlan személyemet – fog-

ják a gasztronómiai ismeretek ősforrásaként tisztelni, már csak azért is, mert addigra az összes többi szakácskönyv nyomtalanul elvész, csak ez marad meg a Kunlun hegység megközelíthetetlen sziklaüregeinek egyikében vagy a sarkvidék jégpáncélja alatt.

Most azonban fordítsuk el lelki szemünket a naplóíró márvány emlékművéről, amelyet a hálás utókor körülbelül nyolcszáz év múlva emel majd neki, és foglalkozunk a szakácskönyv egybeszerkesztésének problémáival, amelyek természetesen minden hierarchikus felépítésű dokumentumra jellemzők. Vegyünk egy akármilyen ételt, mondjuk azt, hogy ózgerinc whiszymártásban, ennek a helye egy pillanat alatt megtalálható, jelesül a *Szakácskönyv > Főételek > Vad > Őz > Hirtelensültek > Gerinc* kategória alatt, bár azért ez se annyira egyértelmű. De nézzük például a konyakos vadragulevest, ami vagy a levesek, vagy a vadak közé fog kerülni, de a vadaknál nem lehet, minthogy az a kategória a főételek alatt van. De akkor a bouillabaisse miért van a halaknál, miért nincs a levesek között az is? Amikor egyébként az egytálcételek között is lehetne. Vagy hol legyen, mondjuk, a tarisznyarákkal készült fettucine, a meleg előételek vagy a rákok és puhatestűek között? Ha a *Meleg előételek > Tészták* kategória alá helyezem, akkor kilométerre lesz a többi tarisznyarák-recepttől, ha viszont beteszem a *Főételek > Rákok és puhatestűek* közé, akkor kilométerre kerül a többi tésztától, ami indokolatlan, hiszen ami tészta, az tészta.

Jó döntés nincs, éppen ezért a receptek nagy részét tologatom ide-oda, s ehhez olyan alkalmazásra van szükségem, amelyik egyszerre mutatja a szöveganyagot és a fastruktúrát is, tehát látni akarom a szerkezetet, hogy azon belül az egyes kategóriákat, szubkategoriókat

és szub-szub-szubkategoriókat pillanatszerűen kényelem-kedvem szerint húzógálhasam fel-alá. A Word vázlatnézetét néhezkesnek találom, arról nem is szólva, hogy a Word 2000 időnként le szokott fagyni, és ezzel a kedélyállapotomat kedvezőtlenül befolyásolja; másfelől a Word más erényeire momentán nincs szükségem, sőt. Igazából azt szeretném, ha az egész anyagom szövegállomány maradna az utolsó pillanatig, de úgy, hogy azért címszintek legyenek benne, H₁, H₂, H₃, H_n, ami elvileg egyébként megoldható, hogy mást ne mondjak, a HTML dokumentumok is ilyenek.

Elsőre tehát úgy gondoltam, hogy kialakítom a könyv felépítésének megfelelő könyvtárszerkezetet, abba individuális HTML állományokat pakolok, és az egészet egy megfelelő segédprogrammal folyamatosan újraindexelem, de ezt elvettem hamar. Másodjára a NoteTab Pro (tehát a NoteTab kereskedelmi változata) *outline* nevű szolgáltatása jutott eszembe, ez tiszta szövegállományt hoz létre, ám egy külön ablakban kilistázza az alcímeket, amelyeknek a sorrendje ott megváltoztatható és ezzel együtt a hozzájuk tartozó szövegrészt is áthelyeztem. Jó ez a maga módján, de egy csakugyan nagyméretű és komplex dokumentum kezeléséhez nem elég, most valami jobb kellene.

Valamikor régen találkoztam egy Treepad nevű képződménnyel, sőt még le is töltöttem (www.treepad.com), elindítottam egyszer, aztán többé nem nyúltam hozzá, teljesen világos volt, hogy nekem erre szükségem nincs. A Treepad láthatólag rövid szövegek, információ-morzsa áttekinthető tárolására és visszakeresésére való, viszont akkor nem értettem, miért akarna bárki is rövid szövegeket ezen a módon tárolni és visszakeresni, pláne mért akarnám ezt én magam. Fel sem merült bennem a gondolat, hogy ezekből a rövid szövegekből igen hosszú dokumentum állhat össze, és még kevésbé gondoltam arra, hogy én vagyok a kiválasztott, aki ezen a módon a messiás jövőendő gasztronómiai kultúráját alapozza meg.

Már épp a Treepadot készítettem előszedni, amikor találtam egy jópofa alkalmazást, a neve InfoStore (www.mh-software.co.uk). Főlöttébb közel áll ahhoz, ami nekem most kéne, annyira közel, hogy ez már majdnem az. Első ránézésre egy Explorer-szerű képződményről van szó, baloldalt a fa, jobboldalt az ágain lógó szaloncukrok, vagy egy konkrét szaloncukrok belvilága, ahogy ez az 1. képen látható. Ez speciel egy táblázat, ugyanis az InfoStore nemcsak szöveganyagot tud elraktározni, hanem miniatűr adatbázisokat, illetve, ahogy ő nevezi, listákat is. A fa ágain elfér tűcsök és bogár, azaz gyakorlatilag bármilyen jellegű információ tárolható egyetlen fán és ennek megfelelően egyetlen állományon belül. Ami viszont nem szö-

vegfáj, hanem egy speciális formátum, amit csak az InfoStore tud megnyitni, és pontosan ez az, ami nekem nem hiányzik. Arra vigyom, hogy a készülő *chef d'auvre* mindig szövegállományban legyen és ennek megfelelően bármifajta szövegszerkesztőben megnyithassam, ezt nekem az InfoStore nem nyújtja, kapcsolatlunknak tehát jövője nincs.

Egyébként is az InfoStore teljesen nyilvánvaló módon Treepad-klón, felruházza számos extra szolgáltatással, amelyek nekem nem kellene, akkor hát értelem szerű, hogy elő kéne még egyszer vennem a Treepadot, mert hátha az lesz a bőlesek köve.

Nem csigázom tovább a nyájas olvasó kíváncsiságát: a Treepad kétségkívül a szakácskönyvírók csodafegyvere és a bőlesek köve egyidejűleg, bár valószínű, hogy a szakácskönyvek írói, egy kivétellel, nem ezt használják. Voltaképp egy szimpla és kézenfekvő ötlet minimalista megvalósítása, semmi cafrang, sehol egyetlen fölösleges szolgáltatás, sőt még help sincs, mert minek. Olyan egyszerű az egész, hogy egyszerűbb már nem is lehetne, miközben az eddigiektől különböző és jóval természetesebb ember-gép kapcsolatot teremt. Nemrégiben olvastam, hogy a felhasználók jelentős hányada brutálisan bántalmazza (veri, rugdossa, földhöz vágja, megtapossa) a számítógépét, még a szelídebb lelkek is hetenként több alkalommal ordítva gyalázzák és leköpködik. Ez amúgy messzemenően érthető, és nyilván az esetek többségében indokolt, mindenekelőtt lélektani szempontból, hiszen az ablakon át kihajított számítógéppel együtt elszállnak az indulatok is – de még helyesebb volna, ha ezek a destruktív érzelmek létre se jönnének. Azt hiszem, hogy a Treepad szélesebb körű használata nyomán a számítógépek tettleges bántalmazására ritkábban kerülne sor. Más kérdés, hogy ez a körülmény a komplett rendszerek iránti – amúgy is nyomott – keresletet még inkább visszavetné, ami nem kifejezetten kívánatos.

A Treepad használata egy új állomány létrehozásával indul, két üres mezőt látok magam előtt, balra egy kisebbet, jobbra egy nagyobbat, baloldalt fenn az áll, hogy (New node), a szöveg ki van jelölve, arra vár, hogy átnevezem, azaz a létrehozott új állománynak adjak valami nevet. Természetesen az állomány-név indifferens, noha amúgy megfigyelhető, hogy a szerencse általában a teljesen semmitmondó nevek mellé szegődik, lásd például Windows, Word vagy

éppenséggel Notes. Utóbbinak a mintájára legyen az állományunk neve Notes, ezzel az előkészületek véget is értek, kezdődhet a munka.

Amennyiben most éppen a halételek tárgykörében fáradhatatlankodom, tehát a főművem akarok dolgozni, akkor létrehozok egy kategóriát a „Notesz” főcím (kvázi a gyökér) alatt, legyen ez mondjuk „Projektok”, alatta egy olyat, hogy „Szakácskönyv”, aztán „Levesek”, „Előételek”, „Főételek”, ez alá beszúrom a „Halak” kategóriát, alá pedig azt, hogy „Tengeri” (mármint halak), ez alatt pedig jönnek maguk a receptek, ahogy ez a 2. képen látható. Máris meg van oldva minden problémám, hiszen ha a bal oldali fadiagramon egérrrel megfogom valamelyik recept címét, akkor azt elhúzhatom akárhová, például a halaszlet a levelek közül a halételek közé deportálhatom, majd vissza, a birkából készült fogásokat egyben megragadván elrakhatom a desszertek közé, vagy ki-

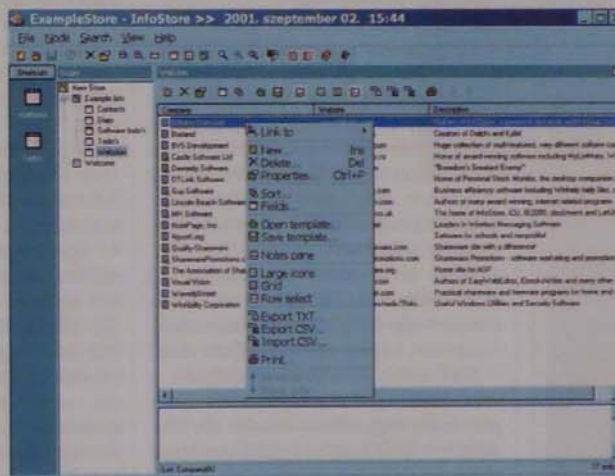
kás rögzíteni, viszont a Treepad mellett nem kell más program, nyitok egy kategóriát, mondjuk Cetlik címen, és oda minden befér. Ha pedig idővel mégis az derülne ki, hogy valamelyik cetli összekapcsolható a jelenségvilág más elemeivel, akkor ezt a felismerést egyetlen egérmozdulattal érvényre juttathatom.

Amikor valamelyik szöveg, mondjuk ez a naplójegyzet elkészült, exportálom a Treepadból, s a továbbiakban önálló dokumentumként él tovább, ez például összeomlagódik az illusztrációival, és késedelem nélkül útnak indul az Űveghegyen is túlrá, a mesebeli szörnyektől hemzsegő, titokzatos Révay utca felé.

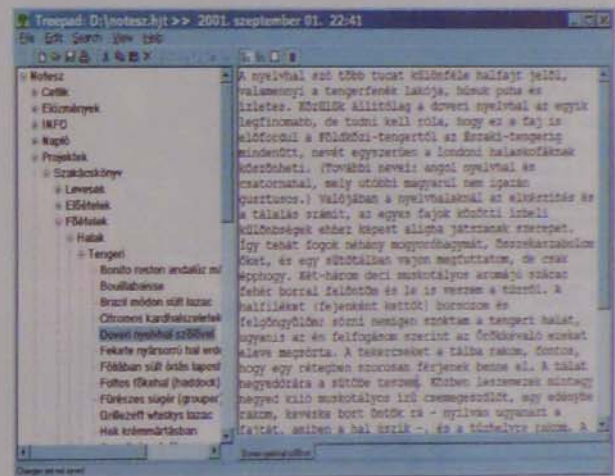
Ezen a ponton válik említésre méltóvá az a körülmény, hogy a Treepadnak két megjelenési formája van, úgy mint ingyenes és fizetős. Eddig az ingyenesről volt szó, egy fölöttébb spártai kivitelű holmíró, amit mások talán fapadosnak mondanának, némi joggal, amennyiben

egész állományból, akár annak egy részéből, a webállomás struktúrája természetesen az eredeti Treepad-állomány szerkezetének pontos mása lesz, ami pedig a tipográfiaját illeti, a program menü közben megkérdézi, hogy van-e e célra szülő stíluslapom, ha igen, hol van és mi a neve. Vagyis előre megtervezett oldalak bonyolult rendszere jöhet létre anélkül, hogy ezzel babrálania kéne bárkinek is.

A Treepad tehát nemcsak kiváló szakácskönyv-szerkesztő, hanem személyi információkezelő (PIM), fényképalbum, adatbázis-kezelő, webállomás-generátor és sok minden egyéb, például a család-fakutatók kézhez álló eszköze. Ami pedig a leglényegesebb, minden ugyanabban a szövegállományban van, és így könnyűszerrel hordozható, továbbá megnyitható akár a Notepadben is. A Treepad az állomány belső szerkezetét leíró pluszinformációkat ASCII karaktercsoportokban tárolja, ám ő ezeket a kódokat

1. kép

2. kép

emelhetem ebből a kötetből, és önálló könyvvé formálhatom. Erre nem fog sor kerülni, az viszont elgondolható, hogy a főművel párhuzamosan más könyvet is írok, természetesen ugyanígy, ugyanígy. Vagyis a Projektok kategória alatt létrehozok egy újabb alkategóriát, és abba egy másik könyvet pakolok, szépen, kulturáltan, részenként. Mindeközben készülhet egy harmadik könyv is, és születhetnek önálló cikkek, de mind ide jön, a Noteszba, vagyis valójában egyetlen szövegfájl lesz az egész. Ez persze idővel dagadni kezd, viszont a számítógépek operatív táráinak a mérete sokkal gyorsabban nő, hovatovább a gigabájtokat kezdő ostromolni, miközben a legszorgosabb szöveg-előállítók életműve se hízhát egy-két tucat megabájt fölül.

Közben nyilván lesz egy halom feljegyzésként, párszavas dolgok, amelyek se egymással, se a világon semmi-vel össze nem függenek, s amiket valamilyen külön e célra írt programban szo-

az általa felvonultatott szövegszerkesztői képességek nagyjából a Notepad-ivel állíthatók párhuzamba. Ezzel szemben a fizetős változat, amely önmagát Treepad Plusnak nevezi, korrekt RTF vagy HTML állományokat generál, így a benne készült dokumentum tartalmazhat táblázatokat, sőt képeket is (lásd a 3. képen), tehát például a kész szakácskönyvemet olyan decens formátumban köpi ki a hátra, hogy azt az állományt minden további finomkodás mellőzésével átadhatnám a kiadónak, ha át akar-nám adni. Ámde, mint mondtam, erre még nem érett meg a világ.

Műveimből egyébként webállomás is képződhetne, a Treepad ugyanis rábízom, hogy egyetlen összefüggő HTML állományt akarok-e vagy sok kicsikét, mert azt is lehet. Utóbbi esetben a megfelelő frameset állományt meg a tartalomjegyzéket (a bal oldali menüt) a program automatikusan létrehozza (4. kép). Más szóval a Treepad egyebek között webállomást is generálhat, akár az

elrejtje a felhasználó előtt. Ha valamilyen más szerkesztőprogramban nyitom meg az állományt, akkor egy tipikus bejegyzés (ami lehet egy telefonszám, egy vezércikk, vagy, mint esetünkben, egy recept) az alábbi módon fest:

```
5P9i0s8y19Z
id=69
dt=Text
(node)
Tarisznyarák Viktória módon
5
```

Kis serpenyőben vajas rántást készítek, negyed liter szárnyasalaplével és feleannyi tejszínnel főleresztem, sűrűre főzöm, majd leveszem a lángról és gőz fölé rakom. Beleapritok húsz deka cheddárt, ha ez elolvadt, belekeverek félliternyi főtt és apróra összetört tarisznyarákhúst, meg egy pohár maderiát. (Vagy sherryt, portót, esetleg konyakot.) Gorombára törött zöld- és rózsaborssal ízesítem, pirtóssal tála-lom.
(end node)

> Összességében igen kiváló holmi a Treepad, persze nem csodafegyver. Sok mindent meg lehet csinálni benne, ám szakácskönyvet írni sajnos nem lehet. Összeállítani, szerkeszteni igen, írni viszont nem. A szakácskönyv speciális szöveg, bizonyos szavak, mint például evőkanál, kávéskanál, deciliter, deka-gramm, kilogramm és hasonlók, rendkívüli gyakorisággal fordulnak benne elő, nemkülönben különféle szóösszetételek, ilyenek, hogy örült bors, zúzott fokhagyma, finomra vágott zöldpetrezselyem és effélék, mármint a józan életű ember ezeket több százszor vagy ezer-szer leírni nem hajlandó. Inkább megír néhány tucat receptet valamilyen intelligensebb szövegszerkesztőben, utána azt az állományt importálja a Treepadba és szétpakolja. Aztán megint ír pár tucatot, importál, szétpakol.

Ez mind rendben is van, de arra fel kell készülnünk, hogy a Windows 2000

gvim csodálatos képződmény és szakácskönyv-írásra mindennél alkalmasabb, ámde, könyörgök, 2001-ben vagyunk.

Gondolta volna-e a nyájas olvasó tíz évvel ezelőtt, hogy a magyar ó meg az ú 2001-ben még probléma lesz?

Mert én nem gondoltam volna.

Könnyen meglehet, hogy nyájas olvasóm járatos ebben a tárgy körben, meg is tudja magyarázni, sőt szeretné bebizonyítani nekem, hogy így a jó, mert ez a technológiai haladás cáfólfatlatlan jele, de arra kérem, ne fáradjon. Inkább írja le ötszázszor a Szüzanyám szót a Notepadban, mentse el, majd nyissa meg újra, mi lesz belőle? Szüzanyám.

Máskor meg nem az a baj, hogy nincs ékezet, hanem hogy nagyon is van. Amikor azt látom, hogy a nődolgozó nehéz tárgyakat vág a monitorhoz, akkor gyanítom, hogy van egy állománya, amit se megnyitni, se másolni, se törölni nem

tud, persze hogy nem, ha egyszer TÚZLÉPCSŐ.DOC az állomány neve. A DOS korszakban szocializálódott felhasználóval ilyesmi nem fordul elő, ő keményen megtanulta, hogy nyolc plusz három és semmi ékezet, de hát az adó-fizetők többsége azóta szabadult oda a monitor elé, és azt hiszi, mindent szabad. Pedig dehogyan.

A pontosság kedvéért tisztáznunk kell, hogy én a Windows 2000 eredeti változatát használtam, sohasé próbálkoztam honosított verziókkal, ezért nem tudom, hogy azoknál mikor hány vessző van az ú fölött, sőt ez nem is foglalkoztat igazán.

Most, amikor a péce huszadik születésnapját ünnepeljük (immár két hónapja), sokkal jobban érdekel, hogy mit látok a postán, amikor ott húsz-harminc percig sorban állok.

Gondolta volna-e a nyájas olvasó, hogy 2001-ben az ideje jó részét a postán való sorbaállással tölti? Vagy hogy egyáltalán postára megy?

Mert én nem gondoltam volna.

Most, amikor a péce húszéves lett, fel szokás idézni a tiszteletreméltó ENIAC tizenháromezer-négyszáznyolcvanhat elektroncsövet, és azt a tényt is, hogy az ENIAC másodpercenként ötezer összeadást hajtott végre. Míg viszont ma egy olyan péce, amit a sarki zöldségestől veszünk, másodpercenként százmillió összeadást is lezavart.

Vajon az a postai alkalmazott, aki most éppen a szürkés-kék színű kockás füzettel veszi elő a szemem láttára, hány összeadást teljesít egy másodperc alatt?

Nem tudni, de tempósan dolgozik a szürkés-kék színű kockás füzettel, befejezi, majd nagyméretű vonalas spirálfüzetet nyit ki és hosszan, gondosan frogat bele.

Ezekben a napokban több cikket olvastam az elmúlt húsz esztendő lélegzetelállító történéseiről, jó részüknél persze tanúja voltam magam is, de mégis más, ha mindezt rendszerezve, adatokkal gazdagon körberakva tálalják. Mindenesetre a fejlődés lebilincselő, senki se tagadhatja, hogy egy közönséges levél megírásához ma legalább két vagy három nagyságrenddel több primer számítástechnikai teljesítményt használunk fel, mint akárcsak tíz évvel ezelőtt. Az a „raw computing power”, ami ennek a szövegnek a megírásához szolgáltatja a hátteret, a második világháború európai hadszínterén a szövetségesek valamennyi légvédelmi ágyújának a tűzvezetését megoldhatta volna, tudom.

Más kérdés, hogy nekem ez idő szerint nem feladatomból légvédelmi ágyúkat célni tartani, viszont a jelen szöveg fejében kiállítok egy számlát, mégpedig az e célra rendszeresített B. 13-373/A/V jelű nyomtatvány felhasználásával, azt kitépem a többől, borítékba rakom, majd gyalogszettel elviszem a postára.

Ezzel összefüggésben az a kérdésem, hogy aki az információs forradalomról lelkendezik, mi az istenről beszél egyáltalán.

Ezt a kérdést annak a tudatában teszem föl, hogy a számítástechnikai vagy információtechnológiai forradalom az én szakmámat a lehető legmélyrehatóbban és egyértelműen pozitív jelleggel formálta át, miközben persze néhány társult szakmát elsöpört. Például a nyomdai kéziszedőket, akik – részben legalábbis – magasan képzett, szakmájukat szerető, művelt, intelligens kultúremberek voltak, sőt ma is azok, függetlenül attól, hogy esetleg épp a *Fedél nélkül* című nyomtatványt árusítják az utcákon. Miközben az ebből élő intézmények évente több száz félanalabéta lánygyereket képeznek ki laptervezésre, ami a sajtó egészen melleleg látszik is.

Tíz évvel ezelőtt azt hittem, hogy a vasáru fejlődése hamarosan eljut a végső fizikai korlátokig, és akkor természetesen megáll. Olyan, hogy egy darab szénatomból kettő darab tranzisztort barkácsolunk, soha eszembe nem jutott volna – de az se, hogy tíz év múlva golyóstollal fogom a banki utalásokat kiállítani, havonta a fene tudja, hányszor, azokkal szépen átsétálok a bankba, ott pedig hosszan és kedélyesen tereferélek a kisasszonyokkal, szakasztott, mint a nagyapám.

Itt álljak meg, a hév láthatólag elragadott. Nem felel meg a valóságnak, hogy nagyapám hosszan és kedélyesen tereferált volna a banktisztviselő kisasszonyokkal, a valóság ezzel szemben az, hogy abban az időben a banktisztviselői kar férfiakból tevődött össze, velük a nagyapám nem tereferált, hanem időnként sörözött. Ez pedig nagy különbség. Mondhatnám, a legnagyobb.

VÁNCSA ISTVÁN

3. kép

4. kép

alatt képződő szövegalományokban az ó és az ú betűk ékezetét a cica elviszi. Leírom Wordben, hogy öt szép szűzlány örült írótt nyúz, textként elmentem, és az lesz belőle, hogy öt szép szűzlány örült írótt nyúz. De ugyanez történik, ha a RoughDraftban írom le, és nem RTF-ben, hanem textben mentem el, ugyanaz van, ha Notepadban vagy a nagyszerű NoteTabban írom, volt ékezet, nincs ékezet. Akadnak, szerencsére, ódivatú szerkesztőprogramok, amelyek valamilyen képp ragaszkodnak a nyugat-európai kódkiosztáshoz, vagyis a hullámvonalas ó-höz és a kalapos ú-höz, ezeknél az ékezet megmarad. Ilyen program egyebek között a Boxer, az emacs és a gvim. Nincs is baj semmi, hiszen például a

Üzleti intelligencia és adattárház az Oracle9i-ben

Korábban az üzleti döntéstámogató eszközök technológiai szempontból két nagy csoportra voltak oszthatók. Az egyszerűbb jelentések és az ad hoc lekérdezőeszközök kisebb vagy nagyobb adattárházra támaszkodtak, a bonyolultabb elemző- és tervezőfeladatok speciális adatbázist és eszközöket igényeltek. Mái e két technológia párhuzamos alkalmazása indokolt volt.

Az elkülönült, kétféle technológia szerint működő rendszerek üzemeltetése rendkívül költséges. A két, eltérő adatbázis tervezése, üzemeltetése, karbantartása kettős terhet ró a rendszergazdákra: még szélesebb körű technikai és funkcionális tudást igényel, s általában külön hardvereszközök és adminisztrátorok munkáját teszi szükségessé. Továbbá az üzleti adatok replikációja az analitikai adatbázisba, illetve a használható döntéstámogató információk kinyerése idő- és munkaiágényes folyamat.

Más szempontból vizsgálva a rendszereket, kitűnik, hogy – bár egyre több üzleti alkalmazás képes az interneten/intraneten működni –, a legjobb felhasználói felülettel rendelkező eszközök még mindig a kliens-szerver modellit követik. Az ebből fakadó nagy erőforrás- és költségigény miatt a mai tendencia az, hogy a szervezetek ilyen alkalmazásokat a dolgozóknak csak 5 százaléka számára teszik elérhetővé.

Ezeknek az akadályoknak a leküzdésére az Oracle9i elemzésre kész adatbázist kínál internet alapú fejlesztőeszközökkel. Ez a megoldás hatékony analízist tesz lehetővé könnyen telepíthető webes alkalmazásokon keresztül a nagyméretű, földrajzilag elosztott szervezetek számára is, a nagy tömegű adatok további replikációja nélkül.

Az Oracle9i az alábbi területeken támogatja újdonságokkal az üzleti intelligencia, az adattárházak és a döntéstámogatási megoldások elkészítését, alkalmazását.

Teljesítmény

Bitmap join indexek. Az Oracle8i-ben bevezetett „join index” több tábla összekapcsolási teljesítményét javítja számottevően. Az Oracle9i kibővíti ezt a bitmap join indexeléssel, ez nagyméretben felgyorsítja az adattárházak alapjául szolgáló csillagsémák lekérdezését.

Automatikus memóriahangolás. Ez az eljárás dinamikusan osztja ki az optimális memóriát az egyes lekérdezésekhez, s ennek az adminisztrációs feladat csökkentése mellett teljesítménynövelő hatása is van. Ez abból adódik, hogy a memóriaiágényes műveletek megkapják a szükséges memóriát, míg azok a lekérdezések, amelyek kevesebb memóriát használnak, nem kapnak a szükségesnél többet.

Fejlesztett materializált nézetek. Az Oracle8i-ben bevezetett materializált nézeteknek kulcsfontosságú szerepük van adattárház-környezetekben. Az Or-

acle9i-ben több módon is bővültek a materializált nézetek köré épülő lehetőségek. Ezek részben a fejlettebb inkrementális frissítési mechanizmusokban jelennek meg, részben pedig a javított lekérdező újrafirásási módszereiben.

SQL-fejlesztések. Az Oracle9i az ANSI/ISO SQL 1999 join leírást támogatja, amely mind az egyoldalú, mind a teljes outer joinok leírására alkalmas. Ez az összetett lekérdezők teljesítménynövekedésén túl, a gazdagabb kifejezési lehetőségekkel rendelkező SQL nyelv használatával egyszerűbbé teszi a bonyolult üzleti kérések megfogalmazását.

Skálázhatóság

List partícionálás. A partícionálás kulcsfontosságú lehetőség az Oracle adatbázisokban, különös tekintettel az adattárházakra. Ezek a lehetőségek is bővültek az Oracle9i-ben az úgynevezett list partícionálás bevezetésével. Ez a módszer az adattárház adminisztrátorai számára ad nagyobb kontrollt azáltal, hogy egyszerűbbé vált az adatok helyének meghatározása.

Párhuzamos lekérdezés. Az Oracle9i meglévő párhuzamos tulajdonságait bővíti ki az inter-node parallel query, amely a fürtözött vagy MPP-konfigurációkat használja ki a Real Application Cluster környezetben. Lényegében ez nem más, mint egy egyszerű lekérdező párhuzamosan végrehajtva több fürtbe kötött számítógépen egyidejűleg.

Karban tarthatóság

Az Oracle9i biztosítja minden lekérdező számára a szükséges erőforrásokat, a folyamatos teljesítményt annak érdekében, hogy az adminisztrátorok és felhasználók folyamatosan kontrollálhassák munkafolyamataikat.

Database Resource Manager. Az Oracle8i-ben a Resource Manager biztosítja a megfelelő erőforrások lefoglalását és elosztását a felhasználói csoportok között. Az Oracle9i-ben ezek a lehetőségek számos újdonsággal bővültek, s a felhasználói csoportok közötti finomabb, dinamikusabb erőforrás-elosztást szolgálják.

Továbbfejlesztett lekérdező-statisztikák. Az Oracle lekérdező-optimalizálója az adatbázisban lévő objektumokról gyűjtött statisztikák alapján dolgozik, ezek gyűjtéséről a DBMS-STATS

csomag gondoskodik. Az Oracle9i-ben jelentős fejlesztés történt ezen a komponensen annak érdekében, hogy az üzemeltetők minél egyszerűbben vezérelhessék ezt az adatgyűjtési funkciót. Az adminisztrátor egyetlen utasítással elvezetheti egy séma teljes statisztika-rendszerének frissítését. Az Oracle9i automatikusan képes felismerni, hogy mely táblában történt sok adatmódosítás, és vált szükségessé a statisztikák frissítése.

OLAP

Az Oracle RDBMS-ek sorában először, az Oracle9i teljesen integráltan magában foglal egy nagy teljesítményű, multidimenziós OLAP-kalkulációs motort. Ez az Oracle korábbi multidimenziós adatbázis-kezelőjének, az Express Servernek továbbfejlesztett és integrált változata, amely a már meglévő Express-adatbázisokat is képes az Oracle9i-hez csatolni. Ezzel biztosított lesz a teljes szélességű analitikus funkcionalitás, s ez – az OLAP API-felületen keresztül – alapként szolgál az üzleti jelentések, elemzések és tervezési feladatok megoldásához.

ETL

Az ETL- (adatgyűjtés, átalakítás, betöltés) fejlesztések főként azt a törekvést tükrözik, hogy a lehető legtöbb művelet magában az adatbázisban hajtsdjon végre, szemben a korábbi gyakorlattal, amikor a feladatok számottevő része az adatbázis-kezelőn kívül történt.

Megváltozott adatok kezelése (azaz: Changed Data Capture). Ez a funkcionalitás biztosítja azt, hogy csak a megváltozott forrásrendszeri adatokat kell újra betölteni az adattárházba. Az Oracle9i-ben két alapvető módszer áll rendelkezésre: szinkron változáskövetés a replikációs keretrendszer segítségével, illetve az archivált redo logok aszinkron feldolgozása az Oracle Log-Miner technológiával.

A külső táblák segítségével külső adatforrások, például szöveges állományok mint virtuális táblák illeszthetők be egy Oracle9i sémaiba. Ez lehetővé teszi az ezekben végzett lekérdezőeszközök, a virtuális táblák összekapcsolását más táblákkal, SQL-, PL/SQL- és Java függvények alkalmazását, sőt ezeknek a műveleteknek párhuzamos végrehajtását is.

Többtáblás beillesztés. Az Oracle9i-ben ez teszi lehetővé az állományok több táblába való beillesztését egyetlen SQL-műveleten belül. Ezt az Oracle9i előtt csak procedurális módon lehetett elvégezni.

Az UPSERT-funkcionalitás révén egy művelet segítségével automatikus vizsgálatot végezhetünk arra vonatkozóan, hogy a betöltéskor új adatról vagy módosult régi adatról van-e szó. Ennek eredményétől függően beszúrás vagy az adat frissítése, módosítása történik meg, tovább egyszerűsítve és felgyorsítva a betöltési folyamatokat.

Táblafolyamok. Ez a PL/SQL-szerkezet az adatmanipulációt segíti elő olyan transzformációk segítségével, amelyek adatszelektként (pipeline) funkcionálnak. A táblafolyamok technológiájának fő előnye az, hogy a köztes lépésekben szükségtelen a fejlesztő által definiált ideiglenes táblákban (staging table) tárolni az adatokat.

Transzportálható táblateretek. A leggyorsabb és legrapportsabb módszer arra, hogy az Oracle9i példányai között adatokat mozgassunk. A transzportálható táblateretek használatával csak a fizikai adatfájlok mozgására és a táblateret leíró metaadatok importálására van szükség. Adattárház területen ez a funkcionalitás lehetőséget ad adatok mozgására a központi adattárházból az adatpiacok felé.

Adatbányászat (Data Mining)

Az Oracle9i adatbázisban benne van az adatbányászat lehetősége, s ez minden platformon megjelenik, amelyen a 9i elérhető. Az Oracle9i Data Mining egy adatbányászati motorból és egy Java API-ból áll; ezzel a fejlesztők bármely, Oracle alapú üzletiintelligencia- és adattárház- vagy tranzakciós rendszerbe beépíthetik az adatbányászati motort. Az Oracle9i Application Server kibővíti a Personalization nevű eszközzel is – ennek segítségével az ügyfelek számára valós idejű, személyre szabott ajánlatokat lehet tenni. A Data Mining és Personalization adatbányászati algoritmusokat használ, prediktív modelljei pedig rendszeresen előre elkészíthetők.

A téma iránt érdeklődők az Oracle október 4-ei ingyenes szemináriumán szerezhetnek részletesebb információkat. A rendezvényre a www.oracle.com/hu/szeminariumok oldalon lehet jelentkezni. (X)

Vagy legyen inkább szív alakú?

A hp netserver e200 valamennyi kis iroda szívet jelenti.

Mindenki számára biztosítja a nélkülözhetetlen adatokhoz való hozzáférést.

A hp surestore DAT back-up rendszernek köszönhetően pedig semmi nem veszhet el, mert lehetővé teszi az adatok biztonságos mentését, mind a szerverről, mind a munkaállomásokról.

A hp netserver e200 további ideális társai a hálózaton a hp LaserJet 4100 nyomtatócsalád

és a hp procurve switch-ek.

Dobogtassa meg vállalatának szívet!

hp netserver e200

- Intel® Pentium® III processor, 1GHz
- 128 MB ECC SDRAM
- 7 mass storage shelves up to 72GB SCSI or 60GB IDE
- Integrated LAN connection
- 1 éves alkatrészszintű garancia

233,300 Ft+ÁFA

3 éves **hp SupportPack** garanciabővítéssel (H5489A):

273,200 Ft+ÁFA

hp netserver e200 ideális kiegészítői

Csereakció!

hp LaserJet 4100n

A legfejlettebb papír és feladatkezelési szolgáltatásokat nyújtó A/4-es munkacsoportos nyomtató.

- 24 lap/perc

470,000 Ft+ÁFA-tól

3 éves **hp SupportPack** garanciabővítéssel (H5479A):

528,240 Ft+ÁFA-tól

hp surestore DAT

- 8GB, 24GB, 40GB (tömörített kapacitás), adatok visszaállítása egyetlen gombnyomásra
- Adatok tárolása egy helyen

168,240 Ft+ÁFA-tól

hp procurve switchek

- 12-port és 24-port switchek, 9,6Gbps átviteli sebesség
- Egyszerű plug-and-play alapú sávszélesség-figyelés

hp procurve switch 2512 (J4812A)

Teljes élettartam garanciával:

173,340 Ft+ÁFA-tól

hp procurve switch 2524 (J4813A)

Teljes élettartam garanciával:

218,440 Ft+ÁFA-tól

ten years
in Hungary

Garanciabővítés

TOVÁBBI INFORMÁCIÓÉRT HÍVJA VEVŐSZOLGÁLATUNKAT VAGY KERESSE FEL WEBLAPUNKAT!

(1) 382 1111/410

www.hp.hu, www.hpshop.hu

Palmtoptól a telefonközpontig

Az e-szolgáltatások víziójának megvalósításában a HP kulcsszerepet szán felügyeleti szoftvereinek.

A HP nem igazán ismert szoftvernagyváltalomként, s erre még a frissen bejelentett HP-Compaq fúzió is ráerősített: legtöbbünk előtt valószínűleg egy gigantikus nyomtató- és PC-gyártó képe merült fel a hírek hallatán. A számok viszont mást mutatnak: a HP immár évek óta az 5-6. helyen található a világ legnagyobb szoftvercégei között. Egészen a közelmúltig, az obligát operációs rendszereken kívül a HP csak egy-két területre fejlesztett szoftvereket, igaz, ezeket annál nagyobb sikerrel dobta piacra.

Új vízió, új szoftverek

Az elmúlt másfél évben a HP rohamléptekkel fogott hozzá szoftverpalettájának bővítéséhez, s ennek fényében az eddiektől gyökeresen eltérő koncepció bontakozik ki. Megerősíti ezt maga Carly Fiorina, a HP elnöke is, aki egyetlen interjújában se mulasztja el hangoztatni, hogy a szoftver a HP stratégiájának kulcseleme, s a legkomolyabb megszorító intézkedések mellett is jut pénz e területen a folyamatos fejlesztésre.

A HP két, amúgy nagy területre kínált eddig szoftvereket: felügyeleti és biztonsági rendszerek kialakításához (az OpenView és a Praesidium termékcsalád). E termékek jelentős része még a szakmai közönség előtt is viszonylag ismeretlen, mint például az SS7 jelzésrendszerű telefonközpontok túlnyomó részében megtalálható Open Call, vagy más távközlési szoftverek.

Az elmúlt évben a HP új víziót tűzött ki maga elé: a mindent átható, bárhol, bármilyen eszközzel, bármikor elérhető elektronikus szolgáltatások vezető szállítója akar lenni. E cél eléréséhez olyan új szoftverekre van szükség, amelyek lehetővé teszik, hogy az e-szolgáltatásokat könnyen és gyorsan lehessen megtervezni, létrehozni és üzemeltetni. Mint az 1. ábrán látható, e szoftverek (a Netaction termékcsalád) biztosítják a kapcsolatot az e-szolgáltatások és az alapul szolgáló infrastruktúra között, az OpenView termékcsalád elemei pedig az egész vertikumot felügyelik.

A teljes HP-s szoftverpaletta ismertetése külön cikksorozatot érdemelne, kü-

lönösen a köztesszoftvereké, most azonban csupán OpenView-szoftverekre koncentrálunk.

Felügyeleti paradigmák

A felügyeleti megoldások története is divathullámokat és közös tendenciákat mutat. A nyolcvanas évek elejétől a hálózati felügyelet, majd a midframe (jobbára Unix és NetWare) alapú rendszerek megjelenésével az alkalmazás- és rendszerfelügyelet, a PC-k elterjedésével pedig az ügyfél-kiszolgáló alapú me-

nedzment lett a legfontosabb. Pár évvel ezelőtt a szolgáltatásközpontú felügyelet (service management) került előtérbe, a jelenkor slágere viszont – mi más is lehetne, mint – az internet.

Mit jelent „az internet” a felügyelet szempontjából? Pusztán technikai szempontból nézve azt, hogy az eddigi menedzselendő infrastruktúraelemek (kiszolgálók, ügyfélgépek, hálózatok) mellé újak is csatlakoztak (tűzfalak, virtuális magánhálózatok, webszerverek).

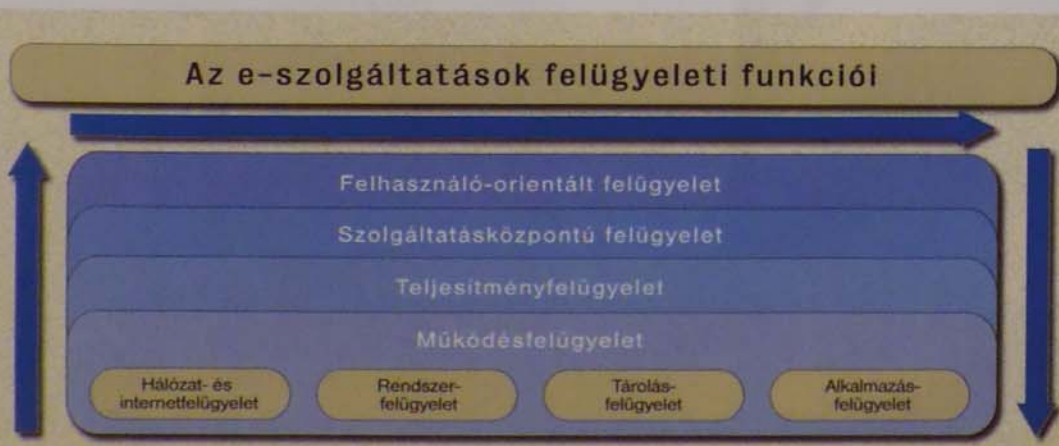
Másfelől nézve viszont, az internet nem önmagáért fontos és felügyelendő,

hanem a rá épülő szolgáltatások miatt. Az e-kereskedelem megjelenésének legfontosabb következménye a mi szempontunkból az, hogy a teljes, az internetes végfelhasználótól a tranzakció-kiszolgálóig tartó láncot kell felügyelni, s nem az egyes lokális mérőszámok a fontosak, hanem a végfelhasználó által tapasztalt rendelkezésre állási és teljesítményparaméterek. (Másképpen: a felhasználót hidegen hagyja az, hogy mondjuk az Amazon belső szerverei kifogástalanul működnek-e, őt egyedül az érdekli, hogy a „Kosárba teszem” gomb lenyomása után megtörténik-e a kívánt tranzakció, s ha igen, milyen gyorsan.) A végfelhasználó-orientált felügyelet gyakran igényel az eddiektől eltérő megközelítést és szoftvereket.

A 2. ábra a fent mondottak fényében mutatja a felügyeleti paradigmák s velük együtt a szoftverek fejlődését. A menedzsmenetszoftverek alapfunkcionalitása a hibák gyors jelzése és elhárítása („működik-e?”); a menedzselts rendszer működőképességének biztosítása. A teljesítményfelügyelet ezen túlmenően választ ad a „hogyan működik?”, a szolgáltatás központú felügyelet pedig az

1. ábra. Az e-szolgáltatások szoftverháttér

2. ábra. A felügyeleti funkciók rétegződése

„elvárásoknak megfelelően működik-e?” kérdésre. A felhasználó-orientált felügyelet a legtriviálisabbat próbálja megmutatni és közben tartani: „mit lát ebből a végfelhasználó?”.

OpenView-célmegoldások

Az OpenView termékcsalád számos önállóan is megvásárolható és telepíthető modulból áll, ezek egy-egy, jól körülhatárolható funkciót látnak el. Az egyes programok közti információcsere a szabványos adatsere-interfészekon keresztül történik (például WBEM-CIM), így anélkül biztosítható a szükséges adatcsere az egyes termékek között, hogy egyetlen centralizált, sérülékeny és nagyméretű adatbázist kellene karbantartani.

A moduláris felépítés következtében igen rugalmas menedzsment-megoldások alakíthatók ki, csak a szükséges szoftvereket kell telepíteni, és csak akkor, amikor szükség van rájuk. Az egyes modulok relatív egyszerűsége azzal a nem mellékes előnnyel jár, hogy a szoftver igen gyorsan telepíthető, és kevesebb problémával kell számolni, mint nagy, komplex keretrendszerek telepítésekor. A gyors beüzemelés a hagyományos IT-felügyeletnél is vonzó szempont, a

mobilszolgáltatók esetében viszont egyszerűen alapkövetelmény, hisz ebben a szegmensben teljesen természetes a zöldrehoz, egy-két hónapon belül beindított szolgáltatás.

Az OpenView-megoldások által lefedhető ügyfélkör rendkívül heterogén, a kis- és középvállalatoktól a globális infrastruktúrával rendelkező multinacionális cégekig terjed, ennek megfelelően rendkívül eltérő igényekkel. Van ugyanakkor néhány olyan felhasználói csoport, amelyek számára speciális megoldáscsomagokat kínál a HP. A legfontosabbak ezek közül: mobiloperátorok és e-service-szolgáltatók (XSP); adatközponti felhasználók (IDC); valamint a kis- és középvállalati felhasználók (NT centric).

Adatközponti felhasználók

A név szükségképpen félrevezető: a saját, hagyományos nagyvállalati adatközpontot üzemeltetők mellett ide sorolhatók azok az ügyfelek, akik valamilyen szintű erőforrás-kihelyezési lehetőséget biztosítanak vállalati ügyfeleiknek: a teljes körű alkalmazásszolgáltatók, a szerverszolgáltatók és az internetes infrastruktúra-szolgáltatók egyaránt. E felhasználóknál a hagyományos felügyeleti

megoldásokon van a hangsúly, azaz a folyamatos rendelkezésre állás biztosításán, a megnövelt adathízeltségen és a megfelelő elérési sáv szélesség biztosításán.

Távközlési szolgáltatók

A távközlési, kiváltképpen a mobilszolgáltatók által igényelt funkciók alapvetően megegyeznek az adatközponti felhasználókéval, de azon túlmenően egyéb speciális elvárások is felmerülnek. Ezek: az új szolgáltatások gyors bevezetése (delivery), azok működőképességének biztosítása (assurance), valamint a forgalom mérés és számlázás (usage).

Az új szolgáltatások megtervezését, bevezetését, integrációját és folyamatos korszerűsítését szolgálja a HP szoftverportfóliójának számos eleme. Meghatározó ezek közül a Process Manager, amely a hagyományos workflow rendszereken túlmenő szolgáltatásokat tesz lehetővé, mindezt a szokásos bevezetési idő töredéke alatt.

A konvencionális szolgáltatóknál a távközlési berendezések felügyelete és a távközlési szolgáltatás biztosítása rendszerint specializált célszoftverekkel történik. A HP OpenView jelenleg az egyetlen olyan felügyeleti termékcsalád, amely a távközlési és a konvencionális

IT-elemeket egységes eszközként, egy rendszerben képes kezelni.

A forgalom mérés és számlázás (különösen a tartalom szerinti számlázás) az IP alapú távközlési szolgáltatóknál és mobiloperátoroknál alapvető fontosságú. Az adatforgalom jellegéből következően ez a menedzsmenteszközökhöz és -szoftverekhez szorosan kapcsolódva oldható meg a legjobban. Az Internet Usage Manager szoftver az üzemeltetési és felügyeleti szoftverekbe szervesen beépülve hajtja végre a feladatot.

NT-orientált felhasználók

Az előző két megoldás a heterogén, komplex infrastruktúrával rendelkező felhasználóknak szól. Az OpenView-szoftvereket eredetileg az ilyen nagyvállalati környezetek felügyeletére fejlesztették, a felügyeleti munkaadó is Unix (Solaris, HP/UX) volt. Ugyanakkor a kis- és középvállalati felhasználók körében is növekszik az igény a felügyeleti megoldások iránt, s ezt természetesen a HP is érzékelte. Az OpenView Windows alapú felügyeleti moduljai a homogén, Windows- (és bizonyos mértékig a NetWare-) rendszerekre épülő infrastruktúra felügyeletét biztosítják, költséghatékony módon.

BARTÓK NAGY JÁNOS

Ki védí az Internetet?

az védí Internetet?

FireWall-1 RealSecure VPN-1

www.checkpoint.com

CHECK POINT
Software Technologies Ltd.

Mi védjük az Internetet!

1016 Budapest, Hegyalja út 5. Telefon: 488 7700 Fax: 488 7709
web: http://www.2f.hu/ e-mail: info@2f.hu

36013

Sokoldalú
Pontos
Innovatív
Nagyvállalati
Tisztelettel

SPRINT

SZOFTVER ÉS HARDVER

KIMÁLTATUNKÉPOL

akció!!! Fujitsu-Siemens Amilo M (Celeron750, 64MB, 56k, FDD, CD, 56k modem, NIM, 12" TFT, WinME + Word Works 2000) **307 900,-**

akció!!! Compaq Deskpro EZM (Celeron600, 64MB, 10GB, beépített hangkártya, videokártya, 48xCD, Ethernet Linux) **119 900,-**
82 900,-

akció!!! OXI 14e nyomtató (14lap/perc, 600dpi) **351 900,-**

HP LaserJet 4050TN (17 lap/perc, 600dpi, 16MB, 2 papírtálca, printserver) **263 900,-**

PowerShot G2 digitális fényképezőgép (4M pixel, zoomoptika, 1/8" digitális zoom, 32 MB CF, Li-Ion akku) **149 500,-**

HP PhotoSmart P1000 nyomtató + HP PhotoSmart c315 digitális kamera **149 500,-**

Figyelem! Használja ki, hogy október 1-ig még 2 éves verziókövetéssel frissítheti!

Microsoft® Microsoft Windows Server magyar Upgrade Advantage OLP NL **126 900,-**

Microsoft Exchange Server Upgrade Advantage OLP NL **90 200,-**

Microsoft Office XP Standard magyar Upgrade Advantage OLP NL **57 900,-**
CorelDraw 10, Magyarul értünk! **118 900,-**

Arányt bevezetésre felajánlunk és nem tartalmazza a 20% os ÁFA-t
Állomány a készlet erejéig. Utolsó verzió kövételre vonatkozóan!

Sprint Computer Kft. 1067 Budapest, Berzsenyi u. 3. Tel.: (1) 459-0232
8000 Székesfehérvár, Petőfi u. 1. Tel.: (22) 502-880
6722 Szeged, Bartók tér 13. Tel.: (62) 552-233

Uzletkérdező

PAK HARDWARE

Nagykereskedés Viszonteladónak

Kérésére részletes listát küldünk e-mailben. Regisztráció: info@pak.hu

36018

PAK Rt. - 1143 Budapest, Cserei u. 8.

Tel.: 273 - 0850 Web: www.pak.hu Ny: hétfő-csütörtök: 9-17h
Fax: 252 - 7680 E-mail: info@pak.hu péntek: 9-15h

36002

Linux: íróasztalra készen?

Bár a Linux immár a kritikus működésű szerverek területén is folyamatosan bizonyít, kérdés, hogy mikor hódítja meg az irodák számítógépeit is. Miguel De laza szerint ez csupán a távoli jövő ígérete.

A linuxos asztali gépek száma egyre növekszik, elsősorban a információtechnológiai területen és a kormányzati szférában. A kutató- és fejlesztőintézetekben, technológiai vállalatoknál, erőművekben és kormányzati hivatalokban egyre több esetben lehet Linuxot találni, teljes értékű alternatívát nyújtva a Microsoft-programcsomagokkal szemben. A váltás oka az esetek döntő többségében az ideális fejlesztői környezet, az egyszerűbb testreszabás, illetve a Windows alapú rendszerekhez képest jóval kisebb kiépítési és fenntartási költség. Azonban ahhoz, hogy a jelenlegi, az IDC márciusi felmérése szerint kétszázalékos piaci részesedés számottevően növekedjen, jelentős fejlesztéseket kell még végrehaj-

tani. Ezek elsősorban a linuxos asztali rendszerek könnyebb használhatóságát, egyszerűbb karbantarthatóságát és a jelenleg túlsúlyban lévő Microsoft-programok által használt fájlformátumok kezelését érintik, de emellett folyamatosan kell bővíteni a Linux alapú alkalmazások körét is.

A Linux asztali változatát jelenleg a fejlesztők számítógépein lehet megtalálni. Többségük telekommunikációs, technológiai, kutató-fejlesztő mérnöki, kormányzati és felsőoktatási célokat szolgál, elsősorban fejlesztői környezetként vagy rendszerfigyelési feladatot ellátva. Ezeket a munkaadásokat a beágyazott rendszerek, elektronikus kereskedelmi infrastruktúrák és más alkalmazások kifejlesztésére, telepítésére és fenntartására használják.

Az asztali gépek „ellinuxosodásának” folyamatát segíti elő a Linux alapú web-, adatbázis- és fájlserverek egyre növekvő száma is.

A linuxos munkaállomások arányának növekedését jelzi a Gartner felmérése. Eszerint a jövőben a Linux részaránya a munkaállomásokon elérheti a tíz százalékot is, elsősorban a Unix és a Windows NT piaci részesedésének terhére.

Növekvő mértékben van jelen a Linux azokon az üzleti feladatokat ellátó számítógépeken is, ahol az adatok bevitelére vagy az információk megszerzése zajlik, jellemzően a CRM és a közvetlen elárúsítás területén használt alkalmazások futtatásakor. Erre ékes példa a The Home Depot bejelentése, eszerint üzleteiben Linux alapú számítógépeket fog használni terminálként.

Arányaiban azonban még jelentősebb lehet a Linux terjedése az Egyesült Államokon kívül, ennek alapját a fejlődő országokban zajló programok és az Egyesült Államok versenytársainak kormányzati fejlesztései adják. A vélemények szerint a digitális szakadék áthidalására jó – és tegyük hozzá, hogy meglehetősen költséghatékony – esélyt hordoz magában a Linux és a szabad forráskódú programok alkalmazása, az informatikai mellett oktatási, kormányzati és egyéb szociális feladatokat ellátva. Ezeknek az elméleteknek a tesztelése folyik Dél-Amerika egyes államaiban és az Európai Unióban is, lehetővé téve a linuxos asztali rendszerek megjelenését a kormányzati szférában is. Ezeket az irányzatokat a nemzeti érzelmek és az alacsonyabb költségek motiválják, elkerülendő a sok száz millió dolláros szoftverlicencké ki-fizetését.

Világosan látszik, hogy ugyanazok a szempontok vezetik az informatikai szakembereket, amikor a Linux mellett döntenek az asztali gépek esetében, mint a kritikus fontosságú feladatokat betöltő szerverek esetében. De melyek is ezek?

Könnyed testreszabás. A szabad forráskódú programok segítségével a vállalatok saját maguk képesek kialakítani a

Onno bízták a hálózati vírusvédelmet?

Vannak-e vírusok a hálózati vírusok között?
- nem tudott időben végezni a telepítésekkel?
- nem tudta nyomon követni a frissítéseket?
- csak nehezen tudta felmérni, vajon minden gépen jól működik-e a védelem?

Statisztikát kell készítenie?
- nem kapott értesítést, ha valamelyik gépen letörték a védelmet?
- védelmi statisztikát kellett készítenie egy zavaros helyzetben?

Mit szólna a főnöke, ha egyszer csak ezt hallana?
- "Köszönöm, uram."
- "Vajon megtehető-e?"

Nos, velünk mindent megtehető.

CMIS

VirusBuster Központi Menedzsműnt – Minden egy karnyújtásnyira

Előfordult már, hogy...
- nem tudja, ki küldött vírusos levelet?
- nem tudott meggyőző egy levelet, mert még nem ellenőrizte a víruskereső?
- valaki nem megjelölt címszámot írt levelet küldött el a cégéről?

Szerette volna már, hogy...
- bármikor minél több víruskereső fusson a levelezés védelmére?
- ne csak a csatmányokat vizsgálja át a víruskereső?
- a HTML üzenetek is teljes egészében ellenőrizve legyenek?

Mit szólna, ha még beérkeznek újabb leveleket már vírusmentesnek ismerkednek?

For LOTUS DOMINO & EXCHANGE

...és, szeretne mindegyikből szakmai támogatást?

Yonburok Kft. Tel./Fax: (+36 1) 242-2138
http://www.vbuster.hu http://www.sybari.com

Sybari
ECP Partner

SOPHOS
ANTI-VIRUS
Certified Partner

39003

VÁLTSON velünk SEBESSÉGET!

Lassú a számítógép-hálózat?
Akadozik az adatátvitel?
Váltson velünk sebességet!

Az X-BYTE strukturált informatikai hálózata akár 200 Mbps adatátviteli sebességet is lehetővé tesz és élettartam-garanciával készül.

GIGANET ⇒ GIGÁSI FELADATOK MEGOLDÁSA

X-BYTE
A HÁLÓZATMESTER

TÜV
SÜD
1994-2001
GIGANET
1000000000

1037 Budapest, Hunor u. 55., tel.: 436-9950, fax: 250-7024
E-mail: xbyte@xbyte.hu, internet: www.xbyte.hu

maxim 010

szükséges szoftverparkot, kikerülve a szokásos kereskedői láncot és a meglehetősen költséges frissítéseket.

Gyors fejlesztések. A kipróbált, széles körben használatos elemeket a világ minden táján ezrek fejlesztik és tesztelik folyamatosan. A folyamatosan javított modulokból a cégek gyorsan képesek kialakítani és telepíteni a saját igényeiknek leginkább megfelelő rendszereket és alkalmazásokat. Az új biztonsági frissítéseket, javításokat célalkalmazások, így a GCC, az Emacs, a Gnome és a GTK+ segítségével tudják kezelni.

Alacsonyabb TCO. A fejlesztési és fenntartási költségek alacsonyabb szintje mellé jóval kedvezőbb szoftverlicenc-költségeket is kínál a Linux. Az ingyen használható szoftverek köre az operációs rendszereken (Red Hat, Mandrake, SuSE, Debian és TurboLinux) kívül az alkalmazásokat (mint a Ximian, a Gnome és a KDE) is magában foglalja, így a Microsoft Windows- és Office-licenck árának töredékéért lehet kialakítani az asztali gépek programcsomagjait.

Ugyanakkor éppen a Microsoft-programok által használt fájlok kezelése és a Microsoft-programok elérése miatt korlátok is vannak. Nevezhető-e felhasználóbarát működésnek, ha a dolgozónak egy

második vagy „virtuális” Windows-taszkot kell nyitnia, hogy elérje a céges Microsoft Office-dokumentumokat vagy az elektronikus levelezési rendszert? Felmerül a programok menedzselésének nehézsége is. Hogyan tudják a felhasználók és a vállalatok üzemeltetni a linuxos asztali gépeket, emellett követni és elvégezni a szükséges frissítéseket és javításokat? A Gnome program, amelyet az IBM, a HP, a Sun, a Red Hat, a Ximian és más jelentős piaci szereplők támogatnak, megoldást igyekszik nyújtani mindkét problémára.

Valódi használhatóság. Az első probléma megoldásának előfeltételeként megfogalmazható az az igény, hogy a végfelhasználók valóban könnyen megértsék és kezeljék a Linux alapú számítógépeket. Ez azonban az elmúlt időszakra nem volt jellemző. Az utóbbi három év során azonban jelentős igyekezetet lehetett tapasztalni a nyílt forráskódú közösségek, így a Gnome és a KDE fejlesztői részéről, hogy valóban könnyen hasz-

nálható asztali Linux-változatot alakítani ki. Az eddig elért eredmények között említhető a telepítési folyamat egyszerűsítése, a könnyebb konfigurálás, mind a Linux, mind a Unix esetében. Megjelentek a grafikus, egérrel vezérelhető fájlkezelő alkalmazások, egységes, könnyen használható kezelőfelületet biztosítva a helyi, hálózati és webes tartalmak megjelenítéséhez és kezeléséhez. Sokat segíthetnek azok a segédprogramok is, amelyek révén a céges hálózaton lévő különböző Linux-disztribúciók egységes kezelőfelületen keresztül menedzselhetők.

A sikerhez azonban a kezelhetőség mellett a felhasználói programcsomagok széles választéka is szükséges. Itt nem a Microsoft Office-hoz hasonló, funkciógazdag irodai programcsomagra kell gondolni, hanem egy teljes, ugyanakkor csak a kifejezetten szükséges, a Microsoft Office fájlformátumaival kompatibilis, hálózati támogatással, csoportos felhasználói hozzáféréssel rendelkező programot tartanak fontosnak a fejlesztők.

A Windows lecserélése linuxos megoldásokkal nem törvényszerű, ugyanakkor a vállalati vezetőknek és az informatikusoknak nem ártana felülvizsgálniuk a Microsoft Office XP-vel kapcsolatos politikájukat. Csakúgy, mint a PDA-k piacán 1998-ban, a Linux asztali változatának folyamatos terjedése el fog vezetni az ágazati, majd a teljes informatikai iparra kiterjedő szabványokhoz és támogatási eljárásokhoz.

+online: <http://www.linux.hu>
<http://www.staroffice.hu>
<http://www.linux-hogyan.hu>
<http://www.debian.hu>
<http://www.linux-mandrake.com/en/>
<http://www.redhat.com/>
<http://www.suse.com/>
http://www.szf.hu/hirek_hir.php
 (2001. 6. 21.)

Autodesk Roadshow 2001

... közelebb Önhöz

Miskolc

szeptember 20
Technika Háza
Görgy A. u. 5.

Győr

szeptember 25
Hotel Konferencia
Apor Vilmos p. tere 3.

Debrecen

Szeptember 27
DAB Székház
Thomas Mann u. 49.

Szeged

október 4
Rendezvényház
Közép fasor 1-3.

AutoCAD 2002

Szolnok

október 9
Technika Háza
Kossuth Lajos u. 4.

Pécs

október 11
Kézműves Kamara
Majorossy I. u. 36.

Budapest

október 17
Hotel Hélia
Kárpát u. 62-64.

Az esemény támogatója

autodesk®

További részletekért hívja az (1) 359 98 78 telefonszámot, vagy látogasson el a www.autodesk.hu honlapra.

Webes kockázatok

Az elektronikus kereskedelem és a tartalomszolgáltatás fejlődésével, a fogyasztói elvárások ezzel párhuzamos emelkedésével hazánkban is egyre nagyobb kockázat az internetes stratégia kialakítása.

Köztudott, hogy a fogyasztók a legkiterjedtebb döntési szabadsággal az interneten rendelkeznek, hiszen egyetlen kattintással búcsút mondhatnak a nekik nem tetsző tartalomnak vagy szolgáltatásnak, hogy azután soha többé ne térjenek vissza. Az internet nem csupán az információhoz való hozzáférést könnyíti meg, de a vásárlók szolgáltatás- vagy kereskedőváltással járó költségeit is jelentősen csökkenti – világít rá a KÓD Gazdaság és Média kutató Intézet Site Monitor elnevezésű műszeres, felhasználói webtesztje.

A könnyen továbbzaladó szörfözők megtartásához ma már nem elég egy-egy mutató formai elem, animáció, hanem olyan – a vállalati marketingstratégiába integrált – webes megjelenésre és szolgáltatásomagra van szükség, amely maximálisan igazodik a megcélzott használói kör igényeihez, elvárásaihoz, mind a kínált szolgáltatási portfólió és annak minősége, mind az oldal kivitelezése és az architektúra vonatkozásában.

A hazai internetes vállalkozások és az interneten egyre inkább jelenlévő hagyományos vállalatok ma még a szükségesnél kevesebb figyelmet fordítanak webes megjelenésük hatékonyságára és stratégiájuk

rendszeres, fogyasztóközpontú felülvizsgálatára. Így az üzleti oldalak jelentős része olyan gyermekbetegségeken szenved, amelyek kiküszöbölésével nemcsak a fogyasztók elégedettsége, de a vállalkozások internetstratégiájának eredményessége is javítható lenne – foglalja össze a tanulmány mondanivalóját *Fűrész Gábor*, a tanulmány szerzője.

Stratégiai alapok

Az internet egyik legfontosabb jellemzője, hogy drasztikusan csökkenti az információhoz való hozzáférés költségeit. Ezt az előnyt azonban nemcsak a technológia üzleti felhasználói, hanem a fogyasztók is élvezik. A vásárlók az internet közbeiktatásával gyorsabban, kényelmesebben juthatnak hozzá a számukra releváns kínálatot leíró információhoz, miközben szabadon összehasonlíthatják a konkurens márkákat, szolgáltatásokat, sőt azonnal meghozhatják vásárlási döntéseiket is. A növekvő szabadság költségeit azonban valakinek meg kell fizetnie. A fogyasztói piacon ez többnyire a kereskedő vagy a kínálatot képviselő vállalkozás. E költség tulajdonképpen a valós vagy reménybeli vásárló elvesztésének megnövekedett kockázatához kapcsolódik.

Egy weboldal forgalma néhány hét – vagy nap alatt eshet a nullára a nem megfelelő kialakítás, kínálat, az ellenszenves marketing vagy akár a látogatók érdeklődésének gyors és szeszélyes megváltozása következtében. A vásárló elvesztésének kockázatához, e kockázat csökkentéséhez kapcsolódó költségek nem mind anyagi természetűek, sokszor inkább a körültekintőbb stratégiaalkotást, a fogyasztói magatartás megismerésére fordított jelentősebb energiát, rendszeresebb kontrolligot és új marketingeszközök alkalmazását jelentik. Az interneten ugyanakkor a megszokottnál nagyobb erőfeszítést jelent a fogyasztó érdeklődésének felkeltése, figyelmének megtartása, vásárlásra készítése és elégedettségének kialakítása.

Használják az internetet értékesítésre vevőszolgálati célokkal vagy egyszerű arculatkommunikációs eszközként; a vállalatoknak korán rá kellett ébredniük, hogy weboldaluk szolgáltatás-portfóliója az egyik kulcselem látogatóik lojalitásának kiépítésében. A kínált szolgáltatások alapvetően négy kategóriába sorolhatók:

- információ (illetve az információhoz való hozzáférést segítő eszközök): a primer információ-tartalom mellett ide tartoznak a keresők, a linkgyűjtemények stb.;
- szórakoztatás: online játékok, a szórakozást szolgáló letölthető állományok stb.;
- kommunikáció, interakció, közösségépítés: e-mail, fórumok, csevegés;
- tranzakció.

Az egyes funkciók előtérbe helyezése persze más-más profilt eredményez, hiszen vannak kifejezetten kereskedelemre, hasznos információkra (online újságok) vagy éppen a kapcsolatépítésre (online közösségek) összpontosító szolgáltatások, de egy hagyományos vállalat weblapja, sőt a B2B-alkalmazások is tartalmazhatnak többet a felsorolt szolgáltatástípusokból. Ami közös bennük, hogy a jövő mindannyiuk számára a határok egyfajta összemosódását hozza. Ez a komplexitás nemcsak egyre nehezebben menedzselhető alkalmazásokat jelent, de fokozódó versenyt is, a látogatói elvárások további finomodása mellett. Ebben a környezetben a szolgáltatás maximális minősége és az egyedi portfólió jelentheti majd a versenyelőnyt.

A visszatérő, lojális látogató minden esetben hosszabb folyamat eredménye, az elégedettséghez a szolgáltatás minőségén keresztül vezet az út. Valódi lojalítás azonban az erősen kompetitív internetes környezetben csak a fogyasztói elvárások meghaladásával, túlteljesítésével érhető el.

Szemponatok, hibák

A vállalkozás internetes megjelenésének értékelésekor két szempontot kell szem előtt tartanunk. Az egyik az úgynevezett core competence (alaptevékenység), nevezetesen az a szolgáltatásomagra, amiért a fogyasztó ellátogat, illetve később visszatér az oldalra. A másik az overall performance, usability, vagyis az oldal alapműködésének színvonala és használhatósága.

Az oldal alapműködéséhez vagy alapfunkcióhoz a grafikai kialakítást, a navigációt, illetve a navigációt segítő eszközöket, az architektúrát, az áttekinthetőséget és a bizalom megerősítéséért felelős tartalmi elemeket soroljuk. E funkciók feladata az „első benyomás” kedvező alakítása és a felhasználói biztonságérzet megteremtése. Az átlagos hálóhasználó csak számára könnyen megérthető, jól navigálható, egyszerű, átlátható, szokatlan megoldásoktól mentes oldalon érzi magát biztonságban. Nemzetközi kutatások szerint a weblapok alapműködését érintő hibák a látogatók 70 százalékát az oldal gyors elhagyására készítik. E

csoporthoz közel fele sohasem (vagy belátható időn belül nem) tér vissza az adott oldalra.

Az alapműködés problémái mellett az internetes vállalkozás sikerének szempontjából jelentős veszélyt hordoznak a szolgáltatás-portfólió hibái is Ezek:

A felhasználók gondolkodásmódjának negligálása. A hiba klasszikus példája egy amerikai e-commerce-oldal termékkatalógus-rendszerének tesztje során bukkan elő. Két, technológiai szempontból teljesen azonos katalógus- és keresőrendszert teszteltek, annyi volt közöttük a különbség, hogy az egyik megoldás a kereskedelmi oldal kínálatának belső (a készletgazdálkodás rendszere által használt) terminológiájára szerinte, a másik fogyasztói terminológia szerint csoportosította a termékeket. A cég képviselői ERP-kompatibilitási okokból eleinte az első megoldás bevezetését támogatták, ekkor azonban a fogyasztóknak csak tízede találta meg könnyen a keresett terméket. Miután váltottak, az arány 80 százalékra nőtt.

Hiányos szolgáltatáscsomag. A látogatók elégedettségének kialakításához minden olyan szolgáltatással rendelkezniük kell, amit célcsoportunk más oldalakon megszokott, vagy egyszerűen megkövetel.

Egy adott szolgáltatáshoz tartozó lényegi elem hiánya. A felhasználóknak nemcsak az adott profilú oldal szolgáltatás-portfóliójával, de a konkrét funkciók működésével, szükséges elemeivel kapcsolatban is vannak elvárásai. Egy fórumot üzemeltető tartalomszolgáltatónak például könnyen áttekinthetővé, különböző szempontok szerint listázhatóvá és kereshetővé kell tennie a szolgáltatást ahhoz, hogy a rendszeres fórumhasználók jól érezzék magukat benne.

Funkcionális hibák a szolgáltatásokban. A szolgáltatások használata során jelentkező funkcióhibák ugyanúgy elriasztják a felhasználót, mint az alapszinten jelentkező funkcióproblémák. Bár e tény elsősorban az új szolgáltatás bevezetését megelőző technikai tesztek jelentőségére hívja fel a figyelmet.

Az internetes megjelenés sikertelenségéhez stratégiai alaphibák is hozzájárulhatnak, többnyire az alábbiak:

Az internet szerepének hiányos kijelölése. A vállalat nem vizsgálja meg és nem hoz döntést arról, milyen szerepet szán marketingstratégiájában az új médiumnak: értékesítés, ügyfélszolgálat, kommunikáció. Világos középértékű elképzelések nélkül az internet használata erőltet, irány nélküli lesz, és ez a fogyasztókat is megzavarja.

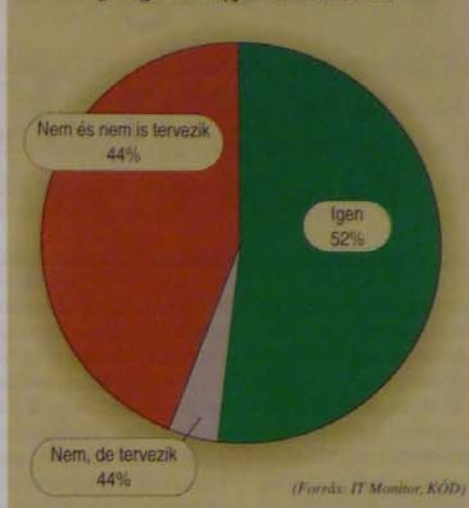
A célcsoport-orientáció hiánya. A stratégia szintjén is meg kell fogalmazódni a fogyasztó-orientációnak, csak így válhat szerves részévé a vállalat webes megjelenésének és az online marketing területén kifejtett aktivitásának.

Kockázat nélkül?

Csökken a látogatók elvesztéséhez kapcsolódó kockázat, ha a következőket tesszük:

- primer információkat gyűjtünk, azaz megismerjük a látogatók igényeit, fogyasztói magatartását, illetve rendszeresen nyomon követjük a változásokat;
- fogyasztó- vagy felhasználó-orientált stratégiát alkotunk;
- tudatosan menedzseljük az online és offline szolgáltatást, ügyelve annak minőségére; rendszeresen követjük, illetve mérjük az alkalmazott webes marketingeszközök és ügyfélszolgálat hatékonyságát (controlling);
- nyitottan, de körültekintően alkalmazzuk az internet kínálat új marketingeszközöket.

Igénybe vették-e külső szakember/cég segítségét honlapjuk kialakításakor?

Egységes márka vagy cégarculat hiánya. Sok, kezdő internetes vállalkozás feledkezik meg arról, hogy a vállalati arculat konzisztenciáját az interneten is meg kell őriznie. A világhálót a marketingkommunikáció szerves részévé kell tenni.

Következő üzenetek hiánya. Az internetnek részt kell vennie a marketingkommunikációs eszközök által létrehozott szinergiahatásban, azaz ugyanazokat az üzeneteket kell közvetítenie, mint a többi orgánumnak.

Az interaktivitás kihasználatlansága. Alapvető hiba, ha a cég nem használja ki az internet nyújtotta egyedi kommunikációs lehetőségeket és nem kezdeményez párbeszédet fogyasztóival, ugyanis rengeteg hasznos információtól eshet így el, nem is beszélve az ügyfélszolgálat új lehetőségeiről.

Hazai viszonyok

A vállalatok internetes megjelenésének sikerét alásó hibák szép számmal fedezhetők fel a hazai vállalkozások körében is – derítette ki a KÖD webtesztje, amely a tipushibákat vertikumok szerint csoportosította.

Elektronikus kereskedelem

B2C (azaz fogyasztói) elektronikus kereskedelemmel ma közel 150 vállalkozás foglalkozik Magyarországon. A vállalkozások száma elsősorban a tavalyi évben nőtt, 2001-ben a piac alacsony volumene és a kedvezőtlen piaci/befektetői környezet következtében ez a növekedés leállt. A boltok jelentős részénél probléma a professzionális megjelenés hiánya, a bizalomépítő grafikai kialakítás elhanyagolása. Ez alól a nagyobb befektetéssel indult internetes áruházak számítanak kivételnek. A kisebb költségvetésű boltoknál gyakran a navigációs eszközök is szegényesek, van, ahol még termékkatalógus sincs.

Tartalomszolgáltatás

Magyarország az internet történetéhez viszonyítva is jelentős múlttal rendelkező tartalomszolgáltatókkal dicsekedhet, ám ezek oldalainak struktúrája eltér az amerikaitól, ahol elsősorban keresőmotorok köré épültek ki a szolgáltatások. Nálunk a legnagyobb portálokkal egyben hírszolgáltatással is foglalkoznak, így közelebb állnak megjelenésükben a klasszikus

sajtóhoz. A vezető oldalakhoz a tavalyi évben sikerrel csatlakoztak a kereskedelmi televízióadók tartalom-szolgáltatói is. A portálok legnagyobb feladata a hatalmas, percről percre megújuló tartalom áttekinthető megjelenítése. Ennek az elvárásnak az oldalak többnyire megfelelnek, bár ott, ahol nagyon sok funkciót, szolgáltatást próbáltak belezsúfolni az oldalba, a felhasználók sok értékes információt meg sem ismernek, vagy egyáltalán nem találják meg.

Hagyományos szolgáltató vállalatok az interneten

A KÖD elsősorban a hazai pénzintézetek és telefon-szolgáltatók internetes megjelenését vizsgálta. Az előbbieket jellemzője, hogy a vizsgálatba bevont vállalatok egy része már rendelkezik elektronikus bankszolgáltatással is – tehát a világháló disztribúciójának szerves része lett.

A hazai hitelintézetek internetes megjelenésére többnyire az úgynevezett „brossúra-web” koncepció jellemző: a legtöbb bank oldalának középpontjában a vállalat és a termék áll, egyfajta passzív online katalógus a pénzintézet alapvető szolgáltatásairól. Néhány bank internetes megjelenésének színvonala csak a leggyengébb hazai e-commerce-oldalakét éri el. Őt hazai hitelintézetnél a „brossúra” funkció kiegészül az elektronikus bankszolgáltatással. Másutt az oldal portálkaraktert kap, megjelennek rajta a felhasználók számára hasznos, ingyenes pénzügyi és egyéb kiegészítő információk.

Sajnos a magyar bankok körében előfordul a világos struktúra nélküli nyitólap, mely nem az ügyfelek információigényei szerint van felépítve, kifejezetten gyakori a felhasználóidegen terminológia használata és a látogatók számára értékes funkciók háttérbe zo-

Egy oldal használhatóságának jellemző hibái

- Lassú szerverválasz, hosszú letöltődési idő
- Bonyolult felépítés, nehézkes navigáció
- A navigációt segítő eszközök hiánya
- A professzionális kivétel hiánya
- Szokatlan megoldások megléte, ugyanakkor konvencionális elemek hiánya
- Az oldal mögött álló vállalkozás hitelességét támogató tartalmi elemek hiánya

ritása. Nem jellemző az e-dokumentumok kezelése sem, csak néhány helyen lehet szerződésmintákat letölteni. Internetes hitel-előkalkulációt eddig egyetlen bank vezetett be.

A telefonszolgáltatók webes megjelenése hasonló hiányosságokkal küzd. Kedvező azonban, hogy a szolgáltatók többsége jól integrálta az online arculatot a vállalatról kialakított képhez. Néhány alternatív szolgáltató elsősorban a flash animáció és az eltűzött, nem funkcionális grafikai formák segítségével próbál egyedi arculatot kialakítani, ami egy-egy nyitóoldal letöltésének idejét – hagyományos, modemes interneteléréssel – akár másfél percet is feltornázza. Gyakori hiba továbbá a bankoknál is jellemző felhasználóidegen terminológia és a bonyolult, áttekinthetetlen árázasi szisztémák alkalmazása.

MÁRTONFFY ATTILA

+online:

http://www.szft.hu/hirek_arch.php
(1999. 12. 9., 2000. 4. 3.)
http://www.szft.hu/ujssag_archivum.php (2000/16)

Fényes, új e-világ

A Taylor Nelson Sofres Interactive (TNS Interactive) az idei év első felében immár másodszor mérte fel a világ elektronikus kereskedelmi helyzetét.

A 36 országra kiterjedő vizsgálódások során több mint 42 ezer embert kérdeztek meg a témában; a tapasztalatokat a TNS a Global eCommerce Report című tanulmányában foglalta össze.

Az internethasználat elterjedtségében a skandináv országok vezetnek; a vizsgálat időpontjában Norvégiában 63, Dániában pedig 62 százalékra tehető a világháló használóinak aránya a teljes felnőtt lakossághoz viszonyítva. A két állam ezzel megelőzte a tavaly még első helyen álló Egyesült Államokat (jelenleg 57 százalék). A világszerte 31 százalék. A „netizenek” számának növekedési üteme országoként lényegesen különbözik, általában azonban a 30 év alatti lakosság a hajtómotorja a növekedésnek. Számos országban az internet elterjedtségi szintje 2001-ben növekedett 2000-hez képest, ám nem olyan gyors ütemben, mint

a korábbi években: ezt a TNS elemzői a piac telítődésének tulajdonítják.

Az online vásárlásban még mindig az Egyesült Államok vezet: az amerikai internethasználók 33 százaléka alkalmazza ezt a médiát vásárlásai során. Jelentős növekedést figyelhetünk meg Németországban és Nagy-Britanniában is. A világ online vásárlóinak átlaga egyébként 15 százalék. Az elmúlt évben az online vásárlást fontolók, ámde ettől mégis visszatartózkodók („online dropouts”) aránya nagyobb volt, mint az online vásárlóké; ez az arány 2001-re kiegyenlítődött (15-15 százalék). Ugyanakkor az internethasználók 55 százaléka nem vásárolt, nem táncolt vissza, offline vásárolt s nem tervez a jövőben online vásárlást.

Az összes internethasználó 15 százaléka úgy vásárolt hagyományos boltban árut, hogy döntését a világhálón talált információk befolyásolták. Ugyanakkor megfigyelhető, hogy a 20 év alatti szörfözők offline vásárlásaira kisebb hatást gyakorol az internet, mint az idősebb böngészők szokásaira. Általános tanulságként leszűrhető, hogy a jövőben lehetséges ugyan az offline vásárlásokat online csatornába terelni, ám ehhez az online és a hagyományos üzleti modellek integrációja szükséges, s ez elengedhetetlen a sikeres offline márkák online elismertetése érdekében.

Az internethasználók 17 százaléka nyilatkozott úgy, hogy még ebben az esztendőben igénybe veszi a világhálót a

A tanulmány főbb megállapításai

Az elmúlt egy évben 50 százalékkal nőtt az online módon vásárló internethasználók száma. Eszerint 2001-ben a világ internetező közönségének immár 15 százaléka élt ezzel a vásárlási formával a tavalyi 10 százalékhoz képest.

Az üzletek bevételeihez továbbra is aktívan hozzájárul az offline és az online vásárlás integrációja; az internethasználók 15 százaléka a világhálón szerzett információk alapján végezte bolti bevásárlásait.

Azok számára, akik még nem vásároltak online, a legnagyobb gondot továbbra is az internet biztonságának hiányosságai jelentik. Mindazonáltal a nem online vásárlók 60 százaléka nem ezt említette távolmaradásának okaként.

A fiatalabb internethasználókat még nem sikerült olyan mérvű online költésre rábírní, mint az idősebbeket.

Magyarországon szignifikáns növekedés tapasztalható

Az idei év második negyedében a rendszeresen internetező aránya átlagosan 12 százalék volt a 15 évnél idősebb állampolgárok körében, míg a megkérdezettek 16 százaléka állította, hogy valamikor a múltban már kipróbálta a netet – derül ki a TNS Modus felméréséből. Mindkét mutató esetében az egy évvel ezelőtti eredményekhez képest szignifikáns növekedés tapasztalható.

Továbbra is az oktatási intézmények jelennek meg (44 százalék) az internetezés legjellemzőbb helyszíneként. Munkahelyükről az internetezők egyharmada, míg otthonról 27 százalékuk csatlakozik a hálóra. A munkahelyi internethasználat nem mutat szignifikáns eltérést a tavalyi adatokhoz mérten, míg az otthoni internet-elérés aránya szignifikáns mértékben, 5 százalékpontot emelkedett múlt év márciusa óta. Ezzel párhuzamosan az iskolai internetezés hibahatáron belül csökkenését tapasztalhatjuk. Az internethasználat gyakoriságát vizsgálva megállapítható, hogy az otthoni és munkahelyi használók döntő többsége (70, illetve 77 százalék) naponta vagy hetente többször látogatja a hálót. Az iskolai internetezők közel fele hetente többször használja a netet.

Az otthonról internetezők 51 százaléka egy éven belül, közel egy-

harmada az elmúlt fél évben csatlakozott a netre. Három évnél régebben csupán az internetezők 10 százaléka használja rendszeresen a hálót otthonról. Az otthoni internetezés legjellemzőbb közege továbbra is a hagyományos, modemes telefonvonal,

a válaszadók zöme (78,6 százalék) ezt a megoldást alkalmazza.

Az ISDN-vonalon keresztüli elérés aránya lendületesen növekszik (14,5 százalék). A kábeltelvíziós hálózaton keresztül az otthoni internetezők 4,9 százaléka csatlakozik a hálóra. A különböző internethasználati

lehetőségek közül továbbra is az e-mail a legnépszerűbb (68 százalék). Ugyancsak nagy arányban említették a válaszadók a világhálón való szörfözést (64 százalék) és a hirolvást (51 százalék). Továbbra is a legkedveltebb felhasználási formák a különböző információk keresésére irányulnak; munkával, iskolával kapcsolatos információk letöltése (70 százalék), újságokban, folyóiratokban (63), illetve különböző adatbázisokban (54) keresés, termékekkel és szolgáltatásokkal kapcsolatos információk beszerzése (36 százalék). Ezeket követik a népszerűségi listán a multimédiás alkalmazások (35) és szoftverek letöltése (28 százalék).

Az online vásárlók több mint fele havi gyakorisággal vesz terméket vagy szolgáltatást a weben, és említésre méltó (8 százalék) azok aránya is, akik a vásárláshoz nélkülözhetetlen információkat a hálón gyűjtik össze. A jövőbeli internethasználat céljaként a válaszadók főként a munkájukkal vagy tanulmányaikkal kapcsolatos információk beszerzését (54 százalék), adatbázisokban (47), illetve újságokban (46) való keresést említették. Ugyancsak fontos célként tüntetik fel a termékekre és szolgáltatásokra vonatkozó információk begyűjtését is (30 százalék).

vásárlásaihoz; ezeknek az embereknek mintegy negyede vásárolt már online. Ez azt mutatja, hogy az e-kereskedelem iránti bizalom nem rendült meg, noha a média rendszeresen aggódik az internet biztonsági hiányosságai miatt.

Akik viszont nem hajlandók online vásárolni, ennek legfőbb okaként biztonsági problémákat neveztek meg. A magukat távol tartók 21 százalékának általános biztonsági aggodalmi voltak, 25 százalék pedig kijelentette, hogy nem akarja megadni hitelkártyaszámát. Legjobban a németek vonakodnak hitelkártyaadataik megadásától (71 százalék), általános biztonsági megfontolások miatt pedig a csehek még ennél nagyobb mértékben utasítják el az internetes vásárlást. A biztonságon túlmenően egyébként az online vásárlás gátló tényezőjeként említették még a kézzelfoghatóság és az offline vásárlás fizikai tapasztalati hiányát.

A nem online vásárlók 19 százaléka szerint könnyebb, illetve örömtelőbb valódi üzletben vásárolni. Az árral kapcsolatos okok miatt viszont mindössze 6 százalék tartja magát távol a virtuális boltoktól.

A TNS elemzői azt is megnézték, melyek a legnépszerűbb, interneten vásárolt termékek. Eszerint a legkeresettebbek továbbra is a könyvek és a CD-k, ezeket követi az idén online termékként népszerűvé váló ruházat. Mindazonáltal 2001-ben a vásárolt árucategóriák szélesebb spektrumban mozognak, mint tavaly, s ez az online vásárlás iránti bizalom növekedésére utal.

FreightMixer.com: a jövő piactere

Idén nyáron a Hewlett-Packard bristoli kutatólaboratóriumában alkalmam volt megismerkedni Michael Yearworth projektvezetővel. A HP Labs Bristol Trusted E-services projektjének kutatási és fejlesztési menedzseré a FreightMixer modellt ismertette a szakajti képviselőivel. Amint arról lapunk 2001/27-es számában röviden már hírt adtunk, a HP Labs kutatói virtuális vállalatot hoztak létre a jövő internetes kereskedelmének, valamint az elektronikus piactereken folyó alkuk sémáinak modellezésére.

A képzeletbeli cég – a FreightMixer – esetében azt vizsgálják, miként használják majd a vállalatok az elektronikus szolgáltatásokat az információgyűjtésre, illetve több online üzlet szimultán letárgyalására. A végső cél egyértelmű: meg kell nyerni a szállítói szerződést.

Válogatós modell

A FreightMixer alkalmas arra, hogy – ha kell – többféle üzleti modellt is megjelenítsen. Képes arra, hogy egyidejűleg több elektronikus piacteret is szemmel tartson, és megkeresse azokat az ügyfeleket, amelyeknek partnerszállítóra van szükségük. Amennyiben a FreightMixer megkapja a megrendelést, elkezd kikeresni a leggyorsabb szállításra leginkább alkalmas útvonalat: olyan szoftvert működtet, amely automatikusan „tárgyal” az optimálisnak tűnő vagy a valóban legkedvezőbb útvonalról.

A FreightMixer dolga, hogy árban és időben a legelfogadhatóbb ajánlatot dolgozza ki az ügyfél számára. Nagy előnye a hagyományos szállítványozó cégekkel szemben, hogy nem kell rezsiköltséggel számolnia, hiszen virtuális vállalat. A rendszer rugalmas és sokoldalú, mert nemcsak az ajánlatot dolgozza ki, hanem ügyel az egyéb részletekre is, például: biztosítást vásárol az ügyfélnek, csomagolást, sőt, esetleg átmeneti raktározást is vállal – így lesz valóban teljes a szolgáltatáscsomag.

Yearworth szerint a Hewlett-Packard e-szolgáltatási víziója többet jelent egyszerű technológiaváltásnál. A jövőben

az elektronikus szolgáltatások a folyamatos bevételtermelés szolgálatába állnak, és lehetővé teszik, sőt: kifejezetten elősegítik az új üzleti modellek kialakulását. A lényeg a rugalmasság, a testreszabás lehetősége és a költséghatékonyság biztosítása. Tulajdonképpen már a ma üzleti felhasználó is ezt várja el a szolgáltatórendszerektől. A kutatási és fejlesztési igazgató úgy véli, a FreightMixerben megfogalmazott és kikísérletezett elképzelések nem is annyira utópisztikusak.

Példának okáért

Michael Yearworth nem tartozik a piacjósok közé, sokkal inkább a konkrét tettek és példák embere. Bristolban három képzeletbeli vállalat – a Shoe&Shoe, a FreightMixer,

ba, egy divatkiállításra kell juttatnia legfrissebb áru kínálatát, és erre mindössze egy hét áll rendelkezésére. Semmiképpen sem szeretne lemaradni a bemutatóról, mivel fontos számára, hogy az oroszországi kiskereskedők megismerkedjenek a modelljeivel. Egyetlen gond az idő rövidsége.

Yearworth szállítványozási portálhoz küldi

és az E-Move – példáján mutatta meg, milyenek látja a HP a jövő elektronikus piactéri szolgáltatásait. A Shoe&Shoe „közönséges” gyártó cég, amelynek sürgős szüksége van arra, hogy megbízható szállítót találjon. A FreightMixert már nem kell külön bemutatnunk, és végül ott van az E-Move, amely a kettőt összeköti.

A nagy-britanniai székhelyű Shoe&Shoe cipőgyártónak sürgősen Moszkvá-

a gyártó céget. Egy gyors keresés eljuttatja Shoe&Shoe-t az E-Move elektronikus piactérre, ahol az leadhatja szállítási igényét (mit, mikor, mennyit, hová és maximum mennyiért kell szállítani), hangsúlyozva: az útvonalnak a lehető legrövidebbnek kell lennie!

Természetesen az E-Move legelőször is azt ellenőrzi, hogy valóban létezik-e a kérészt le- vagy feladó cég, majd továbbítja a kérészt az elektronikus piactér tagjai felé. Ezzel kezdetét veszi az aukció, amelynek zárasakor az E-Move megbízható harmadik fél e-szolgáltatásait veszi igénybe. Amennyiben megfelelően működik az elektronikus szolgáltatói háttér, akkor megszülehet a jogszerű szerződés a megbízó és a győztes ajánlattevő között.

Megfelelő háttérrel többek között a

FreightMixer „alkuszgépét” kell érteni, amely egyszerre több elektronikus piactérre is be tud lépni, és párhuzamos tárgyalásokat képes folytatni. Egyúttal alkalmas arra is, hogy kihasználja a különböző kereskedelmi fórumok sajátos előnyeit. A Shoe&Shoe esetében is addig tárgyal, amíg meg nem találja az ár szempontjából legkedvezőbb megoldást. Egyes cégek számára az elektronikus piactér csak egy a lehetséges üzleti csatornák közül. Mások számára azonban esetleg a vállalat működési modelljének kulcsfontosságú részét képezi. A FreightMixer.com ez utóbbi kategóriába tartozik: kizárólag olyan környezetben tud létezni, amely egyesíti az elektronikus piacterek vonzó tulajdonságait az e-szolgáltatások használat-, illetve sebességbeli előnyeivel.

A jövőben a FreightMixer.com és a hozzá hasonló vállalkozások lesznek a piac legversenyképesebb szereplői.

Bizalom kérdése

Természetesen a Hewlett-Packard kutatói is tudják, érzékelik, milyen komoly bizalmi problémákat vehet fel egy, a FreightMixerhez hasonló automatikus tárgyalórendszer munkába állítása. Hiszen nem másról van szó, mint arról, hogy meg kell bízunk olyan emberekben, cégekben, (infra)struktúra/szolgáltatókban, akikkel korábban sohasem álltunk kapcsolatban. Meglehet, hogy az automata tárgyaló- és ajánlatvételi rendszer kiválóan teszi a dolgát, de arra nézve semmi garancia sincsen, hogy képes számolni az emberi tényezők okozta buktatókkal és hibalehetőségekkel.

Példánkban – pontosabban Yearworth példájában – az E-Move automatikusan köti meg a szerződést a Shoe&Shoe és a FreightMixer között, ami értelemszerűen azt jelenti, hogy az üzleti megállapodásról szóló, véglegesnek tekinthető dokumentum kizárólag elektronikus formátumban létezik. Az üzleti kapcsolatok sarkalatos eleme a szerződés; mindent automatizálni nem kis merészségre vall.

Annyi bizonyos: a jövő elektronikus piactéri szolgáltatásai fenekestül felforgatják mindazt, amit jelenleg az üzleti modellekről gondolunk.

Nem győzzük elégszer hangsúlyozni: a ma ügyfelei és felhasználói rugalmasságot, testreszabhatóságot és költséghatékonyságot várnak el az elektronikus szolgáltatásoktól.

ZIMANYI KATALIN

+online: <http://www.hpl.hp.com>
http://www.szit.hu/uj/saj_archivum.php
(2000/21, 2001/5)

Gördülékenység

A győri Audi Hungaria Motor Kft.-nél tavaly több mint egymillió motor és ötvenötezer sportautó készült. A motorok, motorkomponensek gyártásával, illetve járművek összeszerelésével foglalkozó magyar leányvállalat tevékenységi köre idén kibővült a motorfejlesztéssel.

A mintegy másfél évig tartó előkészítő munka után 2001 elején kezdte meg működését a győri Audi Hungaria Motor Kft. kezei alatt a motorfejlesztő központ. „Ez volt az első alkalom, hogy a magyarországi üzemet a motorgyártás és jármű-összeszerelés mellett más jellegű tevékenységgel bízták meg az anyavállalat – mondja Dirk Schöneberg, szakmai projektvezető –, ami egyben elismerése a győriek addigi tevékenységének is.”

Az első hetek a berendezések (fékpadok, tesztpadok) beüzemelésével teltek, de utána egyből – és azóta folyamatosan növekvő számban – jöttek a megrendelések. A munka nagy részét a sorozatgyártást követő, azt támogató fejlesztések teszik ki: voltaképpen ezért is született a döntés, hogy közvetlenül a motorgyár mellé települjenek. „Így nemcsak arra vagyunk képesek, hogy a motorokon kisebb – a sorozatgyártás alatt felmerülő – fejlesztési feladatokat végezzünk, hanem lehetőségünk van költség-takarékosabb eljárások kidolgozására, az alkatrészek egységesítésére” – magyarázza Schöneberg. Ugyanilyen fontos része tevékenységüknek a szériagyártás során felmerülő problémák megoldása. Ennek megfelelően megrendelők is az Audin belülről kerülnek ki: egyrészt az ingolstadtai fejlesztők, illetve a gyártási részlegek, amelyek problémáik megoldásához keresnek segítséget.

Működéséhez számos szoftvert használ a motorfejlesztő központ. Magához a tervezéshez a Pro/Engineert alkalmazták; ezeket egészítik ki az ügyviteli rendszerek (az alkatrészek megrendeléséhez, a költségek elszámolásához), az ezekhez kapcsolódó adatbázis-kezelők, és persze számos olyan szoftvert is van, amelyet kimondottan az Audi belső használatára fejlesztettek.

Még az üzembe vétel előtt kiderült, hogy feltétlenül szükség van egy projektkezelő eszközre is. A motorfejlesztő központ egész tevékenysége projektekre épül: ezek különböző időpontokban kezdődnek, különböző időpontokban érnek véget, más-más erőforrásokat igényelnek. Amíg csak néhány projekt futott párhuzamosan, manuális eszközökkel is lehetett őket követni, de tucatnyi munka esetén erre már nincs mód. Először

megpróbálták a meglévő eszközöket felhasználni a projektek kezelésére, de sem az Excel-táblázatok, sem az adatbázis-kezelők nem nyújtották azt a funkcionalitást, illetve használhatóságot, ami szükséges lett volna a működéshez. Körbenéztek az Audiban is, hogy nincs-e esetleg valami hasonló rendszer már használatban valahol. Mint kiderült, akadtak ilyenek, ám azok óriási szervezetek megaprojektjeinek vezénylésére

tékben – és elviselhető szinten – legyen leterhelve. Ugyancsak kívánalom volt a többszintű projektkezelés, a munkák strukturálása. Végül olyan eszközt akart az Audi motorfejlesztő részlege, amelyel bármely időpillanatban össze lehet hasonlítani az elvárt és ténylegesen elvégzett munkát, azaz alkalmas a teljesítményértékelésre, és erről, valamint a projektek állásáról jelentéseket lehet szerkeszteni, akár a felsővezetés számára is.

Mikor lehet átlépni a megvalósítás fázisába?

készültek: bevezetésük költségei és a szükséges ráfordítások nem érték volna meg a kinyerhető hasznot. Ekkor született meg az a döntés, hogy egy viszonylag kicsi, de az Audi rendszereihez rugalmasan illeszthető szoftvert választanak.

Sokrétű követelményeknek kellett elegendet tennie a kiválasztandó szoftvernek. A projektek levezénylésénél számításba kell venni azok költség-, kapacitás- és munkaerővonzatát, valamint az ütemezést. Ennek egyik elemeként a terméknek képesnek kellett lennie arra, hogy a projektekkel kapcsolatban felmerülő költségeket (mérnöki órák, anyagok) pontosan el lehessen számolni. Lényeges funkció volt a kapacitástervezés: a beérkező igényeket úgy kell tervezni, hogy lehetőleg mindenki egyforma mér-

Az nem volt elvárás, hogy az Audi Hungariánál már működő rendszert válasszanak ki. A német anyacég és a magyar leányvállalat informatikai környezete sem egyezik meg 100 százalékban; az ő esetükben is, csakúgy, mint a motorfejlesztésnél, a lényeg a kompatibilitáson, a zökkenőmentesen megvalósuló adatcserén van. Amíg ezt biztosítani tudják, (szinte) mindegy, milyen alkalmazást használnak.

Több cég ajánlatát megvizsgálva és prezentációját megtekintve, a motorfejlesztő részleg végül a Trilobita Kft. PMQ nevű rendszere mellett döntött. Először az adott a szoft a PMQ mellett, hogy az audisok által elképzelt és elvárt funkciók legnagyobb részét ebben a rendszerben találták meg, noha ennél is

szükség volt teszteszabásra a speciális egyéni igények kielégítésére. Előny volt a szoftver hálózati jellege, mert ennek révén különösebb telepítés nélkül lehetett használni az egyes személyi számítógépeken. A Trilobita magyar jellege, budapesti székhelye is a PMQ javára szólt: a közös munkát sokkal könnyebben és kényelmesebben lehetett levelezni egy ilyen kis távolságot áthidalva, mint egy esetleges németországi fejlesztő esetén – mondja Dirk Schöneberg.

Ennek is köszönhető, hogy a bevezetés viszonylag rövid időt vett igénybe: ez év áprilisa befejeződött a tesztelés, és megkezdődhetett a PMQ üzemszerű használata. A telepítési, beállítási munka során voltak ugyan kisebb gondok – mind tartalmi, mind rendszertechnikai oldalon –, de semmi olyasmi, ami veszélyesen hátráltatta volna a munkát. Történt mindez annak ellenére, hogy az eredeti tervek szerint rövidebb idő is elég lett volna a megvalósításhoz; a megosztott közös munka eredményeképpen aztán mégis a megfelelő időben előálltak a szükséges egyedi funkciók.

A különleges kívánások között volt például, hogy a tervezési fázist nagyon összetett módon, több szinten kell megjeleníteni; ezekből kell ajánlatokat létrehozni a megrendelő számára; nyomon kell követni, mikor lehet az ajánlati fázisból átlépni a megvalósítás fázisába; és kezelni kell az engedélyeztetési procedúrákat is. Ugyancsak az Audi kérésére került be a rendszerbe a munkaórák elszámolása (ki melyik projekten hány órát dolgozott), a teljesítményértékelés és a költségelszámolás. Schöneberg szerint mindezeket a Trilobita kiválóan megoldotta: jól átlátta, milyen folyamatok működnek a motorfejlesztő részlegben, mi az ügymenet, és ezt jól le tudta képezni a PMQ-ban. Schöneberg annak a meggyőződésének is hangot adott, hogy az Audi által kért módosítások, fejlesztések egy részének a PMQ jövőbeni felhasználói is hasznát vehetik, ahogy azok beépülnek a standard rendszerbe.

Amikor a projektkezelő rendszer használatából fakadó előnyöket kell számba venni, Schöneberg csak annyit mond: a PMQ elengedhetetlenül szükséges a motorfejlesztő központ kísérleti egységének rugalmas működéséhez. A mind több megrendelés feldolgozását, az óraelszámolások rögzítését, az elszámolások elkészítését más módon csak rendkívül sok manuális munkával lehetne megvalósítani. És bár még csak rövid ideje használják üzemszerűen, már felmerültek bizonyos újabb kívánások – például a kiértékelésre vonatkozóan –, amit szeretnének megoldani.

SCHOPP ATTILA

+online: <http://www.trilobita.hu>
<http://www.pmq2.com>
<http://www.audi.hu>

PSA - "When is your point of change?"

Changepoint: az emberek, a projektek és az anyagi eszközök hatékony menedzsentje

Az E-Group Magyarország Rt. bemutatja a világ jelen pillanatban legintegráltabb PSA megoldását, a kanadai Changepoint nevű szoftvert.
A Professional Services Automation egy új szoftverkategória és trend is egyben, mely a Szolgáltatás Irányítási Rendszerek automatizálására vonatkozik.

Rendezvényünkre várjuk az informatikai és tanácsadó cégeket, vállalatok belső IT részlegeinek képviselőit, projekt irodák vezetőit, valamint projekt alapon működő szervezetek irányítóit.

Előadók: Steve Beaumont PSA tanácsadó (Nagy-Britannia / Changepoint)

E-Group szaktanácsadó

Időpont: 2001. október 9.

Helyszín: Corinthia Aquincum Hotel (III. ker. Árpád fejedelem útja 94.)

A konferencia térítésmentes.

Mivel a rendezvényre való belépést csak a regisztrált jelentkezőknek tudjuk lehetővé tenni, valamennyi érdeklődőt kérünk, hogy részvételi szándékát jelezze felénk október 5-ig.

Tel.: +36-1-371-2555 (Tóth Adrienn marketing menedzser)
E-mail: consulting@egroup.hu További információ: www.egroup.hu

38027

IDG REPRÓ

Szolgáltatásaink:
Macen és PC-n készült
PostScript munkák levilágítása
(Scitex Dolev 250),
szkenelés
(Crosfield Magnascan 280 I dobskenner),
kromalinkezés
(DuPont Europrint)

1065 Budapest,
Révay u. 10.

Telefon: 474-8854
Telefax: 269-5676

Nyitvatartási idő:
hétfőtől péntekig
8.00-tól 22.00-ig

Továbbá vállalunk teljes nyomdai kivitelezést is!

Anyagot e-mailben is elfogadunk!

<http://www.szamitastechnika.hu/>

Mindent az informatikáról!

- Legfrissebb hírek
- Eseménynaptár
- Fórum
- Állás
- Letöltés
- Archívum

www.szti.hu

A KIMSOFT szeptemberi ajánlata

Akciós árak (amíg a készlet tart)	Fejlesztő rendszerek	Multimédia CD ajánlatunkból
Adobe Photoshop 5.5 angol ... 159 900,-	Borland C++ Builder 5.0 Prof. Up. ... 106 900,-	Alfa 3D/4D (3D/4D) ... 5 990,-/10 990,-
Borland Delphi 6.0 Prof. Upgr. ... 123 900,-	CA-Visual Object 2.5 Prof. ... 112 900,-	Alpha Centauri /Crac 2 ... 5 990,-/17 990,-
Borland Kylix Desktop Development ... 73 900,-	Compaq Visual Fortran 6.5 Std. ... 209 900,-	Black Mirror Chronicles (inc) ... 4 320,-
CorelDRAW 10 Magyarul értékt. ... 118 900,-	Delphi 6.0 Personal ... 79 900,-	Command and Conquer Gold ... 3 990,-
Mikrotek WinScan 5.0 Deluxe ... 14 900,-	Delphi 6.0 Prof. Upgrade ... 123 900,-	Darwinia (Darwinia 2) ... 3 990,-/12 990,-
Macromedia Super Pack ... 54 900,-	Instal Shield Developer 7 ... 149 900,-	Duany Aladin /Driver ... 2 790,-/4 790,-
MoBiMouse 2.1 (szoft. + Acrotatsio) ... 6 240,-	Macromedia Shockwave Studio 8.5 ... 419 900,-	Fighter Squadron ... 7 990,-
Norton Antivirus 2001 magyar ... 14 900,-	Turbo Pascal 7.0 for DOS ... 45 400,-	Final Racing /Fipper a della 2 ... 2 282,-/11 990,-
Recognia Plus 5.0 + MoBiMouse ... 39 900,-	Visual Basic 6.0 Learning ... 33 400,-/18 900,-	Gabriel Knight 1 (Gabriel 1) ... 2 390,-/10 990,-
Loava Angol (1.2.3 egység) ... 3 330,-	Visual Basic 6.0 Prof. Up. ... 175 900,-/87 600,-	Kuld hadháborút (magyar) ... 5 990,-
Adatbázis-kezelők	Visual C++ 6.0 Prof. Upgr. ... 175 900,-/87 600,-	Knights & Marchions (magyar) ... 5 990,-
MS Access 2002 /Upgr. ... 106 900,-/37 400,-	Visual ++ 6.0 Java prog. 1 ... 32 900,-/16 700,-	MS Age of Empires II: Age of Kings ... 15 190,-
Crystal Reports 8.5 Prof. ... 159 900,-	Mastering: Java 8 J++ ... 3 600,-	MS Ocas Combat 3 (Ocas Front) ... 5 990,-
R & R Report Writer 8.1 SQL Ed. ... 168 900,-	Grafika, képfeldolgozás	MS Flight Simulator 2002 Pro (3D) (Hivatali) ... 5 990,-
MS SQL Server 2000 Std. + 5 Client ... 476 900,-	Adobe Illustrator 9.0 /Upgr. ... 186 900,-/73 900,-	Kulcsár /Művészet (magyar) ... 2 990,-/11 990,-
Visual FoxPro 7.0 /Up. ... 175 900,-/88 400,-	Adobe Photoshop 6.0 /Upgr. ... 268 900,-	Prince of Persia 3D (inc) ... 7 990,-
FileMaker 5.0 Prof. for Win. ... 106 900,-	Adobe Premiere 6.0 ... 259 900,-	Rage of Honor (Honor a Hero) ... 2 380,-/11 990,-
Irodai alkalmazások	AutoCAD LT 2000 /Upgr. ... 209 900,-/58 900,-	Theif 2 /Tylkivadászat ... 5 590,-/12 390,-
EXCEL 2002 magyar /Upgr. ... 106 900,-/57 700,-	Corel Bryce 5.0 /Upgr. ... 99 900,-/49 900,-	ABC Professzor (magyar) ... 3 990,-
MS Office XP /Upgrade ... 157 900,-/77 900,-	CorelDRAW 10 Special ... 112 900,-	ABC Professzor (magyar) ... 4 490,-
MS Office XP Prof. /Upgr. ... 184 900,-/107 900,-	Corel Gallery 1.3 máso ... 54 900,-	ABC Professzor (magyar) ... 4 490,-
MS Word 2002 /Upgr. ... 106 400,-/26 700,-	DesignCAD Express /Upgr. ... 39 900,-/19 900,-	ABC Professzor (magyar) ... 4 490,-
MS Project Tools 2002 ... 26 700,-	DesignCAD 3D Max /Upgr. ... 87 900,-/59 900,-	ABC Professzor (magyar) ... 4 490,-
Multi Edit 9.0 for Win32 (Lomb) ... 61 900,-	Floor Plan 3D Design Suite 6 ... 19 900,-	ABC Professzor (magyar) ... 4 490,-
TextPad 4.5 for Win32 ... 17 800,-	Lakástervező 3D-műszerben ... 3 990,-	ABC Professzor (magyar) ... 4 490,-
WordPerfect Office 2002 Special ... 57 900,-	Macromedia Freehand 10.0 ... 149 900,-	ABC Professzor (magyar) ... 4 490,-
Szövegszerkesztők, kommunikáció	Macromedia Flash 5.0 ... 139 500,-	ABC Professzor (magyar) ... 4 490,-
ACDSee 3.1 Win32 (Single user) ... 21 900,-	Macromedia Super Pack ... 54 900,-	ABC Professzor (magyar) ... 4 490,-
Adobe Acrobat 5.0 CE for Win. ... 113 400,-	PaintShop Pro 7.0 for Win32 ... 36 900,-	ABC Professzor (magyar) ... 4 490,-
ARJ 2.7 (semmel) programj ... 19 300,-	VideoWave 4.0 (videószerkesztő) ... 41 900,-	ABC Professzor (magyar) ... 4 490,-
Easy CD Creator 5.0 Deluxe ... 27 900,-	Vico 2000 Standard /Upgr. ... 58 900,-/14 300,-	ABC Professzor (magyar) ... 4 490,-
Easy CD Creator 5.0 (Single user) ... 27 900,-	Operációs rendszerek	ABC Professzor (magyar) ... 4 490,-
Norton Antivirus 2002 /Up. ... 17 800,-/11 200,-	Redhat Linux v7.1 Std. /Prof. ... 14 400,-/58 900,-	ABC Professzor (magyar) ... 4 490,-
Norton Internet Security 2002 ... 77 900,-	SUSE LINUX 7.2 Prof. magyar kiadás ... 16 800,-	ABC Professzor (magyar) ... 4 490,-
Norton pcANYWHERE 10 Win32 ... 64 900,-	Novell NetWare 5.1 for SBC + 5 users ... Hivatali	ABC Professzor (magyar) ... 4 490,-
Norton Utilities 2002 /Up. ... 19 600,-/9 800,-	Windows 98 /ME /2000 OEM ... Hivatali	ABC Professzor (magyar) ... 4 490,-
Parition Magic 7.0 /Upgr. ... 24 900,-/14 900,-	Windows 2000 Prof. /Upgr. ... 191 900,-/87 900,-	ABC Professzor (magyar) ... 4 490,-
RAR V2.71 ... 19 500,-	Kiadvénykészítő programok	ABC Professzor (magyar) ... 4 490,-
Veritas Backup Exec Desktop Pro ... 29 900,-	Adobe Acrobat 5.0 /Upgr. ... 113 400,-/47 500,-	ABC Professzor (magyar) ... 4 490,-
WinZip 4.0 (belső) programj ... 12 400,-	Corel PrintHouse Magic Premium ... 17 400,-	ABC Professzor (magyar) ... 4 490,-
WinFax Pro 10.0 Win32/Up. ... 24 400,-/14 900,-	Corel PrintOffice magyar ... 17 400,-	ABC Professzor (magyar) ... 4 490,-
WinZip 4.0 (belső) programj ... 12 400,-	Instant WEB Page ... 14 900,-	ABC Professzor (magyar) ... 4 490,-
WinGate Standard 4.1.1 (3 user) ... 32 400,-	QuarkXPress 4.1 for Win32 intern. ... 419 900,-	ABC Professzor (magyar) ... 4 490,-
Windows Commander (újított ver.) ... 11 900,-	Helios-e for QuarkXPress ... 57 900,-	ABC Professzor (magyar) ... 4 490,-

A közzét áruk nem tartalmazzák a 25 %-os áfát, és a helyszíni üzembehelyezés költségeit!

KimSoft '99 Szoftverkereskedelmi Kft.
1118 Budapest, Hegyalja út 70. fszt. 2.
Telefon: 319-8973, 319-8967 Fax: 319-9760
Részletesebb információk az Interneten: www.kimsoft.hu

movex

Vállalatirányítás kicsiknek és nagyoknak

A svéd fejlesztésű MOVEX integrált vállalatirányítási rendszert bemutatató előadás a következő helyszíneken és időpontokban tekinthető meg:

Debrecen	2001. október 2.	Hotel Nagyerdő
Szeged	2001. október 3.	Hotel Novotel
Győr	2001. október 4.	Hotel Rába
Budapest	2001. október 16.	Hyatt Regency

Várjuk jelentkezéséit! Információ: (06-1) 467-1712

Mozgásban az üzlet

a PLUS Consulting

Digitális demokrácia 2.

Előző számunkban közöltük annak a beszélgetésnek az első részét, amelyben Dessewffy Tibor szociológust, Gerő András történészt, Halmi Gábor alkotmányjogászt arról kérdezte Mihancsik Zsófia és Révész Gábor, milyen új vonásokkal gazdagítja az információs technológia a mai demokratikus rendszereket. Az internet új szerveződési formákat jelenthet, biztosíthatja a hatalom ellenőrzésének újfajta módjait. A második részben elsősorban arról lesz szó, vajon mennyire befolyásolja a közbeszédet, ezáltal a demokratikus együttélési normákat.

Térjünk vissza Dessewffy Tibor megjegyzésére, miszerint az internethasználóknak csak elenyésző töredéke használja közéleti igényeinek kielégésére a hálót, ezért nem jelentős a súlyuk. Csak hogy a hálóhasználat összes többi módja – e-mail, játék, informálódás, olvasás, barangolás, vásárlás – magán-tevékenység. Egy csefórumon politikálni viszont közéleti tevékenység: bárki beleolvashat, bárkit pro-

vakálhat a vita, bárki hozzászólhat, magyarul, közvélemény-formáló ereje van.

D. T.: Nagyon alacsony az interneten csetelők aránya, még az Egyesült Államokban is, ezen belül még kisebb a közéleti beszélgetéseket folytatóké – szeptemberben, ha a World Internet Project magyarországi paneljének meglesz a példa nélkül álló hatalmas adatfelvétele, erről majd pontosabb adatokat is tudok mondani. A legtöbben e-maileznek és honlapokat nézegetnek.

– Ez nem változtat azon, hogy az interneten a csetelést nevezhetem igazi közvélemény-befolyásoló tevékenységnek, mármint a magánszemélyek körében. Viszont kérdés, hogy jó-e ez nekünk. Jó-e az a demokráciának, ha névtelenül, tehát felelősség nélkül mindenki kirakja a véleményét a placra, adott esetben azt is, amit névvel semmiképp sem vállalna nyilvánosan, például mert szégyellné vagy mert lelke mélyén tudja, hogy erkölestelen. Másrészt Dessewffy utalt rá, hogy ez egy fogyasztói társadalom a maga meglehetősen nagyfokú korlátoltságával: jó-e az nekünk, ha ez a színvonal válik a közvélekedés és a közbeszéd egyik meghatározó mintájává?

D. T.: Erről nincs szó. Tény, hogy az internet egy sor hatalmat, egy sor intézményt erodál: érdekes lesz megnézni 10 év múlva, mi történt például az egyetemmel. De azt nem hiszem, hogy a hatalmi struktúrákat, a közgondolkodás és a közvélemény autoritásait teljesen fel tudja számolni. Egyébként is, a gyűlöletbeszédet nem az internet generálja, megvolt eddig is, csak most hirtelen láthatóvá vált: a szélsőséges csoportok is újabb fórumokat kaptak, és összefogottabban tudnak kommunikálni.

– Csak hogy a közbeszédet ettől fogva ők is meghatározzák. Hogy egy Fradi-meccs után mi hangzik el egy kocsmában tíz hőzöngő szájából, jószerével mindegy. Ha ezt egy fórumon olvashatom hónapokig, mintateremtő ereje lehet. Aki moderált már csefórumot, tudja, hogyan bizonytalanítanak el jobb érzésű embereket is az agresszív szélsőséges megnyilvánulások.

D. T.: Ezt sem tartom tragédiának. Meg kell tanulni válaszolni, érvelni. Nem azért, hogy meggyőzzük a szélsőségeket, mert őket lehetetlen meggyőzni, hanem hogy érveket adjunk azoknak, akik hajlamosak az elbizonytalanodásra.

G. A.: Ez nem ilyen egyszerű. Gondoljunk vissza, mikor állt elő az európai kultúrában az a helyzet, hogy a zsidó-antik-keresztény kultúrkör alapértékét megkérdőjelező közbeszéd és neki megfelelő politikai mozgalmak – a náciizmus és a bolsevizmus különféle változatai – teret nyertek? Akkor, amikor a tömegeket akarták a nyilvános beszédbe és a politikába bevonni, amikor különféle politikai irányzatoknak sikerült elhíttetniük, hogy a tömegeket kell a politika tárgyává és alakítójává tenni. Amíg cenzusos, tehát feltételekhez kötött választójog volt, amíg limitált volt a nyilvánosság, ezek a mozgalmak nem tudtak nagyobb erőre vergődni. Nem vitás, hogy az internet a politikázás eddigi legtömegesebb módjára ad lehetőséget. És innentől nagy kérdés az, amire az európai kultúra eddig egyáltalán nem tudott választ adni, hogy jó-e az, ha a tömegek ilyen mértékben részt vesznek a közbeszéd kialakításában. A weimari demokrácia válsága megmutatta, hogy óriási veszélyei vannak a dolognak, ezért minden országban, ahol ebből tanultak, beleértve Németországot is, erős biztosítékokat építettek be a demokrácia rendszerébe, hogy például a képviselőház többséggel se tudjon bizonyos törvényeket megváltoztatni, bizonyos alapjogokat megszüntetni. Ebből következően, ha a közbeszédnek egy ilyesfajta népi fóruma kialakul, igenis fennáll a veszély, hogy az ügynevezett népi közbeszéd uralkodóvá válik. Amikor az ember nyilvános fórumokon azt látja, hogy a névtelenség mögé rejtőzve az emberek a legsötétebb énjüket veszik elő, akkor az a szemléltető számára arról szól, hogy igen, ez is legitim.

– Akkor minden megszólaló mellé egy gondolatjavítót kell állítani?

G. A.: Nyilvánvalóan nem ez a megoldás, valószínűleg azt kell eldönteni, hogy az ember kultúrpeszimizista vagy kultúroptimista. Én a reakciós álláspont

Dessewffy Tibor

Gerő András

Halmi Gábor

felé hajlok, mint egy rendes XIX. századi liberális: nem volt olyan rossz megoldás az a censzusos választójog. Tudom persze, hogy ez visszacsínálhatatlan. Ezért kénytelen vagyok mégis kultúroptimista lenni: amikor elindul egy ilyen beszéd-folyam, akkor nemcsak az következik be törvényszerűen, hogy legitímálja másokban is a gonoszt, hanem előhívja ennek a kultúrának az alapvető dualitását: ahol az ördög megjelenik, ott előbb-utóbb Istennek is dolga lesz. Mobilizál tehát olyan akarokat, erőket, amelyek egy nyilvános diskusszióban megpróbálnak gátat szabni neki. A dolog ettől persze még kétesélyes marad, mert ha egy ország valamilyen oknál fogva válságban van vagy rosszul érzik magukat az emberek, akkor az Isten gyengébb lesz. Ha egy ország többé-kevésbé jól érzi magát a bőrében, akkor az ördög áll vesztesre. Az azonban mindenképp biztos, hogy ebben a játékban, amelyet az internet hozott be az életünkbe, az ördög páratlan lehetőséget kapott.

D. T.: A tömegdemokráciának persze valóban vannak komoly hátulütői, bár vannak sikeresebb példái is a weimari köztársaságnál. De szerintem nem szabad a tömegdemokráciából adódó problémákat egy technológiai innováció nyakába varmni, illetve ezt a technológiát olyan tényezőnek tekinteni, amely a tömegdemokrácia legsötétebb oldalait erősíti fel. Mindenesetre ma 10 kattintásból 8, amely a világhálón elcsattan, olyan helyekre érkezik, amelyek az offline médiában már nagyon erősen megvetették a lábukat: nagy, kontrollált, a hagyományos világban már legitímált helyekre. Vagyis az önszerveződő, burjánzó társalgás az internetnek elenyészően kis része. Másrészt nem hiszek abban, hogy a nyilvánosság hierarchiája majd szépen eltűnik, és ugyanannyit számít majd egy internetes csetfórumban elhangzott mondat, mint az, ha valaki a televízióban vagy a legnagyobb napilapban nyilvánul meg, szerkesztett, szabályozott és az elitkultúra által valamilyen módon ellenőrzött formában. Gerő András helyében tehát nem az internetes csevegőfórumok miatt aggódnék, hanem amiatt, hogy a magyar hagyományos televízióban és a magyar heti- és napilapok némelyikében ma sokkal komolyabb kulturális tabukat döntenek le, kulturális gátakat törnek át, és olyan elképesztő kifejezéseket definiálnak és legitímálnak újra, amelyek használata korábban elképzelhetetlen volt. Az offline médiában megjelenő mocskos veszélyesebb.

G. A.: A kulturális tabukat nem Isten szabta ránk, azért alakultak ki, mert a történelemben megtapasztaltuk, hogy nélkülük nem lehet együtt élni. Ha ezeket át lehet lépni, mert az interneten nem kell embertársaink

szemébe nézni egy olyan tabuedöntés miatt, amelyet gátlástalanul beleviszünk a diskurzusba, akkor lényegében az európai kultúra újraértelmezése történik meg. És ennek az alaphordozója bizony ez az új technikai eszköz. Az offline hordozók ugyanis abba a versenybe kényszerülnek bele, amelyet az internet teremt. A hallgatottságért, a nézettségért, az odafigyelésért folyik a verseny. Ha az interneten hozzá lehet jutni meghatározott hangokhoz, és ott szívesen láthatóan van közönségük, ők is elkezdnek hajtani erre a közönségre. Az internet körül kristályosodik ki az a kérdés, hogy a XXI. században át lesz-e értelmezve sok értéke az európai kultúrának.

D. T.: Ez értelmiségi hisztéria, amely túlereagál egy amúgy tényleg visszataszító jelenséget. De nem szabad azt gondolni, hogy az internetet az a negyven-bőzöngő reprezentálja, akik közül ráadásul húsz ugyanaz a két szélsőjobboldali újságíró álnév. Ez semmit sem reprezentál. Az Origo.hu napi egymillió kattintásából ezekre a véleményekre esik mondjuk napi 1500. Azoké, akik egyébként is azt gondolják, amit ott olvasnak.

G. A.: De miért számszerűsítéssel érvelsz? Egy Fradi-meccsen ott van 10–12 ezer ember. Ebben a tömegben van egy nyolcszáz fős kemény mag, amely ocsmány dolgokat művel, amit a többiek nem vesznek át. A dolog karakterét mégis ez a nyolcszáz fő határozza meg. És az emberek elkezdnek úgy gondolkodni, hogy én ugyan nem, de a többség láthatólag igen. A többség-kisebbség viszony áthangsúlyozódhat a hangosság és a jelleg miatt.

D. T.: Csakhogy ha van az internetnek strukturális sajátossága, az éppen a személyre szabottság. Nem tömegesít el. Az internet hihetetlenül szegmentált. Futballmeccsen nem tudsz úgy álldogálni, hogy nem hallod a melletted folyó zsidózást. Ezzel szemben évtizedekig internetezhetsz úgy, hogy gyűlöletbeszédnek a nyomára se bukkansz.

– Mennyire hat az internet az offline médiára? Felbukkan az Index.hun egy téma, mennyire megy át a hagyományos médiába és kap jóval nagyobb súlyt?

D. T.: Nem hiszem, hogy elenyésző kisebbség véleményének az áttemelése növelné meg a televíziók nézettségét.

G. A.: Ez nem így működik! Az emberek nem azért néznek szívesen gyilkosságokat, mert maguk is szeretnének ölni, hanem azért, mert szeretnek borzongani. Ha a magyar médiába betesz egy olyan sajtóklubot, ahol négy szélsőjobboldali újságíró mond borzalmas dolgokat, az nem azt jelenti, hogy a magyar nép többségének ez tetszik, de nézettségét fog produ-

kálni, mert botrányos. Tehát nem úgy áll a dolog, hogy a többségnek nácinak kell lenni ahhoz, hogy náci műsor legyen, vagy az emberek többségének ideiótának kell lenni ahhoz, hogy ideióttákkal szórakoztassák őket...

D. T.: Te változatlanul a tömegdemokrácia kulturális válságáról beszélsz, és ez valóban fontos probléma. Azt az állítást azonban továbbra is vitatom, hogy az internet növeli a válságot. Online viszonylatban éppen azt látom, hogy az információ és az angyal is át tud jönni az interneten: a Nógrádi-baleset nyomán beinduló levéláram az úgynevezett „valódi verzióról” például ilyen volt, de ilyen volt most is Sziget-ügyben az azonnali e-mail-körlevelek sora, amelyekben a megszervezetek értesítettek mindenkit az éppen aktuális lépéseikről.

H. G.: Én is azt hiszem, hogy nincs hatása egymásra a kettőnek. Viszont más az ellenőrzési mechanizmusok. A rádiós-televíziós mocskos egyfajta intézményrendszeren keresztül, jól vagy rosszul ellenőrizve van. Az internet esetében ilyen ellenőrzési mechanizmus nincs, viszont éppen annyi fajtája van, ahányat akarsz: megadja az egyéni választás lehetőségét, és semmit sem tesz kötelezővé.

D. T.: Egyébként is, a technológia elterjedése mindig szubverzív, mert az egyén számára biztosít kompetenciát, és kikerüli a fennálló hatalom hagyományos ellenőrzési formáit. Az pedig, hogy az egyénhez lekerülnek a kompetenciák, csak akkor volna baj, ha az egyént alapvetően alantas lénynek tartanánk, ami fakadhat a tömegdemokrácia elméletéből, csak nem biztos, hogy igazolt. És az internethasználat gyakorlati megítélés szerint nem is igazolható.

– Mitől függ az, hogy az interneten megjelenő vélemények befolyásolják-e a döntéshozókat? A megnyilatkozók számától?

G. A.: A politikuskoknál csak az erő számít, és az erőt nem mindig lehet kifejezni számmal. Van, amikor igen. Mondok egy példát: mielőtt a Nemzetközi Olimpiai Bizottság összeült, mozgalom indult az Egyesült Államokban, hogy az amerikaiak írjanak a szenátoroknak és a képviselőiknek, és szólítsák fel őket, hogy lépjenek fel Peking jelölése ellen, mert Kína súlyosan sérti az emberi jogokat. Ahol a szenátorok a levéláradatból nagy erőt érzékeltek, szót emeltek Kína ellen, így járt el például Tom Lantos. De a mozgalom összességében gyengének bizonyult, az Egyesült Államok tehát nyugodtan támogathatta a kínaiak pályázatát. Ha néhány millióval több levél érkezik, lehet, hogy ma nem Peking a rendező. És egy másik példa, ahol nem a mennyiség számít: a Sziget melegrendezvényeinek szervezői jó érzékkel levelet írtak a Pepsi cégnek az őket ért diszkrimináció miatt. Egy multinacionális cég irtózik attól, hogy ideológikus konfliktusokba és bármilyen bojkottáló mozgalmakba bonyolódjon, mert fogyasztókat veszíthet. Nem ezért költ milliókat PR-ra. Márpedig egy ilyen cég nagy erőt képvisel, tehát nagy nyomást is tud gyakorolni a konfliktus megszüntetése érdekében. Tehát hogy az erő abban áll-e, hogy tízezer ember megbombázza e-maillal a Miniszterelnöki Hivatalt, vagy abban, hogy egy kezdeményezés olyan szövetségeseket keres, akik az internetes felzúdulást hathatósan meg támogatják, ez mindig a helyzet függvénye. ☐

CD-mustra

A hazai kiadók legfrissebb CD-kínálatából

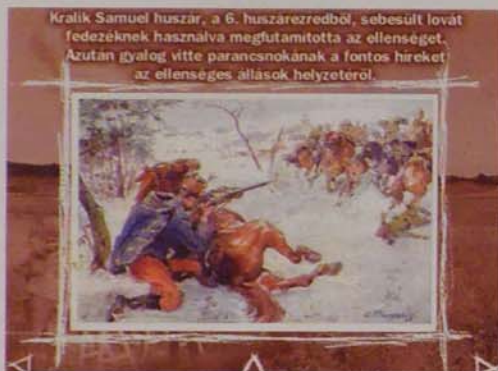
Csórián Sándor mutat be két művet.

Az (első) Világháború emlékei

A két világháború között írt könyvekben, újságokban az I. világháborút egyszerűen csak Világháborúnak hívták, hiszen az emberek nemigen gondolták volna, hogy két évtized múltán lesz egy második, még kegyetlenebb és véresebb világháború. A fiatalabbak az iskolában megtanulták a háborúk okaira, az imperializmusra, gyarmatosításra, a tökéletes nemzetközivé válásra vonatkozó politikai összefüggéseket, de a háború valódi természetét szerencsére nem ismerik. A szeretteikről való folytonos aggodásról, a hihetetlen pusztításról, nélkülözésről, reménytelenségről csak az idősebbeknek van tapasztalatuk, és ők sem szívesen emlékeznek rá. Az emlékezésre sajátos lehetőséget ad az a CD-ROM, amelyet a Multi M Stúdió készített a Hadtörténeti Múzeum első világháborús képeslevezőlap-gyűjteményének jókorára részéről.

Több millió katona csak a tábori képeslappal adhattott életjelt az érte aggódtó otthoniaknak. Fogyott is a képeslap nagy számban, ezért propagandacélra használta fel a hatalom mindkét oldalon. E háborús propagandaanyagok többségének a hátoldalán a háború képtelenségéről szóló üzenetek fródtak – persze csak annyira, amennyire a cenzúra azt megengedte. A lemez mintegy ezer képeslapot mutat be, 18 témakör szerint csoportosítva. A témakörök között szerepel például a kezdeti lelkesedés, a kü-

lönböző hadszínterek, a szembenálló felek ellenségképe, a hátszág, a véres valóság, a bekevény, a hadifogság. Az ezekbe az utóbbi csoportokba tartozó képeslapok csak a háború végén jelennek meg, akkor, amikor már mindkettőnek eleje lett az egészből. A propaganda

természetesen ekkor sem szűnt meg: a Véres valóság témakörbe sorolt lapok szinte csak megtalált és ellátott sebesülteket mutatnak. Körülbelül ötven lap hátoldaláról elolvasható és felolvastatható az üzenetek szövege is; mindegyikről sajnos nem: néhányon csak az üzenet kézírásos képe jelenik meg, s az a lapok kis mérete miatt általában nem betűzhető ki.

Az ellenséget gúnyoló képek általában karikatúrák; akad egy-egy fénykép is, de a képeslapok többsége színes rajz. Ezek jó része szimbolikus, néhányat azonban a „tények” illusztrációjának szántak. Például azt a név szerint említett magyar huszárt, aki egymaga megfutamította egy egész ellenséges szakaszt.

A témakörök többsége rövid összefoglalót is ad a háttér jobb megértésé-

hez, s részletes kronológia segít felidézni az eseményeket. A lapok nézegetése közben zenét hallgathatunk; mintegy negyven bakanóta szól a lemezről. A CD egyébként német változatban is tartalmazza az anyagot, a felolvasásokat lezámítva, mert azok csak magyar nyelvek. A grafikus felület jól tervezett.

A lemez használatához legalább Pentium processzoros számítógép, Windows 9.x vagy újabb operációs rendszer szükséges, s a felolvasáshoz hangkártya is.

(Üzenet a frontról. A Monarchia nagy háborúja a levelezőlapok tükrében 1914–1918, Multi M Stúdió és Média 21 Kft. 2001., áfás ára 4500 forint. A CD-ROM a Hadtörténeti Múzeumban kapható.)

Történelmi tallózó

Az Arcanum Adatbázis Kft. és a Rubicon-Ház Bt. közösen kiadta CD-ROM-on a közismert történelmi képes folyóirat, a Rubicon első 11 évfolyamának 104 lapszámát. E lapszámok között akadtak tematikusak is, többségük azonban önálló, egymástól témájukban is független cikkek, tanulmányokból áll – színvonalával jó néhány megérdemli, hogy tanulmányának mondjuk –, ahogyan az egy közérdeklődésre számot tartó laphoz illik. A CD-ROM is egy digitális képes történelmi olvasókönyv, minden történelmekedvelő megtalálhatja benne a maga kedvenc témájáról szóló részeket.

A lemez az Arcanum-kiadványokról már jól ismert Folio Views adatbázis-kezelő program új, magyar nyelvű 4.2-es változatát tartalmazza. A program kezelőfelülete teljesen megújult, a korábbi változatnál sokkal jobban testreszabható. Mivel az adatbázis itt nem változtatható, az adatbázis-kezelő parancsainak egy része nem használható. A program korábbi lehetőségei – könyvjelzők elhelyezése, a szöveg kiemelése, feljegyzésírás ehhez vagy ahhoz a ponthoz stb. – az új változatban is megvannak.

Mivel több ezer oldalnyi szövegről és közel 4 ezer illusztrációról van szó, a legfontosabb funkció a keresés; ez most, az új keresőszablonnal könnyebb, mint volt. Keresni lehet a teljes anyagban, a címekben és alcímekben, a cikkek bevezetésében és a szerzők között. A kijelölt anyag kinyomtatható, külön állományba írható és a vágólapon egy másik Windows-alkalmazásba is átvihető.

Használatához bármilyen, a Windows 9.x vagy későbbi operációs rendszert futtató számítógép megfelel.

(Rubicon-archívum 1990–2000, Arcanum és Rubicon-Ház Bt. 2001., a lemez áfás ára: 11 200 forint)

+online: http://www.sz1.hu/hirek_hir.php
(2001. 5. 23., 2001. 6. 6.,
2001. 6. 13., 2001. 6. 25.)

E számunk hirdetései (Ads' Index):

2F 2000 Kft.: F-Secure Anti-Virus	6., 8. old.
2F 2000 Kft.: internetbiztonság	19. old.
Állás hirdetések	27. old.
APC: szünetmentes áramforrások	2. old.
APLUS Kft.: Műves vállalatirányítás	27. old.
Areco Systems Kft.: elektronikus áruházak	7. old.
AT&T: üzleti-kommunikációs adal-összeköttetés	5. old.
Autodesk: Roadshow 2001	21. old.
Digitáltechnika: Kodak termékek	6. old.
Eurosoft Rt.: kommunikációs megoldások	10. old.
FreeSoft Kft.: egyedi internetes megoldások	8. old.
Gemofix Kft.: gyári szoftverek, webhely	6. old.
Hewlett-Packard: HP NetServer E200 kiszolgáló	16-17. old.

HUMANsoft Kft.: Dell PowerVault adattárolás	7. old.
IDG: CW-Számítástechnika Online	27. old.
IDG: LinuxWorld konferencia és expo	31. old.
IDG Repro: nyomdai szolgáltatások	27. old.
Intel: szerveralkatrészek, vizionteladók	32. old.
Minolta Magyarország: magicolor 2200	9. old.
DeskLaser színes lézernyomtató	9. old.
Oracle Hungary Kft.: Oracle	15. old.
Üzleti Intelligencia rendszerek	15. old.
Pak Rt.: KTI Networks	19. old.
Pannon Support Rendszerház: Microsoft licencelés	6. old.
Sprint: gyári szoftverek, PC-k, perifériák	19. old.
VirusBuster Team: szoftver és szolgáltatás	20. old.
X-Byte: Giganet hálózat	20. old.

Megjelenik minden kedden HU ISSN: 0237-7837

Kiadja az IDG Magyarországi Lapkiadó Kft.

Felélő kiadó: Biri István ügyvezető – ibiro@idg.hu

Főszerkesztő: Szabó Anikó (Sz. A.) aszab@idg.hu

Főszerkesztő-helyettesek:

Révész Gábor (R. G.) grevaz@idg.hu

Schopp Anikó (Sch. A.) aschopp@idg.hu

Vezető szerkesztő: Varga János (V. J.) jevarg@idg.hu

Főmunkatárs: Vánosa István – vvanosa@axelero.hu

Olvasószerkesztő: Egyed Zsóka – zegyed@idg.hu

Számítástechnika Tesztlabor:

Horváth László (H. L.) lhorvat@idg.hu

Kroszán György (K. Gy.) gykroszan@idg.hu

Munkatárs:

Bende Magdolna – mbende@idg.hu

Branyiczky Gábor – schueracz@idg.hu

Csórián Sándor (Cs. S.) scsorian@idg.hu

Kellemen László – tal99@idg.hu

Kellemen Zoltán (K. Z.) keloz@idg.hu

Mallás Judit (M. J.) jmallas@idg.hu

Mátonyfi Anikó (M. A.) amatonfi@idg.hu

Mihánesik Zsófia (M. Zs.) zmih@idg.hu

Trautmann Balázs (T. B.) traut@idg.hu

Zimányi Katalin (Z. K.) kzimany@idg.hu

Laptevő: Nádai Ferenc / Nádai Stúdió Kft.

Művészeti vezető: Kun Györgyi

Tipográfia, hirdetésgrafika: Gazdag Erzsébet,

Keizer Sándor, Papp Gyula

Grafika: Daniel András

Fotóillusztráció: Jekler Z. Gábor

Korrekció: Viosz Károly – kviosz@idg.hu

Szerkesztőségi titkár:

Gazdag Erzsébet – gazdag@idg.hu

Szerkesztőség: 1065 Budapest, Révay u. 10.

Postacím: 1374 Budapest, Pf. 578

Telefon: 474-8846, telefax: 269-5677

Internet: <http://www.szamitastechnika.hu>

Szerkesztőségünk a kéziratos lehetőségei sztrín gondozza, de nem vállalja azok visszaküldését, megőrzését.

A Computerworld-Számítástechnika és mellékleteiben meg-

jelenő valamennyi cikket (eredetiben vagy fordításban),

minden megjelent képet, táblázatot stb. szerzői jog véd.

Bármilyen másodlagos terjesztésük, nyilvános vagy üz-

leti felhasználásuk kizárólag a kiadó előzetes engedélyével

történhet.

Hirdetésfelvétel:

IDG Kereskedelmi iroda – keriroda@idg.hu

Hirdetési igazgató: Póór Ernőné – rpoor@idg.hu

1065 Budapest, Révay u. 10.

Levélcím: 1374 Budapest, Pf. 578

Telefon: 474-8860, 474-8852, telefax: 302-0299

A hirdeseket a Kiadó a legnagyobb körültekintéssel jele-

li, de tartalmukért nem vállalhat felelősséget.

Terjesztés:

Terjesztési manager: Mihucz Anikó – mattila@idg.hu

1065 Budapest, Révay u. 10.

Postacím: 1374 Budapest, Pf. 578

Telefon: 474-8858, telefax: 269-5676

Zöld szám: 06-80-200-263

A lapot a HIRKER Rt., a Nemzeti Hírlapkereskedelmi Rt.

alternatív terjesztők, egyes számítástechnikai szaküzletek

terjesztik; megvásárolható az újságosoknál is. Egyes szá-

mok ára 250 forint.

Előfizethető a kiadó terjesztési osztályán, a hírlapkeres-

kedelmi, valamint a vidéki postahivatalokban. OTP bank-

kártyával rendelkező olvasónk is elő-

fizethet a 266-0000-1 számon 9 és 20 óra között. Előfize-

tési díj egy évre 12 000 forint, fél évre 6000 forint, negyed-

évre 3000 forint.

Műsaki vezető: Birku Imre – birku@idg.hu

Telefon: 474-8854

Nyomja: a MESTERPRINT Kft.

1191 Budapest, Vák Bottyán u. 30-32/b

(01.0343)

Felélő vezető: Losonczy György

A Computerworld-Számítástechnika az IDG Communica-

tionshoz, a világ legnagyobb számítástechnikai kiadóhöz

kapcsolódik, amely 68 országban több mint 260 kiadványt

jelent meg, ezeket havonta több mint 50 millióan olvas-

sák. Belső hírszolgálatunk, az IDG News Service informá-

ciót az IDG tagvállalata folyamatosan frissíti. Lapunkat

a MATESZ adja ki.

Az IDG fontosabb kiadványai:

Ausztrália: Computerworld Australia, Australian PC World,

Austria: Computerworld Österreich, Dánia: Computerworld

Danmark, Egyesült Államok: Computerworld, Digital

News, Federal Computer Week, InfoWorld, Network World,

PC World, Publish, Egyesült Királyság: Macworld, PC

Business World, Franceország: Info-PC, Le Monde Infor-

mationique, Hollandia: Computerworld/Netherlands, LAN

Magazine, Izrael: Computerworld, PC World, Japan: Com-

puterworld/Japan, Kanada: InfoCanada, Network World

Canada, Kína: China Computerworld, PC World China,

Németország: Computerwoche, PC Welt, PC Woche,

Oroszország: Computerworld-Moscow, PC World, Net-

work, Spanyolország: Computerworld/España, PC World,

Publish, Svájc: Computerworld Schweiz

LINUXWORLD™

CONFERENCE & EXPO

Oct. 30 – Nov. 1, 2001, Frankfurt Fairgrounds, Frankfurt, Germany
www.linuxworldexpo.de

The LinuxWorld Conference & Expo is the forum for business and IT decision makers from all sectors of the economy. It is a clearly focused B2B event, where one can find information and solutions or invest in the latest technologies, products and services related to Linux and Open Source.

Register today for a free visit at www.linuxworldexpo.de or contact our info hotline on +49-89-360 71 374; K+S Messe-Ausstellungs-Kongress GmbH, Munich, Germany. Fax +49-89-360 71 290.

LinuxWorld Conference & Expo:
Open Source in Business

Platinum sponsors

IBM

SIEMENS

Silver sponsor

intraline®

Media sponsor

Organizer

Supported by

Partners

A megbízhatóságot az Intel Inside® logó garantálja

299 000 Ft-tól*

Az Intel® Viszonteladói Programban (Intel Product Integrator) résztvevő cégek az Intel által nyújtott folyamatos marketing- és technikai képzésnek, valamint a **hivatalos forrásból** vásárolt termékek után járó 3 éves Intel cseregaranciának köszönhetően biztosítják, hogy szervere a nap 24 órájában nem hagyja Önt cserben.

Megvásárolható az alábbi helyeken

Apostol Kft.

1092 Budapest,
Ferenc krt. 32.

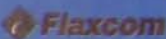
Tel.: 455-5080
www.apostol.hu

Fefo Computer

1073 Budapest,
Barcsay u. 6.

Tel.: 352-8870
www.fefo.hu

Flaxcom

1149 Budapest,
Mogyoródi út 53.

Tel.: 221-3940
www.flaxcom.hu

Kronos

1054 Budapest,
Alkotmány u. 20.

Tel.: 302-8888
www.kronos.hu

MátraCOMP KFT.

3200 Gyöngyös,
Móricz Zs. u. 4.

Tel.: 80-202-032
www.matracomp.hu

**Controll
Kereskedőház**

1011 Budapest,
Fő u. 11-13.

Tel.: 214-2190

Erbert Plusz Kft.

1111 Budapest,
Bertalan Lajos u. 20.

Tel.: 372-0357

Miért éppen Intel szerveralkatrészek

- 24 órás megbízhatóság,
- skálázhatóság,
- garancia,
- minőség,
- árteljesítmény.

intel®
viszonteladók

* A feltüntetett ár tájékoztató jellegű, konfigurációtól függő és áfa, illetve monitor nélkül értendő.